

Slavnostna podelitev najvišjih priznanj Zbornice - Zveze

Ponosni smo na naše reševalce!

**50 let Sekcije medicinskih sester in
zdravstvenih tehnikov v patronažni
dejavnosti**

**Oskrba zastrupljenцев
v zunajbolnišnični nujni
medicinski pomoči**

**Celostni pristop v zobozdravstveni oskrbi –
vloga medicinske sestre
33. strokovni seminar in slavnostna akademija**

Celotno vsebino številke si lahko
ogledate preko QR kode oz. na
spletni strani www.zbornica-zveza.si

Utrip

indeks

Junij, julij 2025 XXXII / 3

UVODNIK

- 3 Samo močni, enotni in organizirani bomo enakovreden partner ključnim deležnikom v Sloveniji

DELO ZBORNICE – ZVEZE

- 4 Prav zares ni nič samoumevno v teh »posebnih« časih »posebnih« odločitev »posebnih« voditeljev
- 9 Razpis za podelitev priznanj za dosežke na ožjem strokovnem področju anesteziologije, intenzivne terapije in transfuziologije
- 9 Obvestilo o volitvah Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji
- 10 Slavnostna akademija ob mednarodnem dnevu babic in mednarodnem dnevu medicinskih sester s podelitvijo priznanj

AKTUALNO

- 14 Ponosni smo na naše reševalce!

PREDSTAVLJAMO VAM

- 15 50 let Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti

MEDNARODNA SREČANJA

- 17 Udeležba na ESGE Days 2025, Barcelona, 3.–5. april 2025

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

- 18 Holistična obravnava bolnikov z glavkomom
- 19 Jožica Rebolj in Nikolina Belavič – prejemnici priznanja na ožjem strokovnem področju
- 20 Hemodinamski monitoring
- 20 Oskrba zastrupljenцев v zunajbolnišnični nujni medicinski pomoči
- 21 Patronažna zdravstvena nega in osnovna paliativna oskrba
- 22 Paliativna oskrba oseb z demenco
- 23 Celostni pristop v zobozdravstveni oskrbi, seminar in slavnostna akademija
- 25 Terapevtski odnos in terapevtska komunikacija v zdravstvu

ŽIVLJENJE MEDICINSKIH SESTER

- 26 Strast, znanje in ambicije: Strokovni vodja, ki premika meje v enoti IT

IZ DRUŠTEV

- 28 DMSBZT Nova Gorica: 2. simpozij društva
- 29 DMSBZT Nova Gorica: Po goriškem Krasu – po poteh prve svetovne vojne, strokovni izlet društva
- 29 DMBZT Celje: Obiskali smo Goričko
- 30 DMBZT Celje: Podelitev srebrnih znakov in naziva častna članica društva
- 33 SDMSBZT Koper: Svečanost ob mednarodnem dnevu babic in mednarodnem dnevu medicinskih sester s podelitvijo priznanj srebrni znak
- 35 SDMSBZT Koroške vsako leto podeljuje priznanje za vidne prispevke
- 37 SDMSBZT Koroške: Aktivnosti društva
- 39 DMSBZT Maribor: Marie Simon – nemška Florence Nightingale
- 40 DMSBZT Maribor: Priprava pacienta na operativni poseg ušesa in okrevanje po njem
- 41 DMSBZT Ljubljana vabi na tečaj refleksne masaže uhlja in aurikuloterapije
- 41 SDMSBZT Pomurja: razpis za volitve v organe društva
- 41 DMSBZT Ptuj: razpis za podelitev priznanja srebrni znak za leto 2025

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL

- 42 Študentski projekt: Ozaveščanje o pravilnem ravnanju z odpadnimi zdravili

ŽIVIMO ZDRAVO

- 44 Ko si želodec vzame pravico do odklopa ...

46 NAGRADNA KRIŽANKA Tosama d. o. o.

47 IZOBRAŽEVANJA

Ponudba za člane Zbornice – Zveze

Dodaten popust pri nakupu novega vozila Citroën.

Udobje, ki povezuje.

2025

Paleta osebnih vozil Citroën za vsak okus.

Samo močni, enotni in organizirani bomo enakovreden partner ključnim deležnikom v Sloveniji

ANITA PRELEC

Svečana slovesnost ob mednarodnem dnevu babic in mednarodnem dnevu medicinskih sester je potekala 9. maja 2025 v družbi uglednih domačih in tujih gostov, članov upravnega odbora, predsednic in predsednikov regijskih strokovnih društev, sekcij, komisij, delovnih skupin, nekdanjih predsednic strokovne organizacije ter častnih članic Zbornice – Zveze ob polni dvorani Kongresnega centra Brdo pri Kranju.

Spoštovani, kot nova predsednica Zbornice – Zveze vas prvič nagovarjam s tega mesta. Občutim veliko čast in odgovornost, da bom prihodnja štiri leta vodila našo strokovno organizacijo, ki danes združuje že več kot 17.200 članov. Zavežujem se, da bom delo opravljala predano, srčno in odgovorno – s ciljem graditi močno, povezano, strokovno in vplivno organizacijo. Takšno, ki bo v podporo vsem izvajalcem zdravstvene nege in babištva ter bo sooblikovala standarde, ki prinašajo boljšo oskrbo pacientom in višjo kakovost življenja naši družbi.

Uspešno smo zaključili največji nacionalni kongres v zgodovini Zbornice – Zveze. V dveh dneh smo zabeležili skoraj 700 udeležencev, 128 prispevkov, 19 vsebinskih sklopov in 4 delavnice. Povezali smo različne poklicne skupine in odprli pomembna vprašanja sedanjosti in prihodnosti. Hvala vsem zvestim podpornikom, predavateljem in udeležencem! Kongres je odprla ministrica za zdravje, dr. Valentina Prevolnik Rupel, ki je v teh dneh podpisala pogodbo za izvajanje javnih pooblastil Zbornice – Zveze do avgusta 2025. Iskreno si želimo, da bomo zaupanja vreden partner tudi v naslednjem sedemletnem obdobju.

5. maj, mednarodni dan babic, je letos potekal pod pomenljivim sloganom: Babice – ključne v izrednih razmerah. V kriznih časih, ki jih prinašajo naravne nesreče, konflikti in posledice podnebnih sprememb, so babice tiste, ki ostajajo ob ženskah – kljub omejenemu dostopu do storitev, povečani ogroženosti in tveganju za zdravje. Njihova vloga je nepogrešljiva. Zato Zbornica – Zveza podpira pozive Mednarodne konfederacije babic k večjemu priznanju, vključevanju in podpori babic.

12. maj, mednarodni dan medicinskih sester, letos nosi geslo: Naše medicinske sestre, naša prihodnost: Skrb za medicinske sestre krepi družbeno blaginjo. Sporočilo je jasno – vlaganje v medicinske sestre pomeni vlaganje v prihodnost družbe.

Reševanje krize v zdravstveni negi zahteva dolgoročne in trajnostne strategije vlaganj v zdravstveno nego in dobro počutje medicinskih sester, kar ima neposreden vpliv tako na zagotavljanje zdravstvene oskrbe kot gospodarsko storilnost. Kljub številnim dokazom o krizi delovne sile v zdravstveni negi številni voditelji in odločevalci po svetu še naprej sprejemajo napačne odločitve, saj dajejo prednost kratkoročnim rešitvam pred trajnostnimi naložbami, potrebnimi za odpravo temeljnih vzrokov krize. Ena od kratkoročnih rešitev je npr. zaposlovanje tuje delovne sile. V zadnjih letih je svet namreč pričal skrb vzbujajočemu porastu konfliktov in vojn, kar je močno obremenilo zdravstvene sisteme in še povečalo človeško trpljenje. Prav 9. maja obeležujemo tudi 80. obletnico konca 2. svetovne vojne. Človeštvo je tedaj plačalo neizmerno visoko ceno – z življenji, trpljenjem, razseljenostjo. Dovolite, da povzamem nekaj misli iz knjige spominov akademika Franca Novaka z naslovom Zvestoba Hipokratu. V njej opisuje organizacijo sanitete med drugo svetovno vojno, evakuacijo ranjenecv in bolnikov, vlogo medicinskih sester pri skrbi za ranjene partizane, pa tudi o pogumnih medicinskih sestrah, ki so delovale v bolnišnicah in za osvobodilno fronto zbirale instrumentarij in sanitetni material ter ga mimo italijanskih okupatorjev prepeljale do vojnih območij.

V knjigi je zapisano tudi delo babic, ki so spremljale porode partizank v porodnišnici v pragozdu. Major zavezniške vojske, ki je prišel na ogled tako organizirane pomoči, 4 ure hoje od glavne ceste, je bil navdušen nad opremo porodne sobe z 12 posteljami,

kjer so zavese zašile kar porodnice same iz ostan- kov angleških padal. Novorojenčki so se zibali v ta- istih padalih, vpetimi med smrekami, okoli njih pa so se sprehajale srne. V tej porodnišnici se je rodilo 53 otrok, vso statistiko so vodili v porodnih knjigah in podatki o zdravstvenih izidih so bili boljši kot v porodnišnicah pred vojno.

V luči današnjih kriz in konfliktov po svetu je to opo- min, da mir ni samoumeven. Medicinske sestre in babice so tudi danes na prvih bojnih linijah – tokrat v zdravstvenih sistemih. Njihova moč ni v orožju, ampak v skrbi, znanju, sočutju. Zato jih moramo za- ščititi in ceniti. Živih pričevalcev grozot druge sve- tovine vojne je med nami vse manj, zato bomo za to obdobje kmalu imeli le še zapisane spomine. In če smo se Slovenci česa naučili iz zgodovine, je, da samo enotnost, sodelovanje in medsebojno spo- štovanje prinesejo rezultate, zmago. Ravno zaradi te pomembne zmage danes še vedno govorimo slovensko, živimo na svojem ozemlju in sami kroji- mo svojo usodo. Pa naj simbolično to enotnost, po- vezanost in močan glas iz preteklosti prenesem v današnji čas, v našo strokovno organizacijo. Samo močni, enotni in organizirani bomo enakovreden partner ključnim deležnikom v Sloveniji.

Toda danes je čas za praznovanje. Spoštovane pre- jemnice in prejemniki zlatih znakov ter priznanja za življenjsko delo Angele Boškin – iskrena hvala za vaš prispevek! Prof. dr. Danica Železnik, vaše ži- vljenjsko delo je vir navdiha in ponosa vsem nam.

Hvala tudi vsem vam, spoštovani gostje, sodelavci in kolegi. In vsem tistim, ki nocoj delate – hvala, ker vsak dan znova dajete pomen našemu poklicu. Vi ste pravi ambasadorji babištva in zdravstvene nege – naj se to sliši in občuti v vseh delovnih okoljih. Hvala vam iz srca.

Prelec Anita

Prav zares ni nič samoumevno v teh »posebnih« časih »posebnih« odločitev »posebnih« voditeljev

MONIKA AŽMAN, ANITA PRELEC

APRIL IN MAJ 2025

Muhasto aprilsko vreme kar ni in ni hotelo popustiti, tako smo se ob kaminu morali greti še vse do konca maja. Se pa vremenu nismo dali motiti, ko smo obeleževali oba svoja praznika po vsej deželi na sončni strani Alp, na vseh ravneh zdravstvenega in socialnega varstva. Pravzaprav bi morali praznovati sleherni dan prav vsako dobro opravljeno delo, vsak naš prispevek k doseganju dobrih izidov zdravljenja posameznika ali pa uspešno izvedenega preventivnega programa v skupnosti in še marsikaj. Resnično ni vse samo po sebi umevno in premalokrat se znamo pohvaliti. Prav zares ni nič samoumevno v teh »posebnih« časih »posebnih« odločitev »posebnih« voditeljev. Je pa zato po dvajsetih letih vztrajnega dokazovanja, načrtovanja in zares dobrega sodelovanja z Ministrstvom za zdravje objavo v Uradnem listu RS ugledal Pravilnik o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege. Na Ministrstvu za zdravje so ob tem še zapisali: »V sklopu prizadevanj za izboljšanje dostopnosti in kakovosti zdravstvene oskrbe je bil sprejet novi Pravilnik o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege, ki predstavlja pomemben premik na področju razvoja zdravstvene nege v Sloveniji.« Tega premika se zares veselimo in verjamemo vanj!

APRIL 2025

2. 4. 2025

Anita Prelec je na 42. seji Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki je 20. 3. 2025 obravnavala Predlog zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij v zdravstvu (ZPPKZdr), predstavila stališče Zbornice – Zveze k predlogu ZPPKZdr. Poudarila je, da Zbornica – Zveza predlog zakona prepozna kot temelj za regulacijo področja poklicnih kvalifikacij v zdravstvu, in upa, da bo v sistem vnesel več reda in zagotovil višjo stopnjo transparentnosti njegovega delovanja, zato ga s tega vidika podpira.

Zbornica – Zveza je k predlogu zakona v času njegove priprave in v javni obravnavi že dala določene pripombe, ki jih je Ministrstvo za zdravje upoštevalo ter so že vključene v besedilo ZPPKZdr. Npr. upoštevana je bila tudi pripomba Zbornice – Zveze, da se kandidat pred priznanjem poklicne kvalifikacije za čas usposabljanja zaposli pri ponudniku zaposlitve na delovnem mestu pripravnika oziroma sekundarija in opravlja delo pod vodstvom mentorja, ki ima enako vrsto strokovne izobrazbe, in najmanj enako raven izobrazbe kot kandidat, ki se usposablja, ter najmanj pet let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu oziroma pridobljeni poklicni kvalifikaciji v zdravstveni dejavnosti na strokovnem področju, za katero se kandidat usposablja. Ker v času usposabljanja kandidat dela pod nadzorom mentorja, mora ta po oceni Zbornice – Zveze imeti ustrezno izobrazbo in delovne izkušnje. Zadnje je pomembno tudi zato, ker je sektor kadrovsko oslabiljen, vendar je z vidika učinkovitega prenosa znanj kljub temu nujno treba zagotoviti, da ima mentor ustrezna znanja ter najmanj enako vrsto izobrazbene ravni.

Zbornica – Zveza podpira uvedbo šestmesečnega usposabljanja pri ponudniku zaposlitve, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije. Predlog ZPPKZdr določa, da če ima kandidat ponudbo za delo v Republiki Sloveniji, lahko ministrstvo na predlog ponudnika zaposlitve v sklepu o določitvi dopolnilnih pogojev določi tudi do največ šestmesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije. Zbornica – Zveza podpira programe usposabljanja, vendar meni, da šestmesečno usposabljanje pri ponudniku zaposlitve morda ni dovolj, da bi lahko posameznik pridobil ustrezno znanje slovenskega jezika in se usposobil za opravljanje strokovnega izpita. Npr. Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo in 42/23) v 25. členu določa, da se program usposabljanja ali izpopolnjevanja tujcev lahko izvaja največ za čas do enega leta. Če programa usposabljanja ali izpopolnjevanja ni mogoče zaključiti v enem letu, se lahko njegovo izvajanje podaljša za največ šest mesecev. Kadar se usposabljanje ali izpopolnjevanje izvajata na področju

zdravstva (npr. specializacija), se lahko izvajanje programa usposabljanja ali izpopolnjevanja podaljša do zaključka specializacije. Za tehnike zdravstvene nege, ki so kvalifikacijo dobili v tujini, je šestmesečno usposabljanje morda dovolj, da se ustrezno naučijo znanja slovenskega jezika, saj po usposabljanju opravljajo še pripravništvo. A ker zakon ne predvideva, da bi dipl. m. s. in dipl. bab. po usposabljanju lahko opravljale še pripravništvo, glede na še višjo stopnjo zahtevnosti znanja slovenskega jezika, ki se zahteva za dipl. m. s. in dipl. bab., morda šestmesečno usposabljanje za te izvajalce ni dovolj.

Predlog ZPPKZdr kot sistemski zakon še določa, da stroški tečaja slovenskega jezika in stroški preverjanja znanja slovenskega jezika, ki z izpolnjevanjem pogoja znanja slovenskega jezika nastanejo kandidatu oziroma vlagatelju, bremenijo javni zdravstveni zavod, ki je hkrati tudi ponudnik zaposlitve. Zbornica – Zveza je še opozorila, da predlog zakona ne predvideva povrnitve stroškov domovom za starejše, ki v mreži javne službe opravljajo socialnovarstvene storitve. Povračilo stroškov v socialnem varstvu sicer ureja interventna zakonodaja, ki bo 31. 12. 2026 prenehala veljati, po mnenju Zbornice – Zveze pa bi kot sistemski zakon to moral urejati ZPPKZdr.

3. 4. 2025

Medicinske sestre, ki delujejo na področju patronažnega zdravstvenega varstva, so s strokovnim srečanjem in slovesnostjo v Zrečah obeležile 50. obletnico delovanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti. Slovesnosti sta se v imenu krovne organizacije Zbornice – Zveze udeležili novoizvoljena predsednica Zbornice – Zveze Anita Prelec in Monika Ažman. Predsednica se je aktualni predsednici sekcije Staši Rojten zahvalila za vseh pet desetletij aktivnosti in delovanja na ožjem strokovnem področju in ji predala tudi zahvalo.

4. 4. 2025

Komisija Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, Socialna zbornica Slovenije in Univerza Alma Mater Europaea so pripravile posvet z naslovom »Dostojanstvo v starosti«. Namen posveta je bil opozoriti na nujnost bolj spoštljivega odnosa do starejše populacije, ki čuti, da v naši družbi ni dovolj cenjena in ustrezno zaščitena z vidika zagotavljanja posameznih pravic ter dostopa do storitev javnih služb. Pogosto se jo neutemeljeno odrija na rob družbe ter obravnava zgolj kot družbeni strošek, namesto da bi izkoristili vse njene potenciale, med drugim možnosti za prenos neprecenljivega znanja in vrednot na mlajše generacije na podlagi izkušenj in dobrih praks. Na posvetu je v imenu naše strokovne organizacije aktivno sodelovala Monika Ažman, državna svetnica za področje zdravstva s prispevkom Zdravstvena nega v luči dostojne strokovne obravnave starejših.

Anita Prelec se je udeležila strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu, na katerem so potekle tudi volitve. Nova predsednica sekcije je postala Valerina Skopec. Iskrena hvala dosednji predsednici Damjani Grubar za vso predanost in vodenje sekcije.

Predsednica se je udeležila 28. državnega tekmovanja srednjih zdravstvenih šol za priznanje Angele Boškin, ki je potekalo v Strokovno izobraževalnem centru Brežice. Dijaki programa zdravstvena nega so na tekmovanju predstavili svoje znanje na temo javnozdravstveni problem 21. stoletja: bolečine v hrbtenici, osteoporoza in zlom kolka, v programu bolničar-negovalec pa na temo gibanje in ustrezna lega starostnika. Zbornica – Zveza je za nagrajence prispevala simbolične nagrade.

7. 4. 2025

V prostorih Zbornice – Zveze je potekala 67. seja Odbora regijskih strokovnih društev. Na njej so potekale volitve za člana Upravnega odbora Zbornice – Zveze, ki ga izvolijo člani odbora regijskih strokovnih društev. Za mandatno obdobje od aprila 2025 do aprila 2029 je bila izvoljena Đurđa Sima.

Ob svetovnem dnevu zdravja pod geslom Zdravi začetki, svetla prihodnost je Nacionalni inštitut za javno zdravje skupaj s službo za sodelovanje s Svetovno zdravstveno organizacijo pripravil posvet, s katerim so želeli opozoriti na pomembnost skrbi za zdravje mater in dojenčkov, saj je to temelj zdravih družin in skupnosti, kar vsem nam pomaga zagotoviti obetavno prihodnost. V imenu Zbornice – Zveze se je posveta v mali dvorani centra Rog udeležila Monika Ažman.

8. 4. 2025

Potekala je 28. seja Odbora strokovnih sekcij, na kateri sta bili predstavljeni poročili o delu na Zbornici – Zvezi in 38. Skupščini Zbornice – Zveze. Predlagana je bila pobuda za vsaj po dve mesečni online izobraževanju »četrtkovanja«. Dogovorili so se, da bo tematske in datumske predloge zbirala koordinatorica strokovnih sekcij.

Na seji so govorili tudi o možnostih pridobivanja dodatnih sredstev za namen financiranja strokovnih seminarjev sekcij, ki se financirajo le iz kotizacij ter sponzorskih oz. donatorskih pogodb. Predvsem imajo težave s financiranjem svojih seminarjev tiste strokovne sekcije, ki so brez sponzorskih oz. donatorskih sredstev. V zvezi s tem so sprejeli sklep, da se pobuda OSS glede spremembe odvajanja odstotkov za sklad za izobraževanje in od sponzorskih pogodb ter dodelitev deleža plačanih članarin posameznim sekcijam posreduje na sejo UO. Sprejeli so tudi sklep o pobudi, da bodo specialna znanja v zvezi s preprečevanjem okužb združena, skupaj za ZD, DSO in bolnišnično okolje.

Univerzitetni klinični center Ljubljana (UKCL) sta ta dan obiskala presojevalca Mednarodnega združenja enterostomalnih terapevtov (WCET) dr. Gulia Villa in prof. dr. Juliano Teixeira Moraes. Prvi vtisi so bili odlični, bila sta navdušena nad predstavljenim programom, izvedbo usposabljanja ter izvajalci programa. Dogodka so se udeležili doc. dr. Marko Jug, dr. med., generalni direktor UKCL, mag. Denis Kordež, dipl. zn., državni sekretar, Ministrstvo za zdravje, mag. Zdenka Mrak, prof. zdr. vzg., pomočnica generalnega direktorja za zdravstveno nego UKCLJ, Anita Prelec, predsednica Zbornice – Zveze in Renata Batas, predsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji.

28. državno tekmovanje srednjih zdravstvenih šol za priznanje Angele Boškin v Brežicah
(Fotografija: Arhiv Zbornice – Zveze)

Potekala je seja Stalne delovne skupine za zdravstveno nego na primarni ravni zdravstvene dejavnosti. Anita Prelec je poročala o zadnjih aktivnostih Zbornice – Zveze, Monika Ažman pa o aktivnostih strateškega sveta pri predsedniku vlade. Potekala je debata o izobraževanju zaposlenih na področju družinske medicine, Barbara Bukovnik pa je opozorila na kolumno v medijih o tem, kako medicinske sestre odhajajo na lažja delovna mesta na primarni ravni. Sprejet je bil sklep, da se ne odzivamo na navedbe v kolumni, ampak da v strokovni sekciji pripravijo prispevek, pozitivno zgodbo o svojem delu v ambulantah družinske medicine in podatkih o pacientih, ki so prepoznani v zgodnji fazi kronične bolezni. Prav tako je Barbara Bukovnik poročala o delu delovne skupine pri MZ o specializacijah v ZN – primarna raven. Predsedujoča Robertina Benkovič je poročala o delu v RSKZBN.

45. nujna seja Odbora za zdravstvo Državnega zbora je bila sklicana na temo »Zdravstvena oskrba na podeželju pred kolapsom«. Na sejo je bila vabljen tudi Zbornica – Zveza, ki jo je zastopala Monika Ažman. V razpravi je opozorila na nujnost naslavljanja timskega pristopa pri opredeljevanju potreb po zagotavljanju 24-urnega neprekinjenega zdravstvenega varstva. Opozorila je na veliko pomanjkanje medicinskih sester, ki bi v prihodnosti tudi za to področje lahko imele izjemno negativne posledice.

10.–11. 4. 2025

Članice in člani EFN so se sestali v Bruslju (Belgija) na 120. generalni skupščini EFN, kjer so razpravljali o ključnih temah politike EU, ki imajo velik vpliv na medicinske sestre in poklic medicinske sestre, kot so razvoj EFN na področju napredne prakse zdravstvene nege v EU; kibernetska varnost; mentorstvo študentov in varna kadrovska zasedba (v okviru projekta WHO Nursing Action EU); izobraževanje (DIR55); nasilje nad medicinskimi sestrami; digitalizacija; EHDS. Člani EFN so razpravljali in sprejeli izjave EFN o mikro kvalifikacijah, priznavanju kvalifikacij državljanov tretjih držav v skladu z Direktivo 2013/55/EU, nasilju nad medicinskimi sestrami, ki ga je treba popolnoma odpraviti, kibernetski varnosti, trajnostni uporabi umetne inteligence in digitalizaciji, sistemih elektronskih zdravstvenih zapisov ter preglednem izvajanju European Health Data Space Regulation (EHDS). Glede na veliko pomanjkanje medicinskih sester je edina trajnostna dolgoročna rešitev za pomanjkanje medicinskih

sester v EU krepitev zmogljivosti domače delovne sile v zdravstveni negi, vsako mednarodno zaposlovanje pa mora potekati v skladu z Direktivo 2013/55/EU. Poleg tega je zaradi naraščajočega nasilja nad medicinskimi sestrami nujna zakonodaja EU o ničelni toleranci do nasilja nad medicinskimi sestrami. Zato so razprave in izjave o politiki, ki so jih potrdili člani EFN, ključnega pomena za doseganje ciljev in razvoja politike EFN, kot je navedeno v SOLP EFN 2021–2027. Na generalni skupščini so bili predstavljeni tudi nekateri visoki uradniki, med njimi poslanka Evropskega parlamenta Tilly Metz (Luksemburg, Zeleni/EFA), ki je člane EFN seznanila z delom in prednostnimi nalogami novega odbora SANT, ki bo pripravil novo poročilo o zdravstvenem osebju v EU. V zvezi s tem je poudarila, da je pomembno pozvati Evropsko komisijo, naj pripravi direktivo EU o psihosocialnih tveganjih pri delu za zdravstvene delavce, ki bo državam članicam nalagala obvezno zagotavljanje varne kadrovske zasedenosti!

Martin Le Vrang je člane EFN obvestil o tekočem pregledu izvajanja Direktive 2013/55/EU in poudaril, da predhodni podatki kažejo, da države članice želijo ohraniti minimalne zahteve za izobraževanje in usposabljanje medicinskih sester v EU. To je pomemben rezultat za člane EFN, saj je ključnega pomena za ohranitev visokih standardov zdravstvene oskrbe in varnosti pacientov v EU in Evropi.

120. generalna skupščina EFN
(Fotografija: Arhiv EFN)

EFN je izkoristila priložnost tudi za zbiranje ključnih podatkov o nacionalnih/regionalnih/lokalnih načrtih za kibernetiko varnost, ki se uporabljajo v bolnišnicah in jih izvajajo medicinske sestre, ter o pomanjkanju medicinskih sester. Ti podatki so ključni za EFN, da lahko s konkretnimi rezultati/podatki bolje vpliva na institucije EU in pospešuje zdravstveno agendo EU. Naslednja generalna skupščina EFN bo 16. in 17. oktobra 2025 v Dublinu.

Đurđa Sima se je v Moravskih Toplicah udeležila strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji z naslovom *Holistična obravnava bolnikov z glavkomom od preventive do rehabilitacije* in podelila priznanji za izjemne dosežke na ožjem strokovnem področju Nikolini Belavić in Jožici Rebolj.

Barbara Luštek se je v Termah Zreče udeležila strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v dermatovenerologiji z naslovom *Specialni postopki v dermatovenerološki zdravstveni negi* in podelila priznanje ob 30. letnici delovanja te sekcije.

16. 4. 2025

36. seja RSKZBN je potekala v spletnem okolju. Na njej so se člani RSKZBN seznanili z vsebino programov specializacij s področja zdravstvene in babiške nege (program specializacije s področja ran, stom in inkontinence, program specializacije iz urgentnih stanj v zdravstvu). Sprejeli so okvirni sklep, da je zahteva za opravljanje izpita iz socialnega varstva za izvajalce zdravstvene nege v socialnovarstvenih zavodih neutemeljena. Delovne skupine so poročale s primarnega nivoja, pri čemer je Robertina Benkovič opozorila na članek Marka Pokorna »Noč ima svojo moč«, kjer se je dotaknil tudi dela MS v referenčnih ambulantah in CKZ. Na sestanku so se dogovorili, da bo Zbornica – Zveza pripravila odziv na članek. Predstavnica babic v

RSKZBN Rosemarie Franc je poročala, da je bil v marcu izdan Kodeks etike za babice. Sekcija babic je imela aprila volitve za predsednika strokovne sekcije in člane IO. Za predsednico je bila ponovno izvoljena Saša Matko. Poleg tega bodo ob mednarodnem dnevu babištva organizirali dan odprtih vrat po vseh porodnišnicah in skupaj z Zbornico – Zvezo aktivno promovirali poklic babice. Slavko Bolčević s področja socialnovarstvenih zavodov je poročal, da na njihovem področju ni nič novega. DS sklep o neutemeljenosti zahteve za opravljanje socialnega izpita za izvajalce ZN v socialnovarstvenih zavodih podpira. Dejan Doberšek, DS za kategorizacijo potreb ZN, pa je poročal, da so podatki za 2024 zbrani, razen za SB Ptuj, SB Celje in UKC Maribor. Popolni podatki se pričakujejo v maju, ko se bo sestala tudi DS. Iz doslej zbranih podatkov je razvidno, da imajo nekatere bolnišnice do 50 % manka kadra. Zmanjšuje pa se tudi število kategoriziranih bolnikov, kar nakazuje verjetno tudi na zapiranje bolnišničnih oddelkov. Analizo bo podal na naslednji seji RSKZBN.

V državnem svetu je potekala 27. redna seja Državnega sveta Republike Slovenije, ki se je udeležila tudi državna svetnica Monika Ažman. Na seji niso bili obravnavani zakoni oz. pobude s področja zdravstva. So pa med drugim svetniki obravnavali pobudo državnega svetnika Aleša Pulka o postopnem uveljavljanju prispevka za dolgotrajno oskrbo.

22. 4. 2025

Monika Ažman se je udeležila 3. redne seje področnega odbora za poklicne standarde *zdravstvo in socialna varnost*. Na seji so obravnavali pobudo in

imenovali člane delovne skupine za revizijo NPK Zobozdravstveni asistent. Obravnavali so osnutek revizije poklicnega standarda na področju socialnega varstva (organizator socialne mreže) in pregledali novosti glede NPK Negovalcev v zdravstvenem in socialnem varstvu.

24. 4. 2025

ČR I in ČR II se občasno srečata na skupni seji, ko gre za splošne zadeve, vezane na poklicno etiko. Tako so na zadnji skupni seji oblikovali predlog DS obeh ČR, kjer so zastopane tako medicinske sestre kot babice, ki bo nadgradil področje obveznih vsebin za vzdrževanje licenc za delo obeh poklicnih skupin, in delajo na promociji obeh prenovljenih kodeksov skupaj s sekcijo študentov in ekipo podkasta Infuzija, da področje približajo tudi mlajšim tako v kliničnih okoljih kot v izobraževanju.

24. 4. 2025 – 26. 4. 2025

Anita Prelec se je udeležila intenzivnega strokovnega srečanja v Bosni in Hercegovini, kjer je na povabilo organizatorjev sodelovala na dvodnevem kongresu perinatalnega združenja, kjer so prvič sodelovale tudi babice iz BIH in Hrvaške. Predstavila je koncept dela babic in sistem zdravstvenega varstva žensk z najnovejšimi perinatalnimi podatki v Sloveniji, drugo predavanje je bilo o nefarmakoloških metodah za sprožitev poroda. Moderirala je uvodni sklop in aktivno sodelovala na okrogli mizi o carskem rezu.

V Bijeljini je potekalo štiridnevno srečanje vrhnjega managementa vseh treh entitet Bosne in Hercegovine. Dogodek je potekal v sklopu projekta »Jačanje sestrinstva v BIH«, ki ga vodi Fundacija Fami in katerega partner je tudi Zbornica – Zveza. Monika Ažman se je konference udeležila na daljavo s predavanjem o pomenu vodenja v zdravstveni negi. Anita Prelec je zbranim predstavila izzive in možnosti za zadržanje medicinskih sester v poklicu.

MAJ 2025

5. 5. 2025

V Državnem svetu je potekala 48. seja Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, kjer je prisostvovala tudi Monika Ažman, predstavnica za področje zdravstva. Na seji so svetniki obravnavali dva predloga zakona: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1G) – druga obravnava, EPA 1962-IX in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnovarstvenih prejemkih (ZSVarPre-H) – druga obravnava, EPA 1963-IX.

6. 5. 2025

Monika Ažman, Andrej Vojnovič, Thomas Germ ter Nada Macura Višič so se skupaj s predstavniki Ministrstva za zdravje udeležili sestanka o predlogu za določitev dodatnih obveznih vsebin licence izvajalcev zdravstvene nege v nujni medicinski pomoči in predlogu za nacionalni protokol zdravil v zunajbolnišnični nujni medicinski pomoči. Na sestanku je razprava potekala o obveznih vsebinah licence za izvajalce zdravstvene nege za zaposlene v nujni medicinski pomoči za diplomirane medicinske sestre in diplomirane zdravstvenike, zaposlene v zunajbolnišnični nujni medicinski pomoči in bolnišnični nujni medicinski pomoči. Predstavniki Ministrstva za zdravje so opozorili, da je za zagotavljanje ustrezne strokovne usposobljenosti zaposlenih v NMP nujno določiti obvezne vsebine

za podaljšanje licence. Čeprav Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči (Uradni list RS, št. 81/15 in 93/15 – popr.) v prilogi določa seznam ustreznih znanj in usposobljenosti za izvajanje službe NMP in programe usposabljanja za NMP, se mnogi izvajalci zdravstvene nege, ki delujejo v službi NMP, iz teh vsebin ne izobražujejo, niti jih delodajalci na ta izobraževanja, ki so nujna za zagotovitev strokovne usposobljenosti, ne napotujejo. Predstavniki Zbornice – Zveze so pojasnili, da Pravilnik o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege (Uradni list RS, št. 152/20 in 195/21) določa naslednje obvezne vsebine, ki jih morajo pridobiti diplomirane medicinske sestre in diplomirane babice v posameznem licenčnem obdobju, in sicer zakonodajo s področja zdravstva in poklicno etiko v trajanju najmanj 6 ur; temeljne postopke oživljanja v trajanju najmanj 6 ur, kakovost in varnost v zdravstvu v trajanju najmanj 6 ur. Posamezne dodatne obvezne vsebine bi bilo mogoče določiti, ko bo v pravilniku določena tudi podelitev licence za diplomirano medicinsko sestro specialistko oziroma diplomirano babico specialistko.

Zbornica – Zveza v registru izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege (register) vodi tudi podatke o delovnem mestu izvajalca, vendar izvajalci Zbornice – Zveze ne obveščajo o spremembah delodajalca in delovnega mesta, podatke o delovnem mestu pa ni razviden niti iz registra izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ), ki ga vodi NIJZ. Določitev posameznih vsebin, ki bi bile obvezne za izvajalce, ki za samostojno delo potrebujejo licenco in bi se razlikovale glede na delovišče oziroma strokovno področje dela, bi pomenilo, da se v Pravilniku o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege npr. določi, da mora izvajalec za podaljšanje licence v licenčnem obdobju zbrati tudi določeno število licenčnih točk s strokovnega področja, na katerem dela, določiti pa bi bilo treba tudi strokovna področja dela. Navedeno je povezano s problematiko pridobivanja ustreznih podatkov od izvajalcev o njihovem delovišču, problematiko menjave delovišča oziroma strokovnega področja v času trajanja licenčnega obdobja, z vprašanjem ustreznih informacijskih rešitev v registru ter vprašanjem ustreznosti določitve strokovnih področij, s področja katerih bi izvajalci zbirali licenčne točke in posledično ustrezne spremembe Pravilnika o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege. Predstavniki Zbornice – Zveze so poudarili, da bi dodatna opredelitev v pravilniku, da morajo izvajalci licenčne točke zbrati s strokovnega področja, na katerem delajo, zagotovila dodatno strokovno usposobljenost izvajalcev ter bi s tem pripomogla še k višji strokovnosti, kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave. Podporo morebitnim spremembam sta izrazila tudi predstavnika pristojnih strokovnih sekcij pri Zbornici – Zvezi, Nada Macura Višič, predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci in Thomas Germ, predsednik Sekcije reševalcev v zdravstvu. Na sestanku je bilo dogovorjeno, da bo Zbornica – Zveza pobudo za določitev dodatnih obveznih vsebin oziroma pobudo, da mora izvajalec, ki za samostojno delo potrebuje licenco, imeti ustrezno število licenčnih točk s strokovnega področja, na katerem dela, predstavila na naslednjem sestanku o izvajanju javnih pooblastil predstavnikom Ministrstva za zdravje. Na sestanku bo Zbornica – Zveza poudarila tudi možnost izvedbe strokovnih nadzorov, ki bi se osredotočali zgolj na strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje izvajalcev zdravstvene in babiške nege pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Navzoči na sestanku so podali tudi pobudo o pripravi nacionalnega protokola s področja aplikacije zdravil v zunajbolnišnični nujni medicinski pomoči, ki bi bila natančno opredeljena s Pravilnikom o izvajanju nujne medicinske pomoči. Nacionalni protokol bi natančno opredelil vrsto zdravila in ustrezen način aplikacije. Nacionalni protokol bi služil kot izobraževalni pripomoček in kot vodič za varno in kakovostno izvedbo intervencij aplikacije zdravil na terenu. Na sestanku je bilo dogovorjeno, da Sekcija reševalcev v zdravstvu in Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci sestavita delovno skupino, ki bo pripravila vsebino nacionalnega protokola aplikacije zdravil v zunajbolnišnični nujni medicinski pomoči in bo tudi njihova skrbnica.

7. 5. 2025

Podpredsednik se je udeležil slovesnosti ob 50. obletnici delovanja Srednje zdravstvene šole Slovenj Gradec, ki je od svojega začetka pa vse do danes sledila poslanstvu izobraževanja mladih na področju različnih smeri zdravstvenega tehnika in bolničarja-negovalca, nudila pa je tudi možnost izobraževanja odraslih ob delu. Ob visokem jubileju je zavodu v imenu Zbornice – Zveze podelil zahvalo za 50 let odličnega pedagoškega dela na področju zdravstvene nege in uspešnega sodelovanja.

8. in 9. 5. 2025

Letošnji, že 15. kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije je potekal pod naslovom Zdravstvo v luči globalnih sprememb – skupaj še močnejši! Z njim je Zbornica – Zveza obeležila mednarodni dan babilic, ki ga obeležujemo vsako leto 5. maja, in mednarodni dan medicinskih sester, ki ga praznujejo 12. maja. Na dvodnevem kongresu so priznani domači in tuji strokovnjaki poudarili pomen zdravstvene nege in babilštva v zdravstvenem sistemu ter poudarili nujnost enotnega, združenega glasu medicinskih sester za vplivanje na evropsko zdravstveno politiko. Na kongresu so strokovnjaki spregovorili tudi o pomembnosti medpoklicnega sodelovanja, etičnem delovanju, kulturi vodenja in pomenu zdrave organizacijske kulture in odnosov ter o vplivu podnebnih sprememb na zdravje in zdravstvo. Glavne teme kongresa, ki je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar in je v dveh dneh združil skoraj 700 udeležencev, so bile usmerjene v pomen inovacij v zdravstveni in babilški negi, ki so vodilo napredka, usmerjene v uporabo naprednih tehnologij in orodij, ki bodo zaposlenim olajšale delo ter udeležanje tudi napredne prakse zdravstvene in babilške nege. Udeleženci so prisluhnili predavanjem o implementaciji na dokazih podprte prakse v zdravstvu, na pacienta osredinjeni zdravstveni obravnavi, sodobnem voditeljstvu v zdravstveni negi, pomembnosti medpoklicnega sodelovanja in skrbi zase v delovnem okolju. V okviru kongresa je bilo sedem plenarnih predavanj, 128 strokovnih predavanj, ki so bila razdeljena v 19 tematskih sklopov, in štiri delavnice. Plenarni predavatelj dr. Paul De Raev, generalni sekretar Evropske federacije združenj medicinskih sester (EFN), je spregovoril o svetovnih spremembah zdravstvenega varstva ter o strategijah in prednostnih nalogah EFN v Evropski uniji, prof. dr. Jacqueline Dunkley-Bent, prva glavna babilica Mednarodne konfederacije babilic, je predstavila delo babilic in pomen babilštva, ki pomembno zaznamuje zdravje in življenje prihodnjih generacij, dr. José Luis Cobos Serrano, tretji podpredsednik Generalnega sveta medicinskih sester Španije, pa je spregovoril o novih vlogah medicinskih sester v španskem zdravstvenem sistemu ter poudaril,

da se morajo zdravstveni sistemi prilagoditi novim razmeram, kot sta trend staranja in več kroničnih bolezni, ter spremeniti paradigmo zdravljenja v paradigmo nege. Dr. Miha Škerlavaj, profesor za področje managementa ter vodenja in organizacijskega vedenja, je predstavil pomen sodobnega vodenja ter poudaril, da je nujno okrepiti napore za modernizacijo načinov dela z ljudmi ter še posebej vodenja. Strokovnjakinja za podnebne spremembe in trajnostni razvoj prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj pa je spregovorila o zdravju in zdravstvu v času podnebnih sprememb. Sledili sta še plenarni predavanji dr. Melite Stojanović Vujnovič, predstavnice Svetovne zdravstvene organizacije v Sloveniji, o medpoklicnem sodelovanju v zdravstvu za bolj kakovostno zdravstveno obravnavo in boljše izkušnje pacientov pri srečanju z zdravstvenimi storitvami, ter doc. dr. Helene Kristine Halbwachs, doktorice socialne gerontologije in docentke na področju zdravstvene nege, o kodeksu etike, ki predstavlja kompas za strokovnost in človečnost zdravstvenih delavcev.

Zbornica – Zveza je na slavnostni akademiji podelila priznanje za življenjsko delo Angele Boškin, ki ga je prejela prof. Dr. (Republika Finska) Danica Železnik, ter zlate znake, najvišja priznanja Zbornice – Zveze za pomembne prispevke in dosežke na področju zdravstvene in babilške nege. Prejeli so jih Alenka Bijol, Slavko Bolčević, doc. dr. Mojca Dobnik, doc. dr. Helena Kristina Halbwachs, Ana Istenič, Gordana Lokajner, Tanja Ribič Vidovič, Barbara Smrke, dr. Tanja Torkar in Maja Vrabič.

12. 5. 2025

Monika Ažman se je v Državnem svetu udeležila skupne seje Komisije za socialo in zdravstvo in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesne skupine lokalnih interesov, kjer so obravnavali dve pomembni točki dnevnega reda: Problematiko vzpostavitve in izvajanja dolgotrajne oskrbe z vidika občin in Problematiko morebitne ukinitev fleksibilnega normativa v vrtcih – predlog za razširitev.

13. 5. 2025

V Ljubljani je potekalo 9. strokovno srečanje triažnih medicinskih sester in zdravstvenikov z mednarodno udeležbo, ki ga je organizirala Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci. Program srečanja je orisal vpogled v razvoj in uporabo manchestrskega triažnega sistema doma in v tujini. Posebna pozornost je bila namenjena strokovnim izzivom v triaži – od akutnih stanj in zastrupitev do obravnave duševnih stisk ter posebnosti v triaži otrok in mladostnikov. Med predavatelji sta bili tudi mednarodna strokovnjakinja Jill Windle, ena od soavtoric manchestrskega triažnega sistema, ki je z nami delila dragocene izkušnje iz prakse v Združenem kraljestvu in Una Jovanović iz UKC Banja Luka, ki je predstavila izkušnje in prenos znanj na tem področju s pomočjo slovenskih kolegic. Monika Ažman se je v imenu vodstva Zbornice – Zveze organizatoricam srečanja zahvalila za izjemni dogodek ter prispevek na ožjem strokovnem področju.

Kot častni pokrovitelj sem se udeležili študentska konferenca, ki jo je letos organizirala FZAB. Hvala študentom zdravstvene nege, babilštva, delovne terapije in fizioterapije ter njihovim mentorjem, ki so oblikovali pester strokovni program in se izpolnili tudi v nastopanju.

Potekala je 2. seja Upravnega odbora – tukaj je nekaj najpomembnejših sklepov.

Sklep UO 19/2/2025

Člani Upravnega odbora podprejo pobudo Častnega razsodišča I. in II. stopnje Zbornice – Zveze za imenovanje Delovne skupine za uskladitev obveznih vsebin in poklicne etike v zdravstveni in babilški negi z naslednjimi članicami: doc. dr. Helena Kristina Halbwachs, Martina Horvat, Darinka Klemenc, prof. dr. Danica Železnik, Tita Stanek Zidarič in Rosemarie Franc. Sklep stopi v veljavo takoj.

Sklep UO 20/2/2025

Člani Upravnega odbora se seznaniijo in podprejo prošnjo za donatorstvo ekipe ABCDE Team, ki tekmuje na tekmovanjih iz nujne medicinske pomoči. V ta namen Zbornica – Zveza donira 300 evrov. Sklep stopi v veljavo takoj.

Sklep UO 21/2/2025

Člani Upravnega odbora se seznaniijo in podprejo prošnjo za medijsko podporo Sekcije za informatiko v zdravstveni negi, ki deluje pri Slovenskem društvu za medicinsko informatiko na konferenci z naslovom Digitalna preobrazba zdravstvene nege (SIZN), ki bo 6. 10. 2025 na IJŠ. Dogodek se objavi na družbenih omrežjih Zbornice – Zveze. Sklep stopi v veljavo takoj.

Sklep UO 22/2/2025

Člani Upravnega odbora se seznaniijo in podprejo prošnjo za donatorstvo Športnega društva UKC Ljubljana in Reševalne postaje Ljubljana pri organizaciji jubilejnega 10. tradicionalnega dobrodelnega nogometnega turnirja intervencijskih ekip. Zbornica – Zveza v ta namen donira 300 evrov. Sklep stopi v veljavo takoj.

Člani Upravnega odbora se seznaniijo z vprašanjem članice Zbornice – Zveze, ki deluje v patronažni dejavnosti, v zvezi z možnostjo nošenja logotipa sekcije na oblačilih v posameznih zavodih. Člani Upravnega odbora zavzamejo stališče, da bi v primeru dopustnosti oznak morala oznaka vključevati logotip sekcije in Zbornice – Zveze. Pravila delodajalca o delovnih oblačilih oziroma uniformi namreč določajo, kakšna so delovna oblačila zaposlenih pri delodajalcu in morebitne dopustne oznake na delovnih oblačilih, in da na nacionalni ravni ni predpisa, ki bi določal delovna oblačila zaposlenih v zdravstvu, urejanje tega področja je v pristojnosti izvajalca zdravstvene dejavnosti.

15. 5. 2025

S slavnostno prireditvijo so obeležili dan Zdravstvene fakultete UL. Ob tej priložnosti so podelili priznanja Zdravstvene fakultete UL najbolj zaslužnim sodelavcem. Priznanja so prejeli tudi študenti za uspeh pri študiju in za vidne dosežke pri obštidjskih dejavnostih v preteklem študijskem letu. Priznanja Zdravstvene fakultete so prejeli zaposleni, posamezniki ter institucije, med njimi tudi Zbornica – Zveza.

15. in 16. 5. 2025

Na povabilo organizatorjev VII. simpozija Komore medicinskih sestara i tehničara Unsko-sanskog kantona u Bihaču pod motom Skupaj za zdrav jutri – oblikujemo prihodnost zdravstvene nege je Monika Ažman v imenu Zbornice – Zveze pripravila uvodno predavanje z naslovom Zdravstvo v luči

globalnih sprememb – skupaj še močnejši! Enotni glas za konkretne rezultate. Vsebina predavanja je opredelila izzive na področju zdravstvene nege v luči globalnih sprememb od pomanjkanja medicinskih sester do pomena izobraževanja ter etičnega zaposlovanja tujih delavcev. Na simpoziju so aktivno sodelovali tudi kolegi Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

16. 5. 2025

Ob 12. maju smo se udeležili dogodka, ki so ga organizirali na Srednji zdravstveni šoli v Ljubljani. Navzoče dijake in učiteljski zbor sta nagovorili Anita Prelec in Đurđa Sima.

Talenti dijakov so se izkazali v kulturno-umetniškem programu – iskrene čestitke tudi prejemnikom priznanj za izredne učne uspehe.

Potekala je slovesnost ob podelitvi srebrnih znakov DMSBZT Koper, zbrane je nagovorila nova predsednica društva Maja Praček. Prejemnice najvišjih priznanj so Tanja Montanič Starc, Helena Skočir, Jasminka Božič, Gracijela Ferfolja in Suzana Krnac. Ob zaključku smo prisluhnili skeču Alternativa in se nasmejali do solz.

22. 5. 2025

Mag. Janez Kramar, podpredsednik Zbornice – Zveze, se je udeležil 37. seje Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno in babiško nego. Med drugim so člani na seji obravnavali dopis predstavnic iniciative svojcev žrtev domnevnih zdravstvenih napak in odgovor varuha človekovih pravic, prošnjo za potrditev predloga evidenčnih storitev URI Soča in poročanje delovnih skupin, ki delujejo v okviru RSK ZBN.

Monika Ažman se je udeležila 47. seje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v Državnem svetu. Kjer so obravnavali Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo (ZZNPOB-A) – skrajšani postopek, EPA 2023-IX. Mnenje komisije je objavljeno na spletni strani Državnega sveta RS.

Andrej Vojnovič in Monika Ažman sta se na delovnem sestanku na Ministrstvu za zdravje sestala s predstavnicami Sektorja za kadre v zdravstvu. Tema sestanka so bile za Zbornico – Zvezo pomembne prihajajoče administrativne in druge naloge s področja specializacij.

26. 5. 2025

V Skopju je v okviru mednarodnega projekta **Napredek izobraževanja medicinskih sester in babic ter vzpostavitev sistema za priznavanje poklicnih kvalifikacij v Republiki Severni Makedoniji (2024–2025)** potekalo dvodnevno srečanje. Udeležence srečanja so nagovorili veleposlanik Republike Slovenije v Severni Makedoniji Gregor Presker, Vesna Blazeski z Ministrstva za zdravje Republike Severne Makedonije in Pia Vračko iz regionalnega urada Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo. Projekt opolnomočenja zdravstvene in babiške nege v Severni Makedoniji je namenjen posodabljanju izobraževalnih programov in vzpostavitvi regulacije na področju zdravstvene in babiške nege v tej državi. Program prvega dne je odprla prof. dr. Brigita Skela Savič s Fakultete za zdravstvo Angele Boškin s predstavitvijo predlaganega nacionalnega kurikula za diplomante zdravstvene nege in babištva. Predsednica naše Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v družinski

medicini Barbara Bukovnik je udeležencem srečanja predstavila delo v ambulantah družinske medicine in vlogo medicinske sestre s specialnimi znanji. Monika Ažman, svetovalka na Zbornici – Zvezi, pa je prikazala možnosti vzpostavitve registra izvajalcev zdravstvene in babiške nege v Republiki Severni Makedoniji. Partnerji projekta smo Slovenian Aid & Partnerships, Center za evropsko prihodnost (CEP), Ministrstvo za zdravje Republike Severne Makedonije in Zbornica – Zveza.

28. 5. 2025

Anita Prelec se je udeležila strokovnega srečanja in podelitve priznanj na ožjem strokovnem področju Sekcije izvajalcev zdravstvene nege in oskrbe v socialnem varstvu – prejemnici priznanj sta Inge Mesarec in Marjetka Smolinger Galun. Iskrene čestitke!

29. 5. 2025

Monika Ažman je v Državnem svetu predsedovala 49. seji Komisije DS za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, kjer so obravnavali Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1B) – nujni postopek, EPA 2141-IX. Obravnavo zakona je bila izjemnega pomena, ker naj bi Zakon o dolgotrajni oskrbi v praksi in na terenu začel veljati 1. 7. 2025. V izjemno konstruktivni razpravi so bili dani nujni predlogi izboljšav predloga zakona, da bi le-ta dejansko lahko stopil v veljavo. Več o tem si lahko preberete na spletni strani Državnega sveta RS.

30. 5. – 1. 6. 2025

Predsednica Zbornice – Zveze Anita Prelec in Monika Ažman sta se na povabilo Fundacije FAMI, udeležili nacionalne konference z naslovom **Sestrinstvo, srce zdravstva**, v Neumu v Bosni in Hercegovini. Na okrogli mizi sta predstavili pomen izobraževanja, regulacije in aktivne vloge strokovnega združenja medicinskih sester v sleherni evropski državi, tudi v Bosni in Hercegovini. Tridnevni strokovni dogodek je združil več kot 300 medicinskih sester iz celotne države. Na dogodku sta prisostvovala tudi oba ministra za zdravje dr. Nedeljko Rimac, zvezni minister zdravstva in Alen Šeranić, minister zdravstva i socialne zaštite Republike Srbije, ter oba njuna namestnika, kar je dogodku še dodalo pomen. V osrednjem delu konference smo predali terenski avtomobil, ki smo ga z zbranimi sredstvi v

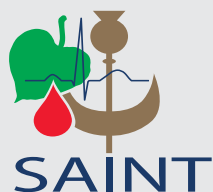
Dvodnevno srečanje v Skopju
(Fotografija: Arhiv CEP)

humanitarni akciji ob lanskoletnih poplavah v Jablanici donirali člani in članice Zbornice – Zveze. Z izjemnimi čustvi prežeto donacijo so prisotni nagradili s stoječimi ovacijami, direktorica Zdravstvenega doma Jablanica dr. Alma Budim Hondo pa se je za dragoceno darilo še posebej zahvalila. Monika Ažman je iz rok obeh ministrov prejela zahvalo za njen osebni prispevek in podporo razvoju zdravstvene nege v Bosni in Hercegovini.

Naposled se bo tudi ogrelo, sem in tja zagotovo tudi preveč. Spet in spet bo pomembna naša zdravstvenovzgojna vloga o pomenu hidracije, zlasti pri otrocih in starejših, o pomenu uporabe pokrival in zaščitne kreme ter izogibanju soncu, ko to greje najmočnejše. Bodo pa prihajajoči meseci tudi priložnost za vsaj nekaj počitka. Prav zares vam ga privoščimo, pa kjer koli že ga boste preživeli. Poskrbite le, da boste v dobri družbi, pa četudi kakšen dan le sami s sabo. Tudi samota kdaj dobro dene. Želimo vam zares lepo in dolgo poletje.

Donacija Fundaciji FAMI (Fotografija: Arhiv Fondacija Fami)

V skladu s 4. členom Statuta Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije in Pravilnikom o priznanjih Zbornice – Zveze

Izvršilni odbor strokovne Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji s sklepom št. 06/03 – 2025 z dne 7. 4. 2025 objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ ZA DOSEŽKE NA OŽJEM STROKOVNEM PODROČJU ANESTEZIOLOGIJE, INTENZIVNE TERAPIJE IN TRANSFUZIOLOGIJE ZA LETO 2025

Strokovna Sekcija v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji bo 2025 podelila do dve priznanji za dosežke na ožjem strokovnem področju.

Kriteriji za podelitev priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju:

- pomembni dosežek na ožjem strokovnem področju,
- pomembni prispevek k prepoznavnosti ožjega strokovnega področja in strokovne sekcije,
- aktivno delovanje na ožjem strokovnem področju,
- aktivno delovanje v strokovni sekciji,
- izražanje pripadnosti strokovni sekciji,
- skrb za razvoj stroke in za izboljšanje obravnave pacientov na področju delovanja strokovne sekcije,
- raziskovalno delo na ožjem strokovnem področju,
- publicistično delo, pomembno za ožje strokovno področje,
- najmanj 10-letno obdobje dela na ožjem strokovnem področju,
- neprekinjeno članstvo v Zbornici – Zvezi zadnjih 5 let.

Predlog za dobitnika priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju mora vsebovati življenjepis in na obrazcu Zbornice – Zveze posredovano utemeljitev predloga z lastnoročnim podpisom predlagatelja. Obrazec Zbornice – Zveze je objavljen na spletni strani zbornice v rubriki pravni akti v okviru zavihka – Pravilnik o priznanjih Zbornice – Zveze, povezava <https://zbornica-zveza.si/pravni-akti/>.

Prosimo, da predloge za dobitnike priznanj za dosežke na ožjem strokovnem področju za leto 2025 pošljete v zaprti pisemski ovojnici priporočeno na naslov:

Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana, s pripisom »Komisija za priznanja na ožjem strokovnem področju anesteziologije, intenzivne terapije in transfuziologije«, do vključno 14. 6. 2025.

Komisija za priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju anesteziologije, intenzivne terapije in transfuziologije bo upoštevala le predloge, ki bodo ustrezali razpisnim pogojem in ki bodo na sedež Zbornice – Zveze prispeli v razpisanem roku.

Priznanji bomo podelili 26. 9. 2024 na 55. strokovnem seminarju v Rogaški Slatini.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji

Dragica Karadžić

OBVESTILO O RAZPISU ZA VOLITVE PREDSEDNIKA/PREDSEDNICE IN ČLANE/ČLANICE STROKOVNE SEKCIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ENTEROSTOMALNI TERAPIJI na podlagi 15. člena Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije in sklepa Izvršnega odbora sekcije št. 9/25 razpisuje volitve za štiriletno mandatno obdobje **2025–2029** za:

- **predsednika/predsednico sekcije** in
- **člane/članice izvršnega odbora** (6 mest).

Pri izbiri članov Izvršnega odbora sekcije se upoštevata regijski in strokovni princip. Posamezni kandidat/kandidatka lahko hkrati vloži kandidaturu za predsednika/predsednico in za člana/članico Izvršnega odbora strokovne sekcije.

Kandidati pošljejo kandidaturu na sedež volilne komisije do vključno **petka, 12. septembra 2025**, v zaprti ovojnici s pripisom: **»Volitve Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji – Ne odpiraj!«** na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana.

Če kandidaturu pošljete priporočeno po pošti, se za dan, ko Zbornica – Zveze prejme vlogo, šteje dan oddaje na pošto.

Volitve bodo izvedene na strokovnem srečanju, ki bo v **ponedeljek, 29. 9. 2025, v Ankaranu**.

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze v rubriki aktualni razpisi.

Predsednica Sekcije med. sester v enterostomalni terapiji
Renata Batas, dipl. m. s., ET

SPREJET NOV PRAVILNIK O SPECIALIZACIJAH IZVAJALCEV ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

Ministrstvo za zdravje je sprejelo nov **Pravilnik o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege**, za kar smo si v Zbornici – Zvezi prizadevali že dlje časa.

- Sprejeti pravilnik predstavlja pomemben premik na področju razvoja zdravstvene in babiške nege v Sloveniji, saj so specializacije medicinskih sester in babic ključni korak k zagotavljanju boljše, hitrejše in dostopnejše zdravstvene obravnave.
- Z dodatnim strokovnim usposabljanjem – kliničnimi specializacijami – bodo medicinske sestre in babice lahko pridobile specifična znanja, ki bodo omogočila bolj učinkovito in kakovostnejšo oskrbo pacientov na različnih ravneh.
- Preberite več: www.gov.si >>>

SLAVNOSTNA Akademija

OB MEDNARODNEM DNEVU BABIC IN
MEDNARODNEM DNEVU MEDICINSKIH SESTER S
PODELITVIJO PRIZNANJ

Komisija za priznanja pri Zbornici – Zvezi ima z izbiro prejemnikov najvišjega stanovskega priznanja zlatega znaka težko delo, pravzaprav nehvaležno, saj bi si vsi predlagani posamezniki to priznanje nedvomno zaslužili. Vendar po pravilniku o priznanjih to žlahtno priznanje letno prejme do deset izjemnih posameznikov. V nadaljevanju vam predstavljamo letošnje dobitnike zlatega znaka in dobitnico priznanja za življenjsko delo Angele Boškin.

Na slavnostni akademiji ob mednarodnem dnevu babic in medicinskih sester je prva zlati znak letos prejela Alenka Bijol.

Gospa Alenka Bijol je svojemu delu in poslanstvu medicinske sestre predana od prvega dne zaposlitve v Splošni bolnišnici Jesenice že polnih 22 let. Internistična zdravstvena nega je njeno klinično področje delovanja. Zadnja leta v bolnišnici vodi skupino za preventivo padcev pacientov, skupino za upravljanje predanalitične faze, skupino za kategorizacijo zahtevnosti bolnišnične zdravstvene nege in skupino za izobraževalno dejavnost ter opravlja delo namestnice pomočnika direktorja za področje zdravstvene nege in oskrbe. Pristojna je tudi za prvo prijavo kršitev pacientovih pravic v bolnišnici, kjer izvaja notranje presoje. Predana je pedagoškemu delu pri uvajanju novozaposlenih, sodeluje pri internih strokovnih izpitih in je aktivna pri mentoriranju dijakov in študentov ter je habilitirana strokovna sodelavka na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin.

Alenka Bijol je močno zaznamovala razvoj regijskega strokovnega Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske, katerega predsednica je bila dolgih 11 let. Pod njenim vodstvom je društvo razvilo spletni portal izobraževanj, pripravili in začeli so izvajati lasten program obveznih izobraževalnih vsebin za vzdrževanje licence. Društvo je pod njenim vodenjem nadgradilo informativni bilten Utrinki ter vse pomembne dogodke zadnjih 20 let delovanja zabeležilo v filmu lastne produkcije. Ob 60. obletnici delovanja društva je bila tista, ki je s svojim zanosom in vztrajnostjo pripravila vse pogoje za postavitve spominske plošče v spomin Angeli Boškin v prostorih Gornjesavskega muzeja Jesenice na Stari Savi. Kot članica Upravnega odbora Zbornice – Zveze je uspešno izvedla projekt prenove vsebine knjižice Program pripravnštva za tehnike/tehnice zdravstvene nege. V zadnjih petih letih je sodelovala v vseh programsko-organizacijskih odborih najrazličnejših dogodkov Zbornice – Zveze, pripravljala prispevke, predavala in raziskovala.

Zaradi njenih izjemnih organizacijskih in pedagoških sposobnosti je bila prepoznana kot slovenska kandidatka za članico Upravnega odbora International Council of Nurses (ICN) za obdobje 2025–2029.

Drugi prejemnik zlatega znaka je bil Slavko Bolčevič.

Slavko Bolčevič je nedvomno eden tistih, ki je s svojim dolgoletnim, predanim in strokovnim delom v Varstveno delovnem centru Tončke Hočevar pomembno zaznamoval področje zdravstvene nege tako v tem socialnovarstvenem zavodu kot globalno. Poleg strokovnega kliničnega dela se je posvetil optimizaciji organizacije zdravstvene in socialne oskrbe, uvedel individualizirane načrte oskrbe in preventivne ukrepe za izboljšanje kakovosti storitev. Kot izjemen strokovnjak je in še sodeluje v mnogih delovnih skupinah na Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za solidarno prihodnost, vodil je tudi pripravo zbirke časovnih meril za aktivnosti zdravstvene nege v socialnem varstvu in sodeloval v delovni skupini za pripravo obračuna storitev zdravstvene nege na področju socialnega varstva.

Vpisal se je na seznam pripravljavcev ocenjevalne lestvice za dolgotrajno oskrbo in na seznam ekspertnih ocenjevalcev za upravičenost za dolgotrajno oskrbo ter je uvrščen na listo zunanjih strokovnjakov za ocenjevanje upravičenosti do dolgotrajne oskrbe.

Gospod Slavko Bolčevič je aktivni član Zbornice – Zveze. Je predsednik strokovne Sekcije izvajalcev zdravstvene nege in oskrbe v socialnem varstvu. Njegova vloga je vidna tudi v komisijah Zbornice – Zveze (sodeluje pri strokovnih nadzorih s svetovanjem, pri preizkusu slovenskega strokovnega jezika, digitalizaciji v zdravstveni negi, SLONDA). Njegova aktivna vloga je pripomogla k izvedbi specialnih znanj s področja preprečevanja okužb, povezanih z zdravstvom v socialnovarstvenih zavodih. Med epidemijo covid-19 je bil imenovan za koordinatorja zdravstvene dejavnosti v socialnovarstvenih zavodih za ljubljansko regijo.

V zadnjem času se osredotoča na področje dolgotrajne oskrbe in opozarja na težave vključenosti mlajših invalidov ter oseb s posebnimi potrebami.

Izjemno aktiven direktor socialnovarstvenega zavoda Tončke Hočevar, ki je pod njegovim vodstvom postal ena od referenčnih ustanov na področju oskrbe oseb s posebnimi potrebami, je glasen zagovornik ozaveščanja o destigmatizaciji ljudi s posebnimi potrebami.

Tretji zlati znak na slavnostni akademiji je dobila doc. dr. Mojca Dobnik.

Doc. dr. Mojca Dobnik je področju zdravstvene nege predana že več kot 20 let, ves čas v okviru Univerzitetnega kliničnega centra Maribor. Njeno klinično delo se je prepletalo med različnimi področji zdravstvene nege – od intenzivne terapije in anesteziologije do internističnih strok. Zadnje desetletje jo zaznamujejo organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se odraža pri vodenju različnih oddelkov in strok. V času epidemije covid-19 je prevzela organizacijo in vodenje zdravstvene nege covidnih enot celotnega Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, kjer trenutno opravlja funkcijo pomočnice generalnega direktorja za področje zdravstvene nege. Njena strokovna poklicna in akademska pot je obširna in bogata. Kot habilitirana predavateljica sodeluje in predava na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin in Fakulteti za zdravstvene vede v Celju.

Kot strokovnjakinja s področja vodenja in managementa je bila in je še imenovana v številne delovne skupine, med drugim je članica Komisije RS za varstvo pacientovih pravic, komisije za nadzor izvajanja raziskav ob pacientu. V okviru Ministrstva za zdravje je sodelovala pri pripravi Strategije za obvladovanje demence do leta 2030 in je članica delovne skupine za spremembo Zakona o duševnem zdravju. Šest let je bila predsednica Slovenskega združenja zdravstvenih delavcev in sodelavcev v revmatologiji, ki je po njeni zaslugi lani postalo del Evropske zveze združenj za revmatologijo. Njena predanost področju jo je spodbudila tudi k organizaciji in izvedbi specialnih znanj s področja zdravstvene nege pri obravnavi pacientov z imunsko pogojenimi boleznimi.

Doc. dr. Mojca Dobnik je zvesta regijskemu strokovnemu Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor, kjer svoje klinične izkušnje in akademsko znanje preko predavanj iz obveznih vsebin s področja kakovosti in varnosti prenaša na strokovne kolegice in kolege. Vrsto let je recenzentka pri reviji Obzornik zdravstvene nege in članica uredniškega odbora.

Naslednja dobitnica letošnjega zlatega znaka je doc. dr. Helena Kristina Halbwachs.

Doc. dr. Helena Kristina Halbwachs sodi med izjemne strokovnjakinje, ki s svojo več kot 35-letno karierno potjo zaznamujejo slovensko zdravstveno nego doma in v mednarodnem prostoru. Njena poklicna pot je raznolika, saj je pridobivala izkušnje v Sloveniji, Kanadi, Nemčiji in Avstriji, kjer je trenutno vodja kakovosti za regijo Adriatik pri skupini Senecura na Dunaju. S svojim strokovnim znanjem, izjemnimi organizacijskimi sposobnostmi in obsežnim mednarodnim delovanjem bistveno prispeva k razvoju različnih področij zdravstvene nege.

V okviru Zbornice – Zveze doc. dr. Helena Kristina Halbwachs več let aktivno deluje kot članica Častnega razsodišča I. stopnje, kjer se zavzema za visoke etične standarde v zdravstveni in babiški negi. Pomembno je prispevala k prevodu Mednarodnega kodeksa etike in bila vodja projekta prenove slovenskega Kodeksa etike v zdravstveni negi, je aktivna udeleženka na strokovnih srečanjih doma in v tujini in vneta zagovornica vsega, kar zadeva etične vsebine tako v stroki kot v družbi nasploh. Njen pogled zunaj okvirjev je pomembno vplival na vsebino knjižice Profesionalna podoba izvajalcev zdravstvene in babiške nege, katerega soavtorica je.

Njena bibliografija obsega več kot 60 strokovnih in znanstvenih del z različnih področij zdravstvene nege, predvsem s področij kakovosti zdravstvenih storitev, dolgotrajne oskrbe, oskrbe kroničnih ran, kulturnih kompetenc zdravstvenih delavcev ter poklicne etike. Tem temam se intenzivno posveča tudi kot predavateljica na univerzi Alma Mater Europaea v Mariboru, Fakulteti za zdravstvene vede v Celju, pri sodelovanju v projektih Nacionalnega inštituta za javno zdravje in drugje.

Doc. dr. Helena Kristina Halbwachs s svojim prizadevnim delom daleč presega poklicne obveznosti, je nasploh vzor humanosti in etičnosti v zdravstveni negi in v sodobni družbi, ki te vsebine še kako potrebuje. Njen prispevek k izboljšanju medosebnih in medpoklicnih odnosov ter k humanizaciji zdravstvene dejavnosti pušča trajen pečat in jo upravičeno uvršča med prejemnike zlatega znaka Zbornice – Zveze.

Med letošnje spoštovane prejemnice zlatega znaka se je zapisala tudi Ana Istenič.

Gospa Ana Istenič je medicinska sestra, zaposlena na Onkološkem inštitutu v Ljubljani, kjer se že več kot 20 let posveča področju onkološke zdravstvene nege. Njeno specialno področje je področje brahiradioterapije. Veliko pozornosti namenja novim pristopom v oskrbi ran radioterapevtskih bolnikov in bolnic z ginekološkimi raki, ki jih zdravijo z obsevanjem. Poudarja pomen zdravstvene vzgoje pred, med in po zaključenem zdravljenju za zagotavljanje kakovosti življenja bolnikov. Pri svojem delu nudi psihično podporo kot nujni del celostne obravnave pacienta. Raziskovalno se je posvetila tudi splošnemu zdravju žensk kot pomembnemu dejavniku zagotavljanja kakovosti življenja žensk s prebolelim rakom in začela izvajati v to področje usmerjeno zdravstveno vzgojo.

Ana Istenič je tista, ki spremlja in uvaja novosti za zagotavljanje profesionalne onkološke zdravstvene nege. Njen prispevek je viden na področju vpetosti novih pristopov pri poškodbah zaradi pritiska pri pooperativnih brahiradioterapevtskih bolnikih.

Od leta 2018 je Ana predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji, kar zaznamuje njeno delo v okviru strokovne organizacije. Organizira in vodi strokovna izobraževanja, je tudi izkušena predavateljica in urednica strokovnih zbornikov s področja onkološke zdravstvene nege. Pod njenim vodstvom so v zadnjih letih nastali številni nacionalni protokoli diagnostičnih

in terapevtskih posegov. Na njeno pobudo je nastal tudi kratek film o profesionalni oskrbi osrednjega venskega katetra, ki se uporablja kot didaktični pripomoček pri izobraževanju in usposabljanju študentov zdravstvene nege, novozaposlenih in drugih zdravstvenih delavcev.

Predstavljamo še eno letošnjo prejemnico zlatega znaka, to je Gordana Lokajner.

Gospa Gordana Lokajner je stroki zdravstvene nege predana že več kot tri desetletja. Večji del svoje profesionalne poti je posvetila onkološkim bolnikom Onkološkega inštituta v Ljubljani, kjer bi težko našli področje, kjer ni pustila svojih sledi. Bila je tudi članica sanacijske ekipe in polni mandat tudi pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege. Ob tem je ves čas vzporedno delovala tudi na drugih področjih, med drugimi tudi na pedagoškem. Od lani je kot visokošolska učiteljica zaposlena na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin na Jesenicah. Njena zavezanost strokovni organizaciji se prepleta z dve desetletji dolgim delovanjem v Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, pa z aktivnim delovanjem v Sekciji medicinskih sester v managementu in sekciji v onkologiji. V matičnem društvu je od leta 2016 podpredsednica za področje izobraževanja in raziskovanja ter publikacij. Dva mandata je skladno s statutom zastopala interese največjega društva v Upravnem odboru Zbornice – Zveze in bila vključena v številne delovne skupine. Sooblikovala je strategijo razvoja Zbornice – Zveze, sodelovala pri pregledu strokovnih smernic, nacionalnih protokolov, različnih strateških dokumentov, aktivno je sodelovala pri zastavljenih usmeritvah delovanja in politike Zbornice – Zveze. Redno se vključuje v vse aktivnosti programskih odborov kongresov in simpozijev Zbornice – Zveze, zadnjih osem let vodi programski odbor simpozijev Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana in je recenzentka strokovne revije Obzornik zdravstvene nege. Zavezana stroki zdravstvene nege se povezuje tudi z organizacijami pacientov. Aktivna je v Društvu onkoloških bolnikov Ljubljana in Evropa Colon ter tudi

v Svetu pacientov Onkološkega inštituta Ljubljana, kjer svoje znanje in klinične izkušnje prenaša pacientom z namenom lažjega sprejemanja bolezní in svetovanja pri premagovanju nastalih ovir.

Komisija za priznanja je med številnimi utemeljenimi predlogi kot dobitnico prepoznala Tanjo Ribič Vidovič.

V svoji uspešni poklicni karieri medicinske sestre je Tanja Ribič Vidovič od prvega dne zaposlitve zvesta Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj. V skoraj treh desetletjih kliničnega dela na internem oddelku, oddelku intenzivne terapije, nege, anestezije in terapije bolečine do mesta pomočnice direktorja za področje zdravstvene nege in pedagoške medicinske sestre si je pridobila izjemna znanja in izkušnje, ki jih predaja pacientom in sodelavcem. Predana je tudi pedagoškemu delu in je članica programskega sveta Fakultete za zdravstvene vede v Mariboru, članica socialnega sveta Gimnazije Ormož in po sklepu Ministrstva za zdravje izpraševalka za strokovne izpite za zdravstvene delavce in sodelavce s srednjo strokovno izobrazbo. Njeno izjemno klinično usposobljenost, organizacijske veščine in požrtvovalnost v času pandemije covida-19 je prepoznala tudi Vlada RS in jo odlikovala s spominskim znakom.

Spoštovanje in zavezanost poklicni skupini gospa Tanja Ribič Vidovič izkazuje s svojim predanim delom v regijskem strokovnem Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ptuj-Ormož, katerega predsednica je zadnjih 15 let. V času njenega predsedovanja se je število članov povečalo skoraj za dvakrat in danes šteje približno 950 članic in članov. Vodilo njenega dela je znanje, zato društvo letno organizira najmanj 20 izobraževanj, ki so za člane društva brezplačna in tako dostopna vsem. To predstavlja izjemen prispevek k znanju, osebni rasti in strokovnim doktrinom medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov podravske regije.

Tanja Ribič Vidovič je kot predsednica društva aktivno vključena v delovanje Odbora regijskih strokovnih društev, kjer sooblikuje politiko in razvoj krovne organizacije ter vse odločitve prenaša v regijsko okolje. Vse znanje, strokovnost ... udejanja pri svojem delu v humanitarnih organizacijah (Rdeči križ, Karitas) in Društvu invalidov Slovenije ter tako posredno vpliva na izboljšanje zdravstvenega varstva v lokalni skupnosti in širše.

Še en zlati znak je pristal v pravih rokah, v rokah Barbare Smrke.

Gospa Barbara Smrke, magistrica zdravstvene nege, je od prvega dne zaposlena v Splošni bolnišnici Celje, na Oddelku intenzivne interne medicine. Zdi se, da v svojem kliničnem okolju neprestano išče nove izzive. Tako je kot predsednica delovne skupine vzpostavila mnoge nove pristope na področju žilnih pristopov, oskrbe žilnih katetrov, v bolnišnici vzpostavila projekt barvnega označevanja zdravil in etiketiranja. Prav tako je vodja izobraževalnega programa »Zdravila naš vsakdan«, ki je obvezni modul izobraževanj za vse zaposlene zdravstvene delavce v bolnišnici. Na Oddelku za intenzivno interno medicino je bila aktivna pri vzpostavitvi elektronskega temperaturnega lista.

Aktivno sodeluje pri pripravi negovalnih standardov ter organizacijskih navodil s področja intenzivne terapije in zdravstvene nege. Je pripravljavka posodobljenih organizacijskih navodil in algoritmov za reanimacijo in predavateljica priprave pacienta na intubacijo v bolnišnici. Predava na internih strokovnih izobraževanjih in na usposabljanjih za novozaposlene izvajalce zdravstvene nege.

Barbara Smrke predstavlja pomembno vez med Splošno bolnišnico Celje in Fakulteto za zdravstvene vede v Celju, s katero sodeluje od leta 2012. Na Fakulteti za zdravstvene vede v Celju je habilitirana predavateljica za predmetno področje zdravstvene nege in glavna šolska koordinatorica kliničnega usposabljanja študentov. Posveča se področju intenzivne zdravstvene nege, digitalizaciji, elektronski dokumentaciji ter učinkovitosti izobraževanja in mentorstva. Njeni strokovni prispevki so objavljeni v zbornikih strokovnih srečanj, o čemer priča tudi njena bibliografija.

Gospa Barbara Smrke je izjemna strokovnjakinja na področju zdravstvene nege intenzivnih stanj. Njeno delo zaznamuje nenehno raziskovanje in odkrivanje novih priložnosti – vse z namenom nenehnega izboljšanja procesov obravnave pacientov ter varne in kakovostne zdravstvene nege, kar jo uvršča med izjemne strokovnjakinje.

Deveta prejemnica zlatega znaka na slavnosti je bila dr. Tanja Torkar.

Zdi se, da so doktorico Tanjo Torkar pomembno zaznamovale že izkušnje iz študentskih let v 90. letih, ko je kot študentka zdravstvene nege pomembno prispevala k vzpostavitvi tutorskega sistema v izobraževanje na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani. Svojo poklicno pot je začela v Splošni bolnišnici na Jesenicah, nato pa trinajst let delala na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, kjer je bila del tima najrazličnejših raziskav. V tem obdobju se je posvetila razvoju preventivnih programov za mladostnike in sodelovala v nacionalni skupini za vzgojo za zdravje otrok in mladostnikov, bila regijska koordinatorica mreže zdravih šol, sodelovala pri zagonu preventivnih programov za odrasle na primarni ravni zdravstvenega varstva na Gorenjskem ter regijska koordinatorica in izvajalka izobraževanj za izvajanje zdravstvenovzgojnih delavnic za odrasle v programu primarne preventive srčno-žilnih bolezni.

Zadnjih deset let se je strokovno posvetila področju duševnega zdravja. V Psihiatrični bolnišnici

Begunje, kjer je zaposlena, je prispevala k snovanju in vsebinskemu posodabljanju dnevno-bolnišničnih programov za paciente s področja psihiatričnih in nevrotskih motenj. V okviru doktorske disertacije na Medicinski fakulteti v Ljubljani je proučevala prav potrebe ene najbolj ranljivih skupin ljudi, tiste, ki imajo hude in ponavljajoče se duševne motnje in so v dnevno-bolnišnični obravnavi. Kot strokovnjakinja s tega področja samostojno vodi v sklopu dnevne bolnišnice edukacijske in podporne skupine s pacienti.

Je aktivna članica v več delovnih skupinah, kjer izstopa njeno mesto namestnice vodje in članice delovne skupine za pripravo specializacije izvajalcev zdravstvene in babilške nege s področja duševnega zdravja in psihiatrije na Ministrstvu za zdravje, je članica častnega razsodišča Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske, recenzentka pri reviji Obzornik zdravstvene nege in članica dveh akademskih zborov Fakultete za zdravstvo Angele Boškin ter aktivna predavateljica v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji.

Dr. Tanja Torkar s svojim strokovnim terapevtskim pristopom in načinom obravnave vedno postavlja pacienta in njegove potrebe v središče obravnave ter s tem močno prispeva k destigmatizaciji ljudi z duševnimi motnjami in dezistitucionalizaciji obravnave hudih duševnih motenj.

Še eni prejemnici letošnjega zlatega znaka so zaploskali na slavnostni akademiji, in sicer Maji Vrabčič.

Gospa Maja Vrabčič je medicinska sestra z več kot dvajsetletnimi delovnimi izkušnjami v kliničnem okolju. Njena prva zaposlitev in več kot desetletje in pol predano ožje strokovno področje je bilo na Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu – Soča, kjer se posvečajo celoviti rehabilitaciji otrok in odraslih. Področju je še vedno predana, le da svoje znanje zdaj deli v multidisciplinarnem timu Univerzitetnega kliničnega centra Maribor na Kliničnem inštitutu za fizikalno in rehabilitacijsko medicino.

Maja Vrabčič se pri svojem delu odlikuje z izjemno organizacijo in natančnostjo pri postavljanju priorit. Je odlična strokovnjakinja, ki zna prepoznati potrebe pacienta in pri svojem delu uporablja sodobne metode dela za čustveno, socialno in psihološko podporo. Klinične izkušnje in napredna znanja s področja zdravstvene nege uspešno dopolnjuje in predaja v multidisciplinarnih timih ter prenaša na študente različnih zdravstvenih smeri. Njena pomembna vloga se kaže tudi na področju zdravstvenovzgojnega dela tako pacientov kot njihovih svojcev zlasti na področju novega načina življenja po poškodbah, o uporabi pripomočkov ter preprečevanju zapletov. Je raziskovalka, organizatorica strokovnih srečanj, predavateljica in avtorica številnih strokovnih prispevkov s področja zdravstvene nege v rehabilitacijski dejavnosti. Svoje organizacijske in vodstvene sposobnosti je in še izkazuje kot strokovna vodja oddelka za rehabilitacijo pacientov z okvaro hrbtenjače, vodja delovne skupine za standarde zdravstvene nege v URI Soča, kot dolgoletna namestnica strokovnega vodje na oddelku za rehabilitacijo pacientov po poškodbah, s perifer-

nimi živčnimi okvarami in revmatološkimi obolenji in kot predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti. S svojim talentom za svetovne jezike in informacijsko tehnologijo ter smislom za delo z ljudmi različnih kultur in pripadnosti je pomembno prispevala k zdravstveni obravnavi številnih tujih pacientov, vojnih sirot in poškodovancev po najtežjih prometnih in drugih nesrečah, ki so svoje zadnje upanje za povrnitev v življenje našli prav v timu URI Soča, kjer je delala tudi Maja. Strokovna Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti pod njenim vodstvom pripravlja in posodablja nacionalne standarde in protokole s področja zdravstvene nege z motnjami uriniranja. S tega področja pripravlja, koordinira in vodi strokovna izobraževanja, kjer je tudi predavateljica in urednica strokovnih gradiv in je gonilna sila izvedbe specialnih znanj.

Slavnostni večer se je v Kongresnem centru na Brdu zaključil s podelitvijo zares prestižnega priznanja – priznanja za življenjsko delo Angele Boškin.

To priznanje sta letošnji dobitnici profesorici doktorici Danici Železnik izročila predsednica Zbornice – Zveze gospa Anita Prelec in državni sekretar na Ministrstvu za zdravje gospod Denis Kordež.

Če kdo, je prav prof. dr. Danica Železnik ob nedavnem praznovanju 100. obletnice izobraževanja medicinskih sester na Slovenskem prava oseba za priznanje za življenjsko delo Angele Boškin.

Njen strokovni prispevek je prepoznaven na vseh področjih zdravstvene nege, tako pri razvoju stroke zdravstvene in babiške nege, izobraževanju, raziskovanju, publiciranju kot pri razvoju in ugledu strokovne organizacije same.

Njeno **formalno** izobraževanje se je začelo na:

- Višji šoli za zdravstvene delavce Univerze v Ljubljani, kjer si je pridobila naslov »višja medicinska sestra«,
- sledilo je izobraževanje na Pedagoški fakulteti in na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani in pridobitvijo naslova prof. zdr. vzgoje,
- specializacijo iz gerontološke zdravstvene nege in rehabilitacije si je pridobila na Lovisenberg Diaconal University College v Oslu na Norveškem,
- znanstveni magisterij s področja edukacije in managementa v zdravstvu si je pridobila na Univerzi v Mariboru, FOV in
- doktorat znanosti s področja zdravstvenih ved na Medicinski fakulteti na Univerzi v Ouluju na Finskem.

V zdravstveni negi je profesionalno pot začela v kliničnem okolju kot višja medicinska sestra v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor in 15 let delala na kirurškem področju, na oddelku ortopedije, 7 let je bila glavna medicinska sestra na dislociranem

pljučnem oddelku na Slivniškem Pohorju. Sledilo je delovno mesto pomočnice glavne medicinske sestre UKC Maribor za področje izobraževanja. Povabilo takratnega dekana Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru je bilo odločilno, da je 22 let dela v kliničnem okolju zamenjala za akademsko področje in kot prodekanica za izobraževanje delovala 12 let. Njena izobrazba in bogate klinične izkušnje, pa tudi raznolike kompetence, so bile zaslužne, da je pomagala Koroškemu visokošolskemu središču in Mestni občini Slovenj Gradec ustanoviti Fakulteto za zdravstvene in socialne vede v Slovenj Gradcu, ki je edina fakulteta v Sloveniji, ki združuje obe področji. Sprejela je tudi delovno mesto dekanice te fakultete, ki jo vodi že 16 let.

Za svoje delo je prof. dr. Danica Železnik prejela **številne nagrade in priznanja:**

- srebrno plaketo Univerze v Mariboru za prispevek na znanstveno raziskovalnem področju;
- zlati znak Zbornice – Zveze za izjemno uspešno strokovno in raziskovalno delo;
- srebrni znak Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor za izjemna prizadevanja in aktivnosti na vzgojno-izobraževalnem področju in razvoju stroke zdravstvene nege;
- srebrno plaketa Rdečega križa Maribor za prizadevno in humano 20-letno delo z otroki in vzgojitelji;
- zahvalo vojaškega zdravstva za vodenje skupine za pripravo, oblikovanje, izdajo in promocijo Poklicnih aktivnosti in kompetenc zdravstvene oskrbe v Slovenski vojski;
- zlato plaketa za ustanovitev, razvoj in delovanje Fakultete za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec in
- številne druge nagrade in priznanja.

Za zmeraj jo je zaznamovalo **neposredno delo s pacienti** v kliničnem okolju. Dotaknili so se je neposredno delo in odnosi s pacienti in sodelavci, kar je izjemno prispevalo k uvidu v področje poklicne etike, ki ga je vzporedno razvijala desetletja in ga prakticira še danes. Je edina medicinska sestra članica **Komisije Republike Slovenije za medicinsko etiko.**

V Zbornici – Zvezi je pustila veliko in vidno sled na več področjih. Bila je prva izvoljena **koordinatorica strokovnih sekcij**, izjemno velik je njen prispevek k oblikovanju številnih dokumentov, ki se nanašajo na posamezna strokovna področja **poklicnih aktivnosti in kompetenc**, in na prenovo nekaterih od teh; sodelovala je tudi pri promociji celotnega področja, kar je bilo v času izida dokumentov, ki so predstavljali neke vrste »revolucijo« tako v zdravstvenih kot negovalnih timih, zelo pomembno.

S stanovsko kolegico Antonijo Ivanuša je napisala obsežen učbenik **Standardi aktivnosti zdravstvene nege** že leta 2002 in je dolga leta služil kot eno redkih gradiv v slovenskem jeziku ter bil pomemben

pripomoček za kakovostno učenje zdravstvene nege številnim študentom, pa tudi izvajalcem in izvajalkam tako v kliničnih kot izobraževalnih okoljih.

Prof. dr. Danica Železnik svoja bogata znanja, temelječa na dokazih, prenaša na študente, zato se je diplomanti radi spominjajo kot srčne, prijazne, tople in profesionalne osebe, ki je znala prisluhniti slehernemu študentu in ga tako opremila za strokovno, kompetentno in etično delovanje v kliničnem okolju.

Številne univerze so jo kot **gostujočo profesorico** vabile v svoja okolja, kjer je predavala več generacijam študentov tako na dodiplomskih kot na podiplomskih magistrskih in doktorskih študijskih programih v Sloveniji in v tujini.

Je članica **Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor**, kjer je lani postala **častna članica društva**. V društvu je tudi predsednica **Etične komisije**.

Je aktivna in nepogrešljiva predavateljica **obveznih vsebin za področje poklicne etike** v več regijskih strokovnih društvih.

Prav tako je presojevalka izobraževalnih programov pri **Nacionalni komisiji za visoko šolstvo** (NAKVIS) od samega začetka ustanovitve agencije.

Prof. dr. Danica Železnik se ponaša z zavirljivim številom **bibliografskih enot**, ki štejejo na dan 1. maja 2025 **kar 1521 enot**, ki dokazujejo njeno izjemno publicistično aktivnost doma in na tujem.

Prof. dr. Danica Železnik je človek, ki zna vzpostavljati in vzdrževati pozitivne medosebne odnose, posluša druge z razumevanjem ter zna jasno in spoštljivo izraziti svoje misli in občutke. Nikoli ji ni težko pristopiti k sodelovanju, le časa ni vedno na pretek. Argumentirano zna zagovarjati svoja stališča in je vešča asertivne komunikacije, kar je v delovnih okoljih in v funkcijah, ki jih je ali jih opravlja, pomembna vrlina.

Iskrene čestitke, spoštovana profesorica dr. Danica Železnik.

Ponosni smo na naše reševalce!

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE,
PRIMOŽ REŽEK, VODJA ZDRAVSTVENE NEGE V OE ZD ŠKOFJA LOKA

Z veseljem sporočamo, da so člani ABCDE Team (reševalci OZG, ZD Škofja Loka – David Gale, Tadej Beguš, Andrej Šubic, Simon Jurjevec) postali svetovni prvaki na mednarodnem tekmovanju ekip NMP na elitnem tekmovanju Rallye Rejviz 2025 na Češkem (<https://www.zd-loka.si/?subpageid=14&contid=483>).

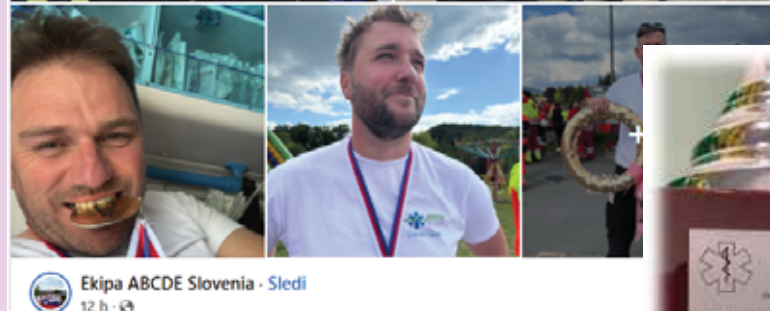
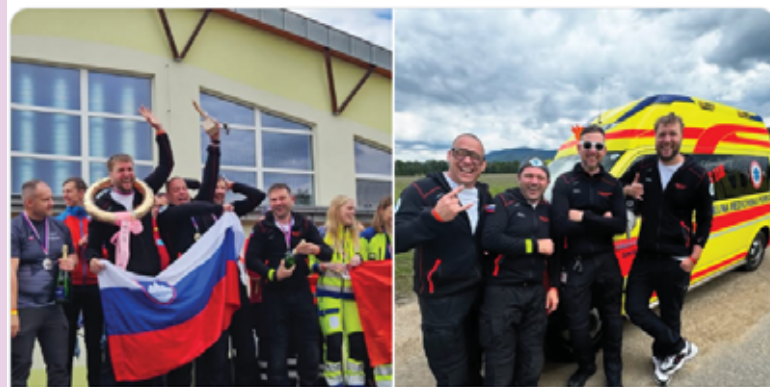
Njihov izjemni dosežek nadaljuje niz odličnih rezultatov, s katerimi so v zadnjih letih pomembno prispevali k prepoznavnosti strokovnega dela slovenskih zdravstvenih reševalcev doma in v tujini:

- 1. mesto – EMS Cyprus Aphrodite Rally 2023 (disciplina "Reševalec"),
- 3. mesto – EUSEM Paramedic Cup 2024 (Danska), tekmovanje v okviru Evropskega kongresa urgentne medicine,
- priznanje za "Najsrčnejšo ekipo" – Državno prvenstvo NMP Rogla 2024,
- 3. mesto – Državno prvenstvo NMP Rogla 2024 (skupni seštevek),
- 2. mesto – Državno prvenstvo NMP Rogla 2018 (skupni seštevek),
- 5. mesto – Ride and Rescue Dunaj 2024, zahtevno tekmovanje v urbanem okolju,
- 3. mesto – Rally Rejviz 2023 (Češka),
- 5. mesto – Rally Rejviz 2021 (Češka).

Težko skrivamo svoj ponos, zato želimo zgodbo o uspehu naših junakov deliti tudi z drugimi (<https://www.zd-loka.si/?subpageid=13&contid=475>).

Objava intervjuja z njimi sledi v naslednji številki Utripa.

Ponosna in iskrene čestitke za 🏆 Ekipa ABCDE Slovenia in Simon Jurjevec
https://youtu.be/RoDLxAFyl_Q?si=o9cxpecIXbEI792b

Ekipa ABCDE Slovenia · Sledi
12 h · 🌐

50 let Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti

STAŠA ROJTEN

3. aprila 2025 smo na slovesnosti, ki je potekala v okviru enodnevnega strokovnega srečanja, obeležili tudi 50 let delovanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti. Ustanovljena je bila z imenom Sekcija za patronažno službo (sekcija) kot šesta po vrsti med 32 strokovnimi sekcijami, ki danes delujejo pri Zbornici – Zvezi. Čez leta in desetletja so si kolegice, v zadnjih letih tudi kolegi, prizadevali za poenotenje organizacije patronažne službe, za napredek stroke, izboljšanje pogojev dela, strokovno rast in prepoznavnost našega poklica.

Pa vendar letos ni le obletnica delovanja sekcije, ampak tudi praznovanje predanosti, strokovnosti in srčnosti vseh, ki so s svojim delom skrbeli in še skrbijo za zdravje in dobro ljudi v njihovem domačem okolju. Ravno to je bilo tudi vodilo iniciativnega odbora, ko se je ustanavljala patronažna sekcija pri Zvezi društev medicinskih sester Slovenije. Na čelu s Silvo Vuga je iniciativni odbor zaslužen, da je bila 17. 3. 1975 ustanovljena sekcija. Vedno so bile zagnane, predane kolegice, ki so verjele, da je s prizadevanji, vztrajnostjo in povezanostjo mogoče doseči marsikaj.

Delo patronažne medicinske sestre ni le poklic, je poslanstvo. Pogosto smo edini vezni člen med pacientom in njegovim zdravnikom oz. zdravstvenim sistemom, kar se je še posebej pokazalo v času covid-19, kjer smo bile edine, ki v tistem času ljudem nismo zaprle vrat, ampak smo vsak dan vstopale v njihove domove, bile mnogim edino upanje in vez s svetom, ki se je naenkrat ustavil in zaprl.

Skozi podroben pregled arhivskih zapisov, ki so po zaslugi naših predhodnic vzorno urejeni, se vije rdeča nit prizadevanja stroke po nenehnem napredku. Lahko rečemo, da se velik del zgodovine ponavlja. Da so nekatera naša prizadevanja čez desetletja bila zelo uspešna, predvsem zagovarjanje preventivnih obravnav, ki jih je plačnik v vmesnem obdobju močno oklestil, nekatera pa žal neuspešna in z njimi nadaljujemo, tudi v letu 2025. Ena od teh je vsekakor tudi specializacija za področje patronažnega varstva. Vseskozi so in so bila potrebna

Na slovesnosti prisotne predsednice sekcije (Andreja Krajnc, Nedeljka Luznar, Staša Rojten in Martina Horvat)

prilagajanja tako družbenim kot strokovnim in demografskim spremembam, kar je trenutno za patronažno varstvo velik izziv. Populacija se stara, vedno več je starejših, ki želijo čim dlje ostati v svojem domačem okolju. Bolnišnice in porodnišnice odpuščajo paciente domov takoj, ko je to mogoče, veliko prej kot pred leti. Medicinsko-tehnični postopki in posegi, ki so se do nedavnega izvajali zgolj v bolnišničnem okolju, se izvajajo v domačem okolju. Zato bo v prihodnje nujno tudi prilagajanje patronažne dejavnosti, saj trenutno število timov ne bo moglo pokriti vseh potreb. Ker se v sekciji vse te problematike še kako dobro zavedamo, upamo, da nam bodo pri urejanju tega področja prisluhnili tudi vsi pomembni odločevalci v sistemu.

Da je naše delo in poslanstvo izjemno pomembno, nam potrjuje tudi podpora in izkaz častnega pokroviteljstva predsednice države gospe Nataše Pirc Musar našim dogodkom.

Priznanje Zbornice – Zveze sekciji ob 50-letnici delovanja (Anita Prelec in Staša Rojten)

V počastitev jubileja smo v sekciji izdali tudi zbornik 50 let Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti, v katerem je popisanih 50 let delovanja sekcije, organiziranost in delovanje patronažnih služb širom Slovenije danes in nekoč ter zanimive zgodbe in prigode s terena.

Slovesnosti se je udeležila tudi predstavnica kabineta predsednice Republike Slovenije Biserka Marolt Meden (Anita Prelec, Biserka Marolt Meden in Darinka Klemenc)

Predstavniki MZ, Zbornice – Zveze in NIJZ (Lucija Rojko, Eva Vodnik, Anita Prelec in Martina Horvat)

IO sekcije v mandatnem obdobju 2022–2026

Udeležba na ESGE Days 2025, Barcelona, 3.–5. april 2025

ELVANA BUDIMIR, KO ZA GASTROENTEROLOGIJO
UKC LJUBLJANA IN SAŠA PUCONJA, DC BLED

V začetku aprila je v Barceloni potekal letni kongres ESGE Days 2025, ki ga organizira Evropsko združenje za gastroenterologijo in endoskopijo (ESGE). V sklopu dogodka je potekal tudi program ESGENA – Evropskega združenja gastroenteroloških in endoskopskih medicinskih sester in sodelavcev – namenjenega razvoju, povezovanju in strokovni rasti medicinskih sester, ki delujejo na področju gastroenterologije in endoskopije.

(Fotografije: Elvana Budimir in Saša Puconja)

Slovensko delegacijo je tudi tokrat sestavljalo več medicinskih sester iz različnih delov države, ki smo se dogodka udeležile z željo po pridobivanju novega znanja, mednarodnem povezovanju in aktivnem sodelovanju pri strokovnem programu.

Posebej ponosni smo, da je medicinska sestra Saša Puconja iz Diagnostičnega centra Bled na kongresu predstavila svoj strokovni plakat, ki je bil izbran za predstavitev. Plakat z naslovom Esophageal cancer: what do we know?, kjer je v obliki plakata predstavila splošne informacije o endoskopskem zdravljenju raka požiralnika in prikaz primera.

Kot predstavnica Slovenije v **ESGENA Education Working Group** sem se imela priložnost udeležiti strokovnih delavnic in moderirati enega izmed sklopov predavanj. Program je bil izjemno bogat in je poleg kliničnih tem ponujal tudi vpogled v mehke veščine, timsko delo, uporabo umetne inteligence v endoskopiji ter skrb za ravnesje med delom in zasebnim življenjem v zahtevnem poklicnem okolju.

V sklopu kongresa je potekala tudi **ESGENA Spring School**, kjer so bile izpostavljene teme, kot so obvladovanje tveganj, izboljšave v obravnavi bolnikov ter pomen komunikacije in vodstvenih

veščin pri vsakodnevnem delu medicinskih sester v endoskopski enoti.

Poleg strokovnih vsebin je dogodek ponudil tudi priložnost za druženje, izmenjavo dobrih praks ter spodbudo za nadaljnje sodelovanje med evropskimi strokovnjaki. V ospredju je bil znova pomen povezovanja medicinskih sester iz različnih evropskih držav, ki se srečujemo s podobnimi izzivi in si prizadevamo za kakovostno, varno ter strokovno utemeljeno zdravstveno nego.

Ob takšnih srečanjih se vedno znova potrdi, kako pomembno je, da si vzamemo čas za učenje, povezovanje in refleksijo o lastnem delu. Na dogodku smo začutile, kako cenjeno in spoštovano je znanje medicinskih sester tudi zunaj naših meja – še posebej, kadar je podprto z izkušnjami in timskim delom.

Udeležba na ESGE Days 2025 nam je ponudila nova znanja in vpoglede in prinesla potrditev, da s svojim delom prispevamo k višji kakovosti obravnave pacientov. To je bila dragocena priložnost za profesionalno rast in spodbuda, da nadaljujemo zavzeto, inovativno in pogumno.

Vsaka izmenjana izkušnja, vsako novo poznanstvo in vsaka ideja so majhni koraki

Elvana Budimir kot tutorica
na "hands on" delavnici

Predstavitev posterja z naslovom Rak požiralnika: kaj vemo?

Del udeležencev iz Slovenije na dnevih ESGE

Holistična obravnava bolnikov z glavkomom

ANDREJA MAROLT, VALENTINA FRIC

STROKOVNO SREČANJE STROKOVNE SEKCIJE
MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV V OFTALMOLOGIJI, 11. APRIL 2025

V petek, 11. aprila 2025, je oftalmološka sekcija organizirala strokovno srečanje, ki je osvetlilo kompleksnost in večdimenzionalnost obravnave bolnikov z glavkomom – od preventivnih ukrepov, zgodnje diagnostike in naprednih terapevtskih pristopov, do rehabilitacije in dolgotrajne podpore pacientom. Dogodek je združil zdravstvene delavce različnih strok, predvsem medicinske sestre in oftalmologe, ki so v ospredje postavili pomen celostnega, interdisciplinarnega pristopa v skrbi za bolnike z eno najnevarnejših očesnih bolezni današnjega časa. Dogodek se je začel s pozdravnim nagovorom predsednice sekcije Andreje Marolt, dipl. m. s., mag. zdr. nege, ki je opozorila na pomen multidisciplinarnega pristopa in vlogo medicinskih sester pri dolgoročni skrbi za bolnike z glavkomom. Uvod je obogatila prisrčna kulturna točka folklorne skupine Osnovne šole Beltinci, ki je poskrbela za tople začetek srečanja.

Uvodna predavanja so osvetlila glavkom kot kronično, pogosto asimptomatsko bolezen, ki vodi do ireverzibilne izgube vida. Dipl. m. s. Katarina Železen in dipl. m. s. Marija Radjenović sta opozorili na nujnost rednih oftalmoloških pregledov in presejalnih programov, saj je bolezen v zgodnjih fazah pogosto neodkrita. Ključna ugotovitev je bila, da je glavkom ob pravočasnem odkritju in ustreznem zdravljenju mogoče uspešno nadzorovati, pri čemer medicinske sestre igrajo osrednjo vlogo pri izobraževanju bolnikov, spodbujanju k adherenci in psihosocialni podpori.

Pomen diagnostike pri glavkomu je podrobno predstavila Anja Bon, dipl. m. s., z opisom statične perimetrije, ki omogoča zgodnje odkrivanje sprememb v vidnem polju. Predavanje Mojce Mesarič Kerčmar, dipl. m. s., pa je izpostavilo glavkomski napad kot urgentno stanje, kjer sta hitra prepoznavna simptomov in ustrezno ukrepanje ključna za preprečitev trajne izgube vida. Nenehno izobraževanje zdravstvenih delavcev o takih redkih, a resnih zapletih ostaja prioriteta.

Intravitrealno zdravljenje pri glavkomskih bolnikih, kot ga je predstavila Pia Klobučar, asist., dr. med., spec. oftalmologije, zahteva previdno ravnotežje med učinkovitostjo terapije in obvladovanjem

Nastop folklorne skupine Osnovne šole Beltinci (Fotografiji: arhiv strokovne sekcije)

očesnega pritiska. Individualna obravnavna, redno spremljanje in usklajevanje med terapevti so ključni elementi varnosti pacientov.

Pomembno dopolnilo zdravljenju predstavljajo tudi laserski postopki, kot je poudarila Makedonka Atanasovska Velkovska, dr. med., spec. oftalmologije. Selektivna laserska trabekuloplastika (SLT) se vse bolj uveljavlja, kot prva izbira zdravljenja glavkoma z odprtim zakotjem, saj prinaša primerljive rezultate kot kapljice, vendar z manj neželenimi učinki in boljšo kakovostjo življenja za bolnika.

Kirurška odstranitev katarakte, ki jo je predstavila Tanja Župevec, dipl. m. s., pogosto izboljša vid in zniža očesni tlak pri bolnikih z glavkomom. Vendar zahteva natančno načrtovanje zaradi kompleksnosti obeh bolezni. Jožica Rebolj, viš. med. sestra, je v svojem prispevku poudarila večplastno vlogo medicinskih sester v operacijski sobi, od priprave pacienta in tehnične izvedbe do izobraževanja in opolnomočenja bolnika za nadaljnjo oskrbo doma. Njihovo delo je temelj varne in kakovostne kirurške obravnave.

Zdravstvenovzgojno delo s pacienti je ključnega pomena za dolgoročni uspeh zdravljenja. Saša Mohar, dipl. m. s., mag. manag., je predstavila pomen glavkomske šole, kjer se bolniki naučijo pravilne aplikacije kapljic, kar bistveno vpliva na učinkovitost zdravljenja in zmanjšuje zaplete.

Ivana Knez, dipl. m. s., mag. zdr. nege, pa je v svoji primerjavi standardne Goldmanove aplanacijske tonometrije (GAT) in sodobnega tonometra Icare HOME poudarila prednosti samomerjenja očesnega tlaka doma. Tak pristop izboljšuje spremljanje bolezni in omogoča boljše sodelovanje bolnikov v lastni oskrbi.

Inela Osmanbegović, dipl. m. s., je poudarila, da glavkom ne prizadene zgolj vida, temveč tudi psihično počutje in kakovost življenja. Strah pred slepoto, socialna izolacija in izguba neodvisnosti so pogosti spremljevalci bolezni. Zato je celostna obravnavna, ki vključuje tudi duševno in socialno podporo, ključnega pomena za uspešno obvladovanje bolezni.

Strokovno srečanje je pokazalo, da zdravljenje glavkoma presega farmakološko obvladovanje očesnega tlaka. Gre za proces, ki zahteva kontinuirano spremljanje, prilagoditve in aktivno sodelovanje bolnika. Medicinske sestre pri tem predstavljajo vezni člen – so izobraževalke, mentorice, svetovalke in pogosto tudi psihološka opora. Njihova vloga se razteza od diagnostike, operativne oskrbe, edukacije do podpore na domu.

Poseben trenutek srečanja je bila slavnostna podelitev priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju Jožici Rebolj in Nikolini Belavič.

Srečanje je poudarilo nujnost celostne, strokovne in sočutne obravnave bolnikov z glavkomom. Obogatilo je udeležence z novimi znanji, dobrih praks in inovacij ter spodbudilo k še tesnejšemu povezovanju stroke v iskanju boljših rešitev za kakovostno življenje pacientov. V središču razprav in predavanj je ostal človek – pacient – z vsemi svojimi potrebami, strahovi in pričakovanji.

Dogodek je bil jasen opomnik, da le s strokovnostjo, medsebojnim sodelovanjem in človeškim pristopom lahko dosegamo odličnost v zdravstveni negi bolnikov z glavkomom.

Jožica Rebolj in Nikolina Belavić – prejemnici priznanja na ožjem strokovnem področju

ANDREJA MAROLT

Z veseljem in ponosom sporočamo, da sta Jožica Rebolj in Nikolina Belavić prejeli priznanje za izjemne dosežke na ožjem strokovnem področju v oftalmologiji.

Jožica Rebolj

Svojo pot je začela na Srednji zdravstveni šoli v Ljubljani, nadaljevala pa na Višji šoli za zdravstvene delavce, kjer je leta 1992 diplomirala in pridobila naziv višje medicinske sestre. Že kot dijakinja in študentka si je z navdušenjem nabirala izkušnje na različnih področjih – od interne medicine do travmatologije in urgence.

Po diplomi je kot štipendistka UKC Ljubljana začela pripravništvo v Centralnem operacijskem bloku, kjer je do leta 2001 opravljala delo operacijske medicinske sestre na področju travmatologije. Nato se je zaposlila na Očesni kliniki v Ljubljani, kjer že več kot dve desetletji s strokovnostjo, natančnostjo in izjemno človečnostjo skrbi za bolnike na področju oftalmološke kirurgije. Leta 2022 je pridobila licenco kliničnega mentorja.

Jožica Rebolj je sodelavka, ki s svojim delom navdihuje – ne le zaradi znanja, ampak tudi zaradi predanosti, pripravljenosti pomagati in stalne skrbi za kakovostno oskrbo pacientov. Svoje znanje nesebično deli z mlajšimi generacijami, jih usmerja in spodbuja k strokovni rasti.

Je dolgoletna članica Zbornice – Zveze in Društva MSBZT Ljubljana, kjer kot poslanka društva dejavno sodeluje v skupščinah. Redno se udeležuje strokovnih srečanj doma in v tujini, sodeluje s Hrvaško udrugo oftalmoloških medicinskih sestara/tehničara in aktivno prispeva k organizaciji strokovnih dogodkov na Očesni kliniki.

Njeno delo odraža vrednote, kot so znanje, srčnost, zanesljivost in skrb za druge. Priznanje, ki ga je prejela, je zaslužen priznanje njenemu dolgoletnemu trudu in izjemni vlogi v razvoju oftalmološke zdravstvene nege.

Jožica Rebolj je srce operacijske ekipe, nepogrešljiva sodelavka in svetel zgled poklicne predanosti.

Iskrene čestitke, Jožica Rebolj!

Nikolina Belavić

Z veseljem izpostavljamo delo in predanost gospe Nikoline Belavić, ki je s svojo umirjeno prisotnostjo, strokovnostjo in srčnostjo pomembno zaznamovala področje oftalmološke zdravstvene nege.

Svojo poklicno pot je začela po končani srednji zdravstveni šoli, ko je kot študentka že aktivno sodelovala z različnimi zdravstvenimi ustanovami

– Domom starejših občanov Metlika, Zdravstvenim domom Metlika ter Splošno bolnišnico Novo mesto. V vseh okoljih se je hitro izkazala z vestnim, sočutnim in odgovornim pristopom k delu.

Po diplomi je kljub pridobljenemu nazivu diplomirane medicinske sestre zaradi takratne zakonodaje začela delati kot zdravstveni tehnik na Očesnem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Njena strokovna širina, predanost pacientom in izjemna natančnost pa so že takrat jasno nakazovali, da gre za zdravstveno delavko, ki presega okvirje svoje formalne vloge.

Zaradi vse bolj kompleksnih potreb na področju oftalmologije se je Nikolina vključila v dodatna izobraževanja in postopoma nadgrajevala svoje znanje. S kombinirano pogodbo je poglobljala svoja znanja in kompetence, vse do leta 2014, ko je bila zaposlena kot diplomirana medicinska sestra – vloga, ki jo danes opravlja z izjemnim občutkom za ljudi in za stroko.

Kot sodelavka izžareva mirnost, zanesljivost in zmožnost jasne presoje tudi v zahtevnih situacijah. Do sodelavcev in nadrejenih goji spoštljiv odnos, k pacientom pa pristopa s toplino in razumevanjem, zaradi česar uživa veliko zaupanje in spoštovanje. Njeno znanje ni ostalo le pri njej – z veseljem ga prenaša na druge, s čimer gradi mostove med generacijami in prispeva k razvoju kakovostne zdravstvene nege.

Od leta 2020 je aktivna članica Organizacijskega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji, kjer s svojim strokovnim prispevkom bogati delo sekcije ter pomaga oblikovati prihodnost oftalmološke nege.

Nikolina Belavić je zgled medicinske sestre, ki svojo vlogo razume kot poslanstvo. Njena predanost, strokovnost in pristna človeškost so temelji, na katerih sloni kakovostna in sočutna zdravstvena oskrba.

Iskrene čestitke Nikolina Belavić!

(Od leve proti desni): Jožica Rebolj, Andreja Marolt, Nikolina Belavić (Fotografija: arhiv strokovne sekcije)

Hemodinamski monitoring

NATAŠA RADOVANOVIĆ

Hemodinamski monitoring je pogosto potreben pri kritično bolnih pacientih, saj omogoča natančno, kontinuirano in zanesljivo spremljanje ključnih parametrov srčno-žilnega sistema. Primarni cilj hemodinamskega spremljanja je zagotavljanje ustrezne perfuzije organov in tkiv ter pravočasno prepoznavanje sprememb v hemodinamskem stanju, ki bi lahko negativno vplivale na zdravstveno stanje pacienta.

Glede na stopnjo invazivnosti ločimo tri osnovne pristope: neinvaziven hemodinamski monitoring, ki vključuje analizo pulznega vala in bioimpedanco, manj invaziven hemodinamski monitoring, kjer spada analiza pulznega vala preko arterijskega katetra in transezofagealni dopler ter invaziven hemodinamski monitoring, ki vključuje transpulmonalno termodiilucijo in pljučni arterijski kate-ter. Hemodinamski monitoring je nepogrešljiv pri pacientih, ki so hospitalizirani v enotah intenzivne terapije, in pri pacientih v perioperativnem obdobju. Izbor ustrezne hemodinamske metode je

odvisen predvsem od pacientovega hemodinamskega statusa. Pri pacientih z izraženo nestabilnostjo ali povečanjem tveganja zanjo je nujna vsaj invazivna meritev arterijskega krvnega tlaka. Enako velja tudi za paciente, ki prejemajo vazoaktivno ali inotropno terapijo. Odločitev o uvedbi razširjenega hemodinamskega monitoringa sprejme zdravnik na podlagi klinične ocene pacienta, dostopnih tehničnih možnosti posamezne ustanove ter kompetenc zdravstvenega in negovalnega tima, ki sodeluje pri obravnavi pacienta.

Izjemna udeležba, saj je strokovno izobraževanje in delavnice obiskalo več kot 55 zdravstvenih delavcev, potrjuje, da je bila vsebina srečanja ustrezno izbrana. Hkrati to odraža močno motivacijo udeležencev za pridobivanje dodatnih znanj, kar bistveno prispeva k dvigu kakovosti zdravstvene oskrbe in razvoju strokovne prakse.

Na enodnevnem strokovnem srečanju smo se z odličnimi predavatelji sprehodili skozi pomembne strokovne vsebine, kot so merjenje in spremljanje intraabdominalnega tlaka, mehanska podpora srcu, nadzor s kapnografijo, pljučni arterijski kateter in vloga medicinske sestre pri hemodinamskem monitoringu. Predstavljene so bile tudi praktične vsebine, vezane na intraabdominalni tlak in kapnografijo. Dodatno je bila predstavljena tudi uporaba naprednega hemodinamskega monitoringa s sistemom HemoSphere v kombinaciji s pljučnim arterijskim katetrom, ki omogoča celostno spremljanje srčno-žilnih parametrov.

Kompetence izvajalcev zdravstvene nege pri pacientu z invazivnim mehanskim monitoringom:

- poglobljeno poznavanje anatomije in fiziologije kardiovaskularnega sistema,
- poznavanje komponent invazivnih sistemov za monitoring,
- razumevanje povezanosti med izmerjenimi tlaki (arterijski, venski in pljučni),
- poznavanje razlogov za posamezne intervencije, usmerjene na povečanje iztisa srca, dostave kisika in porabe kisika,
- sposobnost klinične presoje razlogov za terapevtske intervencije,
- poznavanje razlik med fiziološkimi in mehaniškimi spremembami in/ali težave z monitorji,
- poznavanje potencialnih zapletov.

Strokovno srečanje je udeležencem omogočilo pridobitev novih znanj, izmenjavo dragocenih izkušenj ter poglobitev razumevanja sodobnih pristopov hemodinamskega monitoringa. Teoretično in praktično znanje, ki so ga pridobili, bo pomembno prispevalo k nadaljnjemu razvoju kakovostne in varne zdravstvene nege ter k izboljšanju klinične prakse.

Poleg strokovnih vsebin je srečanje ponujalo prilžnosti za medsebojno povezovanje, razprave in krepitev interdisciplinarnega sodelovanja. Udeleženci so dogodek ocenili kot zelo konstruktiven in strokovno pomemben, kar so potrdili tudi s številnimi pozitivnimi povratnimi informacijami v evalvacijskem vprašalniku.

Oskrba zastrupljenцев v zunajbolnišnični nujni medicinski pomoči

URBAN MESEC IN IZVRŠILNI ODBOR SEKCIJE
REŠEVALCEV V ZDRAVSTVU

Člani Izvršilnega odbora Sekcije reševalcev v zdravstvu so ves čas aktivni na številnih področjih. Skrbijo za utečeno izvajanje delavnic Temeljnih postopkov oživljanja z vključenim avtomatskim eksternim defibrilatorjem, Dihalna pot, EKG ter Sodobna imobilizacija v predbolnišničnem okolju, sodelujejo pri pripravi nacionalnih protokolov in spremembah zakonodaje, vsako leto pa organizirajo tudi večji dvodnevni seminar.

Skoraj 200 slušateljev (Fotografije: Aliaž Kern)

Letošnji je potekal 20. in 21. marca, in sicer zdaj že tradicionalno v Termah Zreče. Strokovni seminar Oskrba zastupljenec v zunajbolnišnični nujni medicinski pomoči je privabil skoraj 200 udeležencev. Na dogodku so se zbrali strokovnjaki s področja nujne medicinske pomoči in toksikologije, ki so se osredotočili na aktualne izzive in pristope pri obravnavi zastupljenih pacientov tako v zunajbolnišničnem okolju kot nadaljnji oskrbi v bolnišnici.

Prvi dan seminarja je bil namenjen teoretski podlagi, kjer so predavatelji že v prvih sklopih predstavili pomen sodelovanja vseh zdravstvenih delavcev pri obravnavi pacienta, tj. od sprejema klica, oskrbe na terenu s poudarkom na lastni varnosti, varnega prevoza v pravo ustanovo in tamkajšnje dokončne oskrbe. Kasneje so predavatelji namenili pozornost različnim vrstam zastupitev, kot so zastupitve z opiodi, metanolom, cianidi, paracetamolom in

ugrizi kač. Sledilo je zanimivo predavanje zdravnice, ki že vrsto let sodeluje na enem največjih glasbenih festivalov v tem delu Evrope, kjer se redno srečujejo z vrsto nevarnih zastupitev. Dan so zaključili vrhunski strokovnjaki iz Centra za klinično toksikologijo in farmakologijo.

Ves dan so lahko udeleženci obiskovali stojnice in predstavitve več kot desetih razstavljalcev, preskušali pa so se tudi na tekmovanju v merjenju kakovosti stisov prsnega koša. Finale tekmovanja je sledil drugi dan zjutraj in napeta tekma je dodobra prebudila celotno dvorano.

Dopoldne drugega dne je bilo namenjeno prikazom kliničnih primerov, ki so bili skorajda vsi s področja toksikologije. Razvila se je dobra razprava, ob kateri smo se lahko veliko naučili.

Opoldanska okrogla miza je bila tudi priložnost za razpravo o prihodnosti nujne medicinske pomoči v Sloveniji. Državni sekretar Denis Kordež je predstavil načrte Ministrstva za zdravje o reorganizaciji sistema nujne medicinske pomoči ter zmanjšanju razlik v strokovnih standardih in dostopnosti do nujne medicinske pomoči po državi.

Ob dogodku je izšel zbornik prispevkov, ki je dostopen tudi v elektronski verziji na spletni strani Sekcije reševalcev v zdravstvu, kjer lahko najdete še številne druge zanimive vsebine. Vabljeni na <https://sekcija-resevalci.si>.

Dogodek v Zrečah je znova potrdil pomen kontinuiranega strokovnega izobraževanja in sodelovanja med različnimi deležniki na področju nujne medicinske pomoči. Udeleženci so pridobili nova znanja, poznanstva in izkušnje, ki bodo prispevali k še boljši in učinkovitejši oskrbi pacientov v nujnih situacijah.

Številni razstavljalci z najsodobnejšo opremo za učinkovito delo v NMP

Tekmovanje v kakovostnih stisih prsnega koša

Patronažna zdravstvena nega in osnovna paliativna oskrba

EVA KOVAČIČ

Prvega in drugega aprila smo imele patronažne medicinske sestre koristno priložnost za utrjevanje in pridobivanje znanj s področja osnovne paliativne oskrbe na domovih bolnikov. 114 se nas je dva dni družilo na strokovnem srečanju na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. Dogodek je organiziralo Ministrstvo za zdravje v okviru projekta »Krepitev paliativnih mobilnih timov«.

Utrinek s srečanja (Fotografija: arhiv strokovne sekcije)

Strokovno srečanje je bilo vsebinsko zelo aplikativno prilagojeno zdravstveni negi na domu bolnika v paliativni obravnavi in je konkretno naslavljalo izzi-ve, s katerimi se srečujemo patronažne medicinske sestre pri delu z bolniki in njihovimi svojci. Teme predavanj so obravnavale tako organizacijske ure-ditve paliativne oskrbe v vsej Sloveniji in dejavnosti mobilnih paliativnih timov po različnih regijah kot tudi konkretne vsebine obvladovanja simptomov v paliativni zdravstveni negi. Posebna pozornost je bila namenjena tudi psihološki obravnavi bolnikov in svojcev ter duhovni oskrbi; kaj le-ta sploh je, kako je umeščena v celostno obravnavo paliativ-nih bolnikov in kaj duhovnost pomeni izvajalcem

obravnav. V sklopu teh vsebin smo se dotaknili tudi načinov skrbi zase, superviziji, preprečevanju izgorelosti in osebnostni rasti. Manjkala ni niti po-membna tema o prehrani v obdobju napredovale bolezni in možnosti socialne oskrbe in obravnav v času umiranja.

Na praktičnih delavnicah so nam bile podrobno predstavljene teoretične osnove in praktične ve-ščine rokovanj z elastomernimi črpalkami različnih vrst, obravnave raznih izločalnih stom in oskrba maligne rane. Posebno natančno smo obnovili po-stopke in rokovanja s katetri PICC in venskimi val-vulami. Skozi vse vsebine smo imeli priložnost pos-tavljati vprašanja, deliti lastne izkušnje in dileme

ter reševati konkretne primere, ki jih vsakodnevno doživljamo pri delu na domovih pacientov.

Delo patronažne medicinske sestre je še vedno specifično, saj edina neprekinjeno vstopa v dom in družino oskrbovanca, jih pozna v vseh obdobjih njihovih življenj in je pogosto sama soočena z reševanjem dilem, ki presegajo zgolj zdravstveno nego. Povezovanje z drugimi strokovnjaki in de-javno vključevanje mobilnih paliativnih timov je na tako zahtevnem področju, kot je paliativna oskrba, zato več kot dobrodošlo. Številna udeležba z vseh koncev Slovenije je na tem odličnem strokovnem srečanju zopet potrdila, da ta znanja in sodelovanja vedno potrebujemo in si jih želimo.

Paliativna oskrba oseb z demenco

JUDITA SLAK, ANDREJA PETERNELJ

Demenca je ena najpogostejših nevroloških bolezni, ki po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2021 prizadene okoli 57 milijonov ljudi po svetu, zaradi staranja prebivalstva pa se število obolelih hitro povečuje. Bolezen povzroča izrazito zmanjšanje kognitivnih funkcij oseb z demenco. Ne prizadene pa le bolnika, ampak močno vpliva tudi na njegove bližnje, ki pogosto prevzamejo neformalno oskrbo, kar vodi v čustveno in fizično izčrpanost, izgorelost ter socialno izolacijo. Zaradi kompleksnosti te neozdravljive bolezni je treba pri oskrbi oseb z demenco v obravnavo vključiti tudi paliativno oskrbo.

Paliativna oskrba oseb z demenco je bila tema strokovnega izobraževanja, ki ga je na pobudo ude-ležencev izobraževanj za specialna znanja iz palia-tivne oskrbe organizirala Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego in oskrbo pri Zbornici – Zvezi. Izobraževanje je bilo namenjeno tudi ob-navljanju oziroma dopolnjevanju specialnih znanj za izvajalce s pridobljenim specialnim znanjem iz paliativne oskrbe. Potekalo je 17. aprila 2025 v Ra-disson Blu Plaza hotelu v Ljubljani. Izobraževanja se je udeležilo več kot 60 slušateljev z vseh ravni zdra-vstvenega varstva in socialnega varstva.

Judita Slak, dipl. m. s. in predsednica Stalne delovne skupine za paliativno ZNO, je po uvodnem pozdra-vu udeležencev predstavila posebnosti paliativne oskrbe, s poudarkom na vključitvi paliativne oskrbe že zgodaj v poteku kronične, neozdravljive bolezni. Tako imajo neozdravljivo bolni in njihovi bližnji še čas, da lahko s pomočjo in ob podpori paliativnega

tima rešujejo nešteto problemov, ki nastanejo ob diagnosticiranju neozdravljive bolezni in načrtuje-jo vnaprejšnjo oskrbo. Prof. dr. Zvezdan Pirtošek, dr. med., je poudaril, da je prav pri osebah z de-menco zgodnje vključevanje paliativne obravna-ve še toliko bolj pomembno, saj gre pri bolezni za izrazitejše zmanjšanje kognitivnih funkcij, prizadet je spomin, mišljenje, sposobnost načrtovanja, ori-entacija v času in prostoru, razumevanje, govorno izražanje, učenje in presoja, spremenjene so oseb-nostne lastnosti. Le tako lahko oseba z demenco izrazi svoje želje, vrednote in prioritete glede na-daljnje oskrbe, z jasno postavljenimi cilji, ko je bo-lezen še v začetni fazi. Tako tudi bolnikovi bližnji niso v stiski, ko se je treba odločati o postopkih ob močno napredovali bolezni, ko oseba z demenco nima več sposobnosti odločanja. Žal pa je paliativ-na oskrba oseb z demenco pogosto prezrta ali pa je vključena v obravnavo prepozno, kar ne omo-goča učinkovitega načrtovanja oskrbe in podpore bolnikovim bližnjim.

Suzana Koštomaj, mag. zdr. nege in direktorica Doma starejših Šentjur, je predstavila organizacijski vidik paliativne oskrbe oseb z demenco v socialno-varstvenem zavodu skozi perspektivo medicinske sestre. Poudarila je pomembnost sistematičnega ugotavljanja, prepoznavanja, vključevanja in obra-vnavanja pomenov in dogodkov v življenju osebe z demenco (bio-psiho-socialna anamneza) ter na podlagi podatkov iz lestvice dogodkov v življenju posameznika oblikovati individualni načrt obra-vnave, kar pripomore k izboljšanju fizičnega, psihičnega, duhovnega in socialnega počutja posameznika. Predstavila je tudi dobre prakse pri oskrbi oseb z demenco v Domu starejših Šentjur, npr. kopalnica dobrega počutja z masažno kadjo in glasbo, pri-lagojeno posamezniku, ki temelji na spodbujanju zaznav na ravni odnosa s človekom z motnjami v zaznavanju, zlasti pri osebah z demenco.

Elizabeta Prtenjak, univ. dipl. soc. delavka, je prav tako poudarila pomen poznavanja življenjske zgod-be človeka z demenco pri oskrbi, saj omogoča ra-zumeti vedenje oseb z demenco, ohranja njihovo identiteto ter omogoča bolj učinkovito in kakovo-stno oskrbo. Predstavila je koncept OAZA v Domu starejših Šentjur, ki je namenjen osebam v zadnjih stadijih demence. Vključuje individualno metodo

Udeleženci strokovnega izobraževanja smo pod vodstvom plesnega učitelja tudi zaplesali (Fotografiji: Judita Slak)

dela, tehnike za delo, kot so senzorna in bazalna stimulacija, aromaterapija, delo z dotiki in delo z življenjsko zgodbo s poudarkom na vključevanju svojcev človeka z demenco.

Angelika Ferjan, dipl. m. s., je predstavila paliativno oskrbo oseb z demenco v patronažnem zdravstvenem varstvu s poudarkom na integriranem pristopu. Prav tako je poudarila pomen zgodnjega paliativnega pristopa, prilagajanje oskrbe potrebam posameznika, celostno oskrbo oseb z demenco in njihovih bližnjih. Patronažne medicinske sestre imajo pomembno vlogo pri oskrbi bolnika z demenco, saj zagotavljajo kontinuirano oskrbo in podporo bolniku in bližnjim v domačem okolju, pogosto so ene ključnih členov paliativnega tima na terenu.

Bor Pantič – plesni učitelj je predstavil vpliv plesa na osebe z demenco. Pri bolnikih s katerokoli obliko demence je izrednega pomena stik oziroma čutenje osebe, ki jo bolnik pozna in ji zaupa. Po številnih raziskavah je znano, da prav glasba prebudi različna pretekla čutenja pri teh bolnikih. Bor Pantič je sodeloval v različnih projektih, v katere so bili vključeni ljudje s parkinsonovo boleznijo in demenco. Projekt Čutango je potekal v sklopu Tedna možganov v sodelovanju z Medicinsko fakulteto Ljubljana in Filozofsko fakulteto Ljubljana (2014–2015). Odzivanje bolnikov na glasbo pa so 2014 spremljali tudi z društvom Trepetlika v Izoli in Ljubljani. Vsekakor je neposredni stik in občutenje druge osebe prav gotovo zelo pomembno, kar smo občutili tudi slušatelji, ki smo pod vodstvom plesnega učitelja tudi zaplesali.

Štefanija Lukič Zlobec, predsednica prostovoljnega, strokovnega združenja Spominčica – Alzheimer Slovenija, je predstavila združenje, njegovo delovanje in pomen pri obravnavi oseb z demenco v Sloveniji in podpori svojcem. Glavni namen združenja je ozaveščanje o demenci in zmanjševanje stigme. Predstavila je strategijo za obvladovanje demence do leta 2030 in nas informirala o 500 prijaznih točk demenci na območju Slovenije.

Gospod Tine Miklavžič je predstavil svojo osebno izkušnjo, saj je veliko let skrbel za soprogo z demenco. Družinski člani in skrbniki oseb z demenco nosijo veliko čustveno in fizično breme. Bolezen je dolgotrajna in z nepredvidljivim potekom. Srečeval se je z mnogimi etičnimi dilemami pri odločanju o

posegih pri oskrbi soproge. Naletel je na številne administrativne ovire, paliativne oskrbe mu v celotnem poteku bolezni ni ponudil nihče.

Hedvika Zimšek, prostovoljka Slovenskega društva hospic, po poklicu pa medicinska sestra, je predstavila svojo izkušnjo pri obravnavi oseb z demenco kot prostovoljka. Predstavila je nekaj primerov iz svoje prakse. Skupni imenovalec vsem primerom je bil: redni, pogosti obiski, komunikacija z bolnikom in svojci, svetovanje in podpora svojcem, še posebno v primeru dilem, ko so se morali odločiti o nadaljnji oskrbi svojih bližnjih in posegih, za katere niso bili prepričani, ali bodo koristni ali bodo samo obremenili njihovega svojca.

Udeleženci strokovnega izobraževanja Paliativna oskrba oseb z demenco med predavanjem Štefanije Lukič Zlobec

Celostni pristop v zobozdravstveni oskrbi – vloga medicinske sestre

33. strokovni seminar in slavnostna akademija

SANDA ŠIFKOVIČ

Strokovna sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu je 4. in 5. 4. 2025 organizirala strokovni seminar v Termah Čatež. Naslov seminarja je bil Celostni pristop v zobozdravstveni oskrbi – vloga medicinske sestre. V okviru izobraževanja je izšel tudi zbornik predavanj.

V uvodnem delu nas je pozdravila predsednica sekcije Damjana Grubar. Poudarila je, da je zobozdravstvena oskrba veliko več kot le zdravljenje bolezni zob in obzobnih tkiv. Sodelovanje med zobozdravniki, medicinskimi sestrami, ustnimi higieniki, zobotehnikami in izvajalci za ustno zdravje, je ključ do uspešnih in trajnostnih rezultatov pri zdravljenju in ohranjanju ustnega zdravja.

Srečanja se je udeležila tudi novoizvoljena predsednica Zbornice – Zveze Anita Prelec. Damjana Grubar ji je čestitala ob izvolitvi in ji zaželela veliko uspeha, odločnosti in modrosti pri zastopanju našega poklica.

Program smo začeli s slavnostno akademijo. Priznanji za izjemne dosežke na ožjem strokovnem področju sta podelili predsednica Zbornice – Zveze Anita Prelec in predsednica sekcije Damjana Grubar.

Marina Čok je dobila priznanje za izjemne dosežke na ožjem strokovnem področju vzgoje za ustno zdravje. Je ena izmed vodilnih strokovnjakinj na področju zobozdravstvene preventive v Sloveniji. S svojim bogatim znanjem, predanostjo in nenehno željo po izboljšanju standardov v preventivi je pustila neizbrisni pečat. Njena strokovna pot, ki traja že štirideset let, je zaznamovana s strastjo do vzgoje za ustno zdravje, neomajno predanostjo pacientom in aktivnim prispevkom k razvoju stroke.

Valerija Skoppec je dobila priznanje za izjemne dosežke na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege v zobozdravstvu. Ljubezen do poklica zobne asistentke prenaša na kolegice, novozaposlene in

dijake. Leta 2001 je prvič diplomirala na Univerzi v Ljubljani na Visoki šoli za zdravstvo, leta 2016 je drugič diplomirala na Univerzi v Ljubljani, na Pedagoški fakulteti smer Socialna pedagogika. Od 2020 je glavna sestra Stomatološke klinike. Je predavateljica na strokovnih srečanjih, delavnicah, specialnih znanjih in podiplomskem tečaju iz bolnišnične higijene. S svojimi predlogi, ravnanji, navodili za delo, vpeljanimi izboljšavami je bistveno pripomogla k dvigu higienskih standardov v zobozdravstvu.

Za njuno delo smo se jima zahvalili s spominskim srebrnikom.

Sledile so volitve. Nova predsednica Sekcije medicinskih sester v zobozdravstvu je postala Valerija Skoppec. Izvolili smo tudi osem članov izvršilnega odbora.

S šopkom rož in nakitom smo se zahvalili nekaterim članicam izvršilnega odbora, ki jim je potekel mandat ali pa niso več kandidirale.

Kulturni del je s čudovitim glasom in kitaro popestrila Rahela Žižek Mraz, dr. dent. med.

Po slavnostni akademiji je sledil strokovni del predavanj.

Marina Čok, prejemnica priznanja za posebne dosežke na ožjem strokovnem področju

Valerija Skopec, prejemnica priznanja za posebne dosežke na ožjem strokovnem področju

Med udeleženci dogodka

Miha Erik Krevsel, tehnik zdravstvene nege: Vloga medicinske sestre v specialistični endodontski ambulanti

V specialistični endodontski ambulanti delo poteka prilagojeno in usmerjeno endodontski obravnavi pacienta. Pri delu se uporabljajo specializirani pripomočki, katerih poznavanje in namen sta ključna za delo. Velik del predstavlja tudi dosledno in natančno vodenje evidenc, čakalnih seznamov in medicinske dokumentacije.

Nina Kodrič, ustni higienik: Od gingivitisa do izgube zoba

Če mehke zobne obloge niso odstranjene, to vodi v gingivitis, ki povzroča vnetje dlesni, rdečico in krvavitve. Pravilna ustna higiena je ključna za preprečevanje gingivitisa. Nezdravljen gingivitis vodi v parodontalno bolezen, ki lahko privede do izgube zob. Dejavniki tveganja so slaba ustna higiena, kajenje, diabetes mellitus, nosečnost, starost, genetika.

Nina Žagar, dipl. m. s. s specialnimi znanji: Razvade in odkloni v orofacialnem področju in preprečevanju le-teh

Orofacialne razvade in odkloni pomembno vplivajo na zdravje in psihosocialno počutje posameznika. Te nepravilnosti lahko povzročijo težave z dihanjem, žvečenjem, govorom in estetskim videzom. Večina teh težav se razvije že v zgodnjem otroštvu, zato je ključnega pomena pravočasno prepoznavanje in odpravljanje škodljivih navad, kot so dolgotrajno sesanje palca, dude in dihanje skozi usta.

Nina Žagar, dipl. m. s. s specialnimi znanji: Shiza – prirojena razvojna nepravilnost obraza in ustne votline in vloga medicinske sestre

Orofacialni razcep ali shiza je najpogostejša prirojena obrazna nepravilnost. V Sloveniji se vsako leto rodi približno 30 do 40 otrok z razcepom v orofacialnem področju. Gre za stanje, ki zahteva celostno multidisciplinarno obravnavo in dolgotrajno spremljanje pacienta. Shiza vpliva na videz, rast in razvoj obraza, govor, sluh. Zelo prizadene otroke in njegovo družino. Nastanejo zaradi nepopolne združitve tkiv v zgodnjih fazah razvoja zarodka. Cilj zdravljenja je omogočiti čim bolj normalno delovanje ustne in nosne votline in storiti prirojeno anomalijo čim manj opazno.

Mateja Jerše, dipl. m. s. s specialnimi znanji, mag. bibl.: Vzgoja za ustno zdravje za zdravstvene delavce z uporabo andragoško-pedagoških veščin

Vzgoja za ustno zdravje otrok in mladostnikov zahteva prilagojene metode, ki upoštevajo značilnosti andragoških in pedagoških pristopov. Le na ta način lahko oblikujemo zdrave navade, ki bodo trajale vse življenje. Otroci tako pridobivajo osnovno znanje skozi igro in demonstracije, starejši mladostniki pa s sodelovanjem in kritičnim razmišljanjem prevzemajo večjo odgovornost za svoje zdravje.

Mihaela Senčar, dipl. m. s. s specialnimi znanji in Janja Bradač Raj, dipl. m. s.: Zobozdravstvena preventiva kot ključni del sistemskega zdravja, povezovanje teorije in prakse v sodelovanju z vrtci in zobnimi ambulantami

Zobozdravstvena preventiva je ključni del sistemskega zdravja, saj omogoča zgodnje preprečevanje zobnih in ustnih bolezni ter prispeva k splošnemu dobremu počutju otrok. Poseben poudarek je na praktičnih pristopih k promociji ustnega zdravja v zgodnjem otroštvu, metodah motivacije otrok za redno in pravilno ustno higieno ter pomenu sodelovanja med vzgojitelji in zdravstvenimi strokovnjaki. Vzgojitelji in starši so tisti, ki imajo neposreden vpliv na vsakodnevne navade otrok in jim pomagajo pri razumevanju in izvajanju zdravih praks.

Mateja Petric, univ. dipl. pedagoginja: Vloga odraslih pri premagovanju strahu pred zobozdravnikom

V otroštvu je otrok obremenjen s strahovi in z njim povezanimi tiskami in notranjimi konflikti. Kadar poznamo in razumemo njegove strahove, lahko

tudi bolje razumemo celostno funkcioniranje in lažje pristopimo pri njihovem premagovanju. Če je strah globok, je najbolje, da otroka vključimo v strokovno obravnavo. Pri premagovanju manjših strahov pa pomaga pogovor, izražanje ljubezni in varnosti.

Biserka Kišič, univ. dipl.: Praktična uporaba umetne inteligence v zobozdravstveni oskrbi in preventivi – kako lahko Chat GPT že danes olajša in pospeši delovne naloge in procese

Razvoj umetne inteligence (UI) prinaša številne izboljšave in priložnosti na področju zobozdravstvene oskrbe in preventive. Napredna digitalna orodja, kot je Chat GPT, omogočajo optimizacijo administrativnih procesov, izboljšanje komunikacije s pacienti ter olajšajo in pospešijo pripravo izobraževalnih vsebin ter prilagojenih navodil. S pomočjo UI prihranimo čas pri rutinskih nalogah. Nujno je treba zagotoviti njegovo uporabo v skladu s strokovnimi in etičnimi smernicami ter spremljati njegovo učinkovitost in zanesljivost.

Za nami je izjemen seminar, poln koristnih informacij, odličnih predavanj in neprecenljivih izkušenj. Hvaležni smo, da smo skupaj preživeli dva dneva, si izmenjali znanje in izkušnje ter se ob tem tudi zabavali. Vse udeležence so pokazale izjemno strokovnost in predanost svojemu delu. Se vidimo naslednje leto – obljubljam več znanja, zabave pa vsaj toliko.

Članice dosedanjega IO sekcije (od leve prosti desni): Andreja Turk, Manuela Kaloh, Vanja Kovačič, Sanda Šifkovič, Marina Čok, Damjana Grubar, Mihaela Senčar, Valerija Skopec (Fotografije: Janja Bradač Raj in Mihael Črešnjevec)

Terapevtski odnos in terapevtska komunikacija v zdravstvu

ALJOŠA LAPANJA, ALJOŠA LIPOVEC, JERNEJA KORDEŽ

Strokovni seminar je bil namenjen najpomembnejšemu področju v zdravstvu – komunikaciji in terapevtskemu odnosu. To dokazuje tudi številna udeležba z različnih strokovnih področij. Komunikacija je osnovno in temeljno orodje, ki ga zdravstveni delavci uporabljamo tako pri delu s pacienti kot pri delu v timu. Pri nujenju zdravstvene oskrbe se komunikacija začne takoj, ko pacient in njegovi svojci vstopijo v zdravstveno organizacijo. Pri tem je pomemben prvi stik z njimi. Uspešno komuniciranje ni prirojeno s tem, ko se naučimo govoriti in poslušati, ampak se je veščin komuniciranja treba naučiti (Leskovic, 2014).

Nina Curk Fišer, specialistka psihiatrije, je poudarila temelje terapevtskega odnosa in komunikacije s pacienti. S komunikacijo se v zdravstvu vse začne. Je vstopnica v terapevtski odnos, saj oblikuje odnose, vpliva na naše počutje in na počutje sogovornika in zagotavlja boljše sodelovanje. Tega si želimo v odnosu do uporabnikov in sodelavcev. Jerneja Kordež je spregovorila o medosebnih odnosih in komunikaciji v timu in opozorila, da so medosebni odnosi na delovnem mestu pomembni pri vzdrževanju zaupanja ter dobrega delovanja v timu. So ključnega pomena za učinkovito, varno in kakovostno zdravstveno oskrbo. Niko Dretnik, Sašo Šinik in Elvis Žunič so predstavili izkušnje pri obravnavi pacientov z odklonilnim vedenjem in poudarili pomen tehnik deeskalacije, aktivnega poslušanja in prvega kontakta, ki naj bo spoštljiv ter umirjen. Žiga Rosenstein in Katja Vrankar sta opisala posebnosti pri komunikaciji z otrokom in mladostnikom s težavami v duševnem zdravju. Poudarila sta pomen potrpežljivosti pri vzpostavitvi spoštljivega zaupnega odnosa z otrokom ali mladostnikom. Predstavila sta primer dobre prakse ob sprejemu na oddelek: »Pozdravljen, Lana, moje ime je Katja. Sem medicinska sestra. Vabim te s sabo na oddelek«. Blaž Ferkulj in Vesna Bukovec sta spregovorila o posebnosti komunikacije s pacienti z demenco in opisala koncept validacije, psihosocialnega pristopa, pomena neverbalne komunikacije, razumevanja, potrpežljivosti, prilagajanja specifičnim potrebam in konsistentnosti v načinu komunikacije. Aleš Zajc in Damjana Zatkovič sta opisala izzive pri obravnavi pacientov z odvisnostjo, ki temelji na načelih miljejske terapije, ki med drugim poudarja vzpostavitev podpornega in terapevtskega odnosa med pacienti in

zdravstvenimi delavci. Urška Bizilj in Stanka Komazec sta predstavili posebnosti terapevtskega odnosa in komunikacije v skupnostni psihiatrični obravnavi, kjer se zdravstveni delavci morajo zavedati, da so »gostje« v domu uporabnika. V obravnavi smo spoštljivi, empatični, ga ne obsojamo in skupaj z uporabnikom postavljamo realne cilje.

Strokovni seminar se je zaključil s pobudo, da bi morale biti tovrstne vsebine vključene v redna vsakoletna izobraževanja. Morda je na mestu tudi razmislek o vključitvi vsebin komunikacije in terapevtskega odnosa v zdravstvu med t. i. obvezne vsebine za zdravstvene delavce.

Najpomembnejši strokovni povzetki seminarja:

- Odnos, ki ga vzpostavimo do pacienta, zelo zaznamuje in determinira naše besede. Besede in jezik, s katerimi naslavljamo uporabnika ali poročamo o njem ostalim članom tima, so zelo pomembni. Zato velja imeti v mislih in poročati o pacientu, kot da bi bil na predaji prisoten in bi nas poslušala njegova mama.
- Dobri medosebni odnosi v zdravstvenem timu niso samoumevni – zahtevajo trud, odprtost in sodelovanje. So temelj varne in kakovostne zdravstvene obravnave.
- Biti slišan za otroka in mladostnika pomeni: (1) da je sprejet brez pogojevanja, brez predsodkov, (2) da ga nihče ne prekine, ne popravi, ne minimalizira njegovih občutkov, (3) da ga nekdo pogleda in resnično posluša – z očmi, telesom, tišino in (4) da njegova čustva dobijo prostor, tudi če niso prijetna.

- Neverbalna komunikacija s pacientom z demenco je ključnega pomena. Ko izginejo besede, ostane odnos.
- Motivacijski razgovori so učinkovita tehnika za spodbujanje sprememb v vedenju pri osebah z odvisnostjo. Ta pristop vključuje postavljanje odprtih vprašanj, spodbujanje pacientovih lastnih razlogov za spremembo in krepitev njihove samozvesti pri doseganju ciljev. V procesu zdravljenja je dragocen občutek, da se oseba z odvisnostjo počuti sprejeto, kar poraja občutja varnosti, vse skupaj pa vodi v zmanjšanje občutja sramu, odrinjenosti in ničvrednosti.

Literatura:

Leskovic, L. (2014). Komunikacija, ki zagotavlja zadovoljstvo pacienta in zaposlenih. In B. Nose & B. Jugovič (Eds.), *Medsebojni odnosi v zdravstveni negi: 6. dnevi Marije Tomšič, Dolenjske Toplice, 23. januar 2014* (pp. 28.34). Fakulteta za zdravstvene vede Novo mesto.

Jerneja Kordež med predavanjem Medosebni odnosi in komunikacija v zdravstvenem timu

Udeležence in udeleženci strokovnega seminarja Terapevtski odnos in terapevtska komunikacija v zdravstvu (Fotografiji: Aljoša Lapanja)

Strast, znanje in ambicije: Strokovni vodja, ki premika meje v enoti intenzivne terapije

Z BINETOM HALECEM SE JE POGOVARJALA NATAŠA
RADOVANOVIČ

Bine Halec je komaj pri 26 letih prevzel vodenje zdravstvene nege v novoustanovljeni Enoti za infektološko intenzivno terapijo v UKC Maribor. V intervjuju je spregovoril o svojih začetkih, preizkušnjah in vzponih ter razkril, kaj ga žene naprej. Njegova zgodba ni le primer uspeha, temveč dokaz, da lahko z znanjem, predanostjo in drznostjo premikamo meje mogočega.

Kakšna zgodba se skriva za tvojo izobraževalno potjo, ki te je pripeljala do tega, kjer si danes?

Moja izobraževalna pot se je začela leta 2011, ko sem po zaključeni osnovni šoli stopil na pot zdravstvene nege. Vpisal sem se na Srednjo zdravstveno in kozmetično šolo Maribor, kjer sem opravil triletni program bolničar-negovalca. Leta 2014 sem uspešno zaključil šolanje z zaključnim izpitom in svojo pot nadaljeval v programu poklicno-tehničnega izobraževanja za zdravstveno nego. Po dveh letih predanega dela sem leta 2016 opravil poklicno maturo in pridobil naziv tehnik zdravstvene nege. Moja želja po poglobljenem znanju me je istega leta vodila na Fakulteto za zdravstvene vede Maribor, kjer sem leta 2019 diplomiral. A s tem se moje izobraževanje ni končalo – istega leta sem se vpisal na podiplomski študijski program, smer Management v zdravstvu in socialnem varstvu ter leta 2021 uspešno magistriral. Prepričan, da je znanje največja naložba, sem leta 2023 svojo akademsko pot nadaljeval z drugim podiplomskim programom, tokrat na smeri Urgentna stanja v zdravstvu. Cilj je, da do konca leta uspešno magistriram in tako še dodatno nadgradim svoje strokovne kompetence.

Tvoja karierna pot je izjemno pestra in bogata, saj si šele pri 26 letih postal vodja zdravstvene nege. Kako je potekala tvoja pot do te odgovorne vloge?

Takoj po pridobitvi diplome sem se zaposlil na Oddelku za intenzivno interno medicino UKC Maribor, kjer sem že med študijem opravljal izbirne klinične vaje. Ta oddelek in zaposleni so postali moj odlični

kollektiv, saj so me še pred začetkom zaposlitve zelo prijazno sprejeli. V času zaposlitve so mi nudili številne priložnosti za osebni in profesionalni razvoj ter me obogatili z neprecenljivim znanjem.

Marca 2020 je bil v UKC Maribor, v covidni intenzivni terapiji, sprejet prvi pacient, okužen z novim koronavirusom SARS-CoV-2. Ker sem oseba, ki me neznano in neraziskano zelo privlači, sem se takoj javil za delo v tamkajšnji enoti intenzivne terapije. Ko sem bil premeščen v covidno intenzivno terapijo, sem že prevzel vlogo vodje ene izmed ekip zdravstvene nege. To nalogo sem jemal zelo resno, saj sem verjel, da mora vodja biti tisti, ki predstavlja obraz celotne ekipe. Ko je leta 2022 covidna intenzivna terapija začela zapirati svoja vrata, smo bili posamezniki, ki tega poglavja nismo želeli zaključiti. Tako smo v UKC Maribor ustanovili novo enoto intenzivne terapije III. stopnje, imenovano Enota za infektološko intenzivno terapijo. Epidemija covid-19 nas je poučila, da v UKC Maribor kronično primanjkuje postelj za kritično bolne paciente, zato smo z odprtjem nove 11-posteljne intenzivne terapije III. stopnje zapolnili to praznino in omogočili boljšo oskrbo kritično bolnim pacientom.

Ob ustanovitvi Enote za infektološko intenzivno terapijo junija 2022 smo imeli priložnost izraziti željo, kdo bi želel delati v novoustanovljeni enoti. Poleg potrebnih strokovnjakov za izvajanje nalog so bili potrebni tudi ljudje, ki bodo enoto vodili. Vodenje enote je prevzela Alenka Strdin Košir, dr. med., ki je že uspešno vodila covidno intenzivno terapijo. V tem okviru je bilo treba izbrati tudi vodjo zdravstvene nege. Nadrejeni so se obračali name z vprašanjem, ali bi bil pripravljen prevzeti to odgovorno mesto. Vedno sem si v mislih zastavil vprašanja: »Zakaj jaz?« in »Jaz nisem sposoben za to«, saj sem komaj začel svojo poklicno pot. A vedno znova sem dobil odgovor, da sem za to nalogo usposobljen in da sem si to zaslužil. Po besedah sodelavcev sem v covidni intenzivni terapiji svoje naloge opravljal zelo natančno in spretno. Očitno so me moje sposobnosti zaznamovale, saj sem na koncu sprejel izziv in se odločil, da s svojimi komaj tremi leti delovnih izkušenj in 26 leti prevzemanja vodenja zdravstvene nege v Enoti za infektološko intenzivno terapijo. Avgusta 2024, ko sem dopolnil pet let delovne dobe, pa sem postal strokovni vodja zdravstvene nege.

Katere posebnosti odlikujejo Enoto za infektološko intenzivno terapijo?

Naša enota se ponaša z nekaj posebnostmi, med katerimi so tudi specifične skupine, ki se ukvarjajo z različnimi področji znotraj našega dela. Moja želja je bila, da bi z ustanovitvijo teh skupin izboljšali kakovost oskrbe in s tem dvignili standarde našega

Bine Halec in Alenka Strdin Košir na tradicionalnem vsakoletnem pikniku
(Fotografija: Nataša Radovanovič)

dela. Trenutno imamo aktivne tri skupine, ki poleg rednih nalog, posvečajo svojo energijo in čas tudi specifičnim področjem.

Ena najbolj uspešnih skupin je tim za oskrbo ran in preprečevanje poškodb zaradi pritiska (PZP). Ekipa, sestavljena iz osmih odličnih diplomiranih medicinskih sester, se je izkazala z izjemnim delom, saj jim je uspelo bistveno zmanjšati incidenco PZP v naši enoti v letih 2023 in 2024. Oskrba ran se je občutno izboljšala, kar pomeni večje udobje in hitrejše okrevanje naših pacientov. Za lažje spremljanje napredka so ustvarile mobilno aplikacijo, ki omogoča slikovno dokumentiranje in analizo razvoja ran in PZP. Ekipa se redno udeležuje izobraževanj na tem področju in pridobljeno znanje uporablja tako pri oskrbi pacientov kot pri izobraževanju sodelavcev.

Reanimacijski tim je odgovoren za znotrajbolnišnično oživljanje na Oddelku za infekcijske bolezni in vročinska stanja. Tim šteje 10 diplomiranih medicinskih sester/zdravstvenikov, ki so že opravili ali bodo letos zaključili tečaj ALS/DPO. Poleg tega redno organizirajo simulacijske vaje za izpopolnitev veščin oživljanja znotraj posameznih ekip.

Tim za žilne pristope šteje pet (5) strokovnjakov, ki skrbijo za vstavev različnih žilnih pristopov, kot so PICC, podaljšana periferne kanila in MIDLINE tako na Oddelku za infekcijske bolezni in vročinska stanja kot na Oddelku za onkologijo.

Vsak mesec organiziramo tudi interne učne delavnice, kjer se posvečamo specifičnim intervencijam, kot so PICCO monitoring, merjenje ezofagealnega tlaka, uporaba inhalacijskega dušika, hlapna sedacija, nevromonitoring in urgentna intubacija. Seznam delavnic z imeni predavateljev in sodelujočih redno objavljamo, dogovorimo se tudi za čas izvedbe. Zaposleni se z veseljem udeležujemo teh delavnic, saj nam omogočajo, da se pogovarjamo, izmenjujemo izkušnje in neprestano nadgrajujemo svoje znanje.

Enota za Infektološko intenzivno terapijo se je ustanovila šele 2022. Na katere dosežke si najbolj ponosen?

Kljub neustreznim prostorskim razmeram in najmanjši kadrovski zasedbi med enotami intenzivne terapije III. stopnje v UKC Maribor naša enota deluje z neverjetno predanostjo in strokovnostjo. To ni le dokaz naše vztrajnosti, temveč predvsem močnega timskega duha, ki nas povezuje. Ponosno lahko rečem, da smo z združenimi močmi v izjemno kratkem času dosegli veliko več, kot bi si sprva lahko predstavljali.

Eden izmed večjih dosežkov naše enote je, da smo kot prvi znotraj UKC Maribor začeli spremljati okužbe osrednjih žilnih katetrov, trajnih urinskih katetrov in pljučnice, ki jo povzroča mehanska ventilacija. Glede na odlične rezultate se lahko pohvalimo z zelo nizkimi, skoraj ničelnimi incidencami teh okužb.

Naša enota je kot prva in za zdaj edina v UKC Maribor uvedla »varno« pripravo parenteralne terapije v nekontroliranih delovnih pogojih. Organizirali smo se tako, da je v vsaki izmeni en izvajalec zdravstvene nege izključno odgovoren za pripravo terapije za vse paciente, pri čemer dosledno upošteva standarde in uporablja ustrezno osebno varovalno opremo. Ta pristop se je izkazal za izjemno učinkovitega, saj v eni izmeni pripravimo več kot 100 terapij. Tako smo omogočili, da se preostali člani tima lahko v celoti posvetijo pacientom in njihovi oskrbi.

Zelo sem ponosen, da smo septembra 2024 začeli z vstavitvijo različnih žilnih pristopov, kot so PICC, podaljšana periferna kanila in MIDLINE, do danes pa smo jih izvedli že več kot 70. Januarja letos smo začeli nastavljanje PICC katetre v Ambulanti za žilne dostope, ki jo je odprl Oddelek za onkologijo. Onkološkimi pacientom zdaj nudimo hitrejšo in enostavnejšo obravnavo, obenem pa jim prihranimo nepotrebne vožnje, saj so bili pred tem napoteni na Onkološki inštitut v Ljubljani. Letos bom tudi zaključil s specialnim znanjem za vstavev PICC katetrov z ultrazvokom, tečaj pa bodo v prihodnosti opravili tudi drugi sodelavci, saj želimo, da naša ekipa raste, se razvija in zagotovi pacientom najboljšo možno oskrbo.

Smo tudi učna baza za študente dodiplomskega programa Zdravstvena nega, ki pri nas opravljajo redno in izbirno klinično usposabljanje. Veseli me, da se mnogi študenti odločajo za našo enoto, saj se naš dober glas – strokovnost, prijaznost in organiziranost, hitro širi med njimi.

Si mlad, uspešen in strokovni vodja enote intenzivne terapije. Ali se zaradi tega spopadaš s kakšnimi posebnimi izzivi in kako jih premaguješ?

Biti mlad vodja še posebej v tako zahtevnem okolju, kot je enota intenzivne terapije, je lahko prava preizkušnja. Ko sem začel, so bili dvomi in pomisleki zelo glasni. Mnogi so menili, da mlad človek preprosto ne more uspešno voditi tako kompleksne enote. Vse to je prineslo mnoge izzive, polne dvomov in vprašanj, ali naj obupam in odstopim s položaja. Kljub temu sem vztrajal, saj sem vedel, da so prav te preizkušnje tiste, ki me bodo oblikovale in mi pomagale rasti. Zelo sem ponosen na naš negovalni in zdravstveni tim, fizioterapevte, snažilke in vse druge sodelavce, ki prispevajo k odličnosti naše enote. Včasih se ponavljam, vendar verjamem, da je takšna ekipa prava redkost.

Kakšne osebnostne lastnosti mora po tvojem mnenju imeti dober strokovni vodja?

Kot dober vodja mora imeti dve najpomembnejši lastnosti. To sta samokritičnost in poslušnost do sodelavcev. Zavedati se moramo, da smo si ljudje različni, zato je pomembno sprejeti različna mnenja in jih upoštevati pri oblikovanju skupne slike. Najslabše je vztrajati pri svojem mnenju, ne da bi poslušali predloge drugih, ki so lahko zelo koristni za razvoj oddelka. Sam sem se skozi lastne napake naučil, kako pomembno je poslušati in se nato odločiti, ob tem pa si priznati napake, ko jih storimo. Kot vodja pa je ključno, da ostanem znotraj stroke, se natančno seznanim z dogajanjem na oddelku in ne pozabim, da je vsak član ekipe pomemben del celote.

Kateri so tvoji cilji za prihodnost Enote za infektološko intenzivno terapijo?

Moje ambicije za prihodnost so jasne – želim še bolj dvigniti strokovnost in kakovost našega dela v enoti, ki že zdaj stremi k inovacijam in napredku.

Želim zagotoviti zadostno število strokovnih sodelavcev – izvajalcev zdravstvene nege in bolničarjev – za 11-posteljno intenzivno terapijo III. stopnje. Z ustrezno ekipo in primernejšimi pogoji bo kakovost naše oskrbe še višja, kar bo prispevalo k boljšim rezultatom in večjemu zadovoljstvu pacientov.

Cilj je tudi ustanoviti tim za preprečevanje z zdravstvom povezanih okužb znotraj enote. Tim bo sestavljalo pet (5) diplomiranih zdravstvenikov/medicinskih sester, ki bodo imeli opravljen podiplomski tečaj »Bolnišnična higiena« in bodo skrbeli za higienska načela znotraj enote.

Ena mojih ključnih nalog pa bo ustanovitev uradnega tima za žilne pristope, ki bo pacientom na novi infekcijski kliniki nudil najsodobnejše in najbolj ustrezne žilne pristope. In upam, da bo nova zgradba, ki naj bi bila dokončana do leta 2028, omogočila preselitev v boljše in primernejše prostore, kjer bomo lahko nudili še boljšo oskrbo kritično bolnim.

Kako usklajuješ svojo vlogo vodje z drugimi aktivnostmi, ki jih opravljaš zunaj enote?

Sem zelo predan delu znotraj enote, a moje strasti segajo tudi onkraj nje. Delo s študenti me še posebej navdihuje, zato delujem tudi kot strokovni sodelavec na Fakulteti za zdravstvene vede v Mariboru, kjer izvajam kabinetne vaje za študente dodiplomskega programa

Zdravstvena nega 1. stopnje in sem somentor diplomskim ter magistrskim nalogam. Ker zelo rad delam s študenti in novozaposlenimi sem se prav tako vpisal na podiplomski tečaj za pridobitev specialnih znanj s področja mentorstva v kliničnem okolju, ki ga bom letos zaključil.

Ob tem pišem različne članke za revije v slovenskem prostoru, sodelujem pri pripravi prispevkov ter predavam na kongresih in izobraževanjih. Skupaj s Službo zdravstvene nege sem prav tako sodeloval pri organizaciji izobraževanja o z zdravstvom povezanih okužbah, ki že nekaj let poteka vsako leto. Zanimanje za bolnišnično higieno me spremlja že dolgo, zato sem v študijskem letu 2023/2024 opravil podiplomski tečaj Bolnišnična higiena, kjer sem pridobil specialna znanja na tem področju. Svoje izkušnje in znanje z veseljem prenašam v našo enoto, kjer tesno sodelujem z Enoto za obvladovanje bolnišničnih okužb. V letu 2022 sem napisal knjigo Zdravstvena nega v enoti intenzivne terapije, ki je trenutno namenjena interni uporabi na naši enoti, jo pa osvežujem in obnavljam z željo, da jo enkrat tudi izdam.

Glede na tvoje številne aktivnosti, kje najdeš čas za sprostitev in kaj počneš v prostem času?

Prosti čas zelo rad preživljam z družino in prijatelji, pa tudi s sodelavci. Trenutno aktivno delam na svojem vikendu, kjer preživljam večino prostega časa. Ena izmed mojih strasti je tudi hoja v hribe in treniranje v fitnesu.

Kaj bi sporočil bralcem revije Utrip?

V življenju se vedno znova srečujemo s padci in vzponi. Toda ključno je vedeti, da ne glede na to, kaj se zgodi, mnenja drugih niso tista, ki bi nas morala definirati. Ko se znajdemo na dnu ali pa ko osvajamo vrhove, bodo vedno ljudje, ki nas bodo podpirali ali kritizirali. Najpomembnejše pa je, da si ostanemo zvesti, ne glede na to, kaj si kdo misli o nas. In vedno verjemite vase.

Spoštovani člani,

če še ne prejimate aktualnih e-novic
Zbornice – Zveze, se na njih naročite na
email: clanarina@zbornica-zveza.si.
Spremljajte nas tudi na Facebooku:
www.facebook.com/zbornica.zveza/
Zbornica - Zveza

OBVESTILO

Če ne želite prejemati Utripa v papirni obliki, ker ga prebirate preko spletne strani Zbornice – Zveze, nam to sporočite
na e-naslov:
clanarina@zbornica-zveza.si

Uredništvo

2. simpozij Društva MSBZT Nova Gorica

METKA PLESNIČAR

Društvo MSBZT Nova Gorica je 8. marca 2025 uspešno organiziralo svoj 2. simpozij z naslovom »Zdravstvo v preobrazbi: nove generacije, novi izzivi«. Simpozij je prinesel veliko navdihujočih predavanj, pomembnih tem, ki so jih predstavili izjemni strokovnjaki in nas spodbudili k razmišljanju o prihodnosti zdravstva.

Simpozij je odprl dr. Dan Podjed, priznani antropolog, ki je raziskoval, kako digitalna preobrazba vpliva na naše vrednote in medsebojne odnose. S svojo strokovnostjo je osvetlil ključne izzive, ki jih prinaša tehnologija, in nas opomnil, kako pomembno je, da ohranimo temeljne vrednote v svetu, ki se hitro spreminja.

Dr. Andrej Omulec, psihiater in strokovnjak za krizno komunikacijo, je predstavil vpliv psiholoških mehanizmov na zdravstvo in vsakdanje delo z ljudmi. S svojo analizo nas je opozoril na pomen

čustvenega in psihološkega zdravja v strokovnem delu, še posebej v obdobju hitrih sprememb.

Sledil je Miha Kramli, vodja centra za zdravljenje zasvojenosti, ki je spregovoril o vplivu sodobne tehnologije na mlade generacije. Njegovo predavanje je poudarilo, kako tehnologija spreminja vzorce vedenja mladih, in nas spodbujalo k razmisleku, kako bolje podpreti mlade v času, ko se vse okoli njih hitro spreminja.

Matic Novak, mladi zagovornik nevrodivergence in oseba z ADHD, je delil svojo osebno izkušnjo in spregovoril o pomenu vključevanja oseb z ADHD v delovno in družbeno okolje. Njegovo predavanje nas je spomnilo, kako pomembno je, da se zavedamo različnosti in da ustvarimo okolje, ki omogoča enake možnosti za vse.

Jasmina Kandorfer, biohackerka in medijska ustvarjalka, je predstavila, kako lahko zdravstveni delavci optimizirajo svoje zdravje in delovno učinkovitost s pomočjo principov biohackinga. Jasmina je prinesla svež pogled na to, kako posamezniki v zdravstvu lahko poskrbimo za svoje zdravje, da bomo lahko še bolj učinkoviti pri svojem delu.

Simpozij je zaključil Rok Terkaj - Trkaj, umetnik, raper in motivator, ki je skozi svojo edinstveno

perspektivo osvetlil, kako glasba in umetnost lahko povežeta generacije in gradita skupne vrednote v sodobni družbi. Njegovo predavanje je bilo prava inspiracija, ki je pokazala, kako pomembno je, da povezujemo različne generacije in gradimo mostove med njimi.

Dogodek je bil resnično navdihujoč in ponosni smo, da smo imeli priložnost poslušati tako izjemne strokovnjake. Vaša energija in pozitivnost sta bila ključna za uspeh simpozija in skupaj smo postavili temelje za nadaljnje spremembe v zdravstvu.

Vsem predavateljem in udeležencem se iskreno zahvaljujemo za prispevek k tej uspešni in navdihujoči izkušnji. Z veseljem se že pripravljamo na prihodnje dogodke, kjer bomo še naprej gradili na znanju, ki smo ga skupaj pridobili.

Po zaključku simpozija je sledil Občni zbor Društva MSBZT Nova Gorica, kjer smo se člani in članice društva seznanili z dosežki društva ter obravnavali ključne smernice za prihodnje delovanje. Skupaj smo si zadali cilje, ki bodo usmerjeni k nadaljnjemu razvoju društva in prispevali k še bolj uspešnemu uresničevanju njegovega poslanstva.

Dr. Dan Podjed, 2. simpozij Društva MSBZT Nova Gorica
(Fotografije: Lana Komel)

Rok Terkaj - Trkaj

Matic Novak, 2. simpozij Društva MSBZT Nova Gorica

Po goriškem Krasu – po poteh prve svetovne vojne, strokovni izlet društva

RADA SKOČIR, METKA PLESNIČAR

V soboto, 12. aprila 2025, smo se člani in članice Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Nova Gorica podali na strokovni pohod po goriškem Krasu, ki nas je popeljal v srce zgodovine in narave – po sledih prve svetovne vojne in v skrivnosten svet kraških jam.

Utrinki z izleta (Fotografiji: Rada Skočir)

Pot nas je vodila po Poti miru, kjer smo se srečali s čudovito, a tudi pretresljivo zapuščino preteklosti. Obiskali smo več izjemnih kraških jam, med katerimi ima vsaka svojo zgodbo in pomen:

Ruska jama, nekoč pomembno skladišče streliva avstro-ogrskih sil, danes pa urejen spomenik vojnim ujetnikom, ki so jo pod prisilo izklesali. Posebno nas je ganila zgodba o več kot 30.000 ruskih vojnih ujetnikih, ki so leta 1915 v nepredstavljenih razmerah gradili jarke, kaverne in vojaško infrastrukturo.

Pečinka, jama s podzemnimi prostori, ki so nekoč služili kot zatočišče pred obstreljevanji. Njena temna notranjost še danes pričara občutek negotovosti vojnega časa.

Krompirjeva jama, kjer so vojaki shranjevali hrano – predvsem krompir, po katerem je dobila ime. Ta zanimivost nas je opomnila na iznajdljivost in prilagajanje težkim razmeram.

Klobasja jama, ki je zaradi svoje oblike in vonja nekoč burila domišljijo vojakov – dandanes pa je priljubljena destinacija jamarjev.

Lojzova jama, zadnja na poti, nam je s svojo razvejano in skalnimi značilnostmi omogočila vpogled v moč in lepoto kraškega sveta.

Ob poti smo se ustavili tudi pri Borojevičevem stolu, kamniti klopi, ki je nosila simbolni pomen v času soške fronte. Predstavlja ostanek vojaškega vsakdana in spoštovanja do poveljstva, danes pa spominja na poglavje zgodovine, ki ga ne smemo pozabiti.

Našo pot sta z znanjem, toplino in predanostjo vodila diplomirana medicinska sestra Jerneja Povhe Milanič in njen mož Samo Milanič, zdravstveni tehnik, izkušen jamar in reševalec, ki je bil za svoje pogumne podvige že večkrat odlikovan. V varnem in zaupanja vrednem okolju smo se naučili novih znanj, čudovitih razgledov in nepozabnih zgodb.

Dan smo zaključili s prijetnim druženjem in toplo malico na turistični kmetiji Leban v vasi Lipa, kjer smo v sproščenem vzdušju delili vtise in načrte za prihodnje dogodke.

Društvo MSBZT Nova Gorica s takšnimi dogodki dokazuje, da strokovna rast, povezovanje in spoštovanje zgodovine hodijo z roko v roki. Zahvaljujemo se vsem udeležencem ter posebej organizatorici Radi Skočir za odlično pripravo in izvedbo izleta.

Vabljeni, da se nam pridružite tudi na naslednjem strokovnem izletu, ki ga bomo organizirali že to jesen po vrnitvi s štiridnevne strokovne ekskurzije v Apulijo!

Obiskali smo Goričko

ZDENKA SALOBIR

Spomladanski, enodnevni izlet smo člani DMSBZT Celje izkoristili za raziskovanje slikovite pokrajine na skrajnem severovzhodu Slovenije, na Goričkem, ki je znano po svoji neokrnjeni, gričevnati pokrajini in bogati kulturni dediščini.

Goričko slovi po prijaznih ljudeh, tradicionalnih vasicah, gradovih, cerkvah in kulinarčnih dobrotah. In vse to smo doživeli 12. aprila, ko so nas po hladnem jutru ves dan božali topli sončni žarki.

Udeleženci goričke avanture smo se najprej ustavili v Lenartu, kjer smo doživeli jutranji utrip kraja, se sprehodili po lokalni tržnici in okušali dobro kavo. Ogledali smo si osrednjo znamenitost mesta – župnijsko cerkev sv. Lenarta, ki jo arhivski dokumenti prvič omenjajo leta 1196. Krasijo jo glavni oltar Jožefa Holzingerja in slike Kremser-Schmidta. Nato nas je pot vodila do socialne kmetije Korenika v Šalovcih. Njihovo poslanstvo temelji na delovnem usposabljanju in negovanju dostojanstva,

na spoštovanju, samospoštovanju in zaposlovanju invalidov ter drugih ranljivih skupin.

Društvo Mozaik in leta 2008 ustanovljeni zavod Korenika sta začela obnovo zapuščene kmetije ter prve izobraževalne in delovne aktivnosti. Udeleženci smo si ogledali prostrani zeliščni vrt in spoznavali skrivnosti gojenja in negovanja zdravilnih zelišč. Vstran od ponorelega sveta in časovnega pritiska smo se nadihali svežega zraka in se sprostili v mirnem objemu narave. Sprehodili smo se tudi do nekdanje in obnovljene stoletne domačije Rotceni, ki je vpisana v register kulturne dediščine. Stik s krotkimi in simpatičnimi živalmi je raznežil in razvedril prav vse. Okrepčani z lokalnimi

kulinarnimi dobrotami, pripravljenimi na sodoben način, smo pot nadaljevali do gradu Grad, ki mu pravijo tudi oko Slovenije. Njegovi začetki segajo v 11. stoletje, v obdobje templjarjev. Grad je doživel usodo številnih slovenskih gradov in menjavo lastnikov. V najboljših časih naj bi bilo v gradu 365 sob. V 18. in 19. stoletju je z dozidavo in prenovo dobil današnjo podobo, ki še vedno ni zaključena. Sedanji lastniki obnavljajo grad skladno s pridobivanjem denarja s prijavljanjem na različne razpise. V Gradu so nas k ogledu pritegnile številne stalne muzejske zbirke. V mislih pa smo podoživeli tudi poročni trenutek v veliki in svetli poročni dvorani, ki je bila nekoč namenjena družabnim in plesnim dogodkom.

Po ogledu smo izletniki posedeli še malo na grajskem dvorišču in na energetskih točkah nabirali energijo iz globine Zemlje. Nekateri so se preizkusili v lokostrelstvu, si ogledali razstavo sodobne umetnice ali pa zaigrali nekaj akordov na grajskem klavirju.

Lep sončen dan, dobra družba in zanimivi ogledi so bili pika na i popolnemu zaključku dneva. Goričko nas je očaralo s svojimi lepotami, drugačnim, počasnnejšim ritmom življenja, predvsem pa s svojo skromnostjo in izjemno prijaznostjo prebivalcev.

Udeleženci izleta pred cerkvijo v Lenartu (Fotografija: Mohor Hudej)

Podelitev srebrnih znakov in naziva častna članica društva

ZDENKA SALOBIR

O času bi lahko razpravljali na dolgo in široko. A leto se je obrnilo in spet smo se zbrali na največjem dogodku DMSBZT Celje, na svečani regijski proslavi, ki je bila 15. maja 2025 v celjskem Narodnem domu. Lepo je bilo biti del skupnosti ljudi, ki se še ali pa so se s srcem, strokovnim znanjem in veliko mero empatije do sočloveka predajajo/predajali čudovitemu poslanstvu babice, medicinske sestre, zdravstvenega tehnika in bolničarja-negovalca. Regijska proslava je za društvo pomemben in svečan dogodek, ki se ga z veseljem udeležijo mlajši in malo starejši še aktivni zaposleni ter upokojeni člani. Po uvodni pesmi in besedah voditeljice je zbrane nagovorila in pozdravila predsednica društva Tomislava Kordiš.

Tudi to leto so se najprej zahvalili vsem stanovskim kolegom in kolegicam, ki so v letu 2024 zaključili svojo poklicno pot v različnih delovnih okoljih. Beseda HVALA je premalo za vse, kar so dobrega storili za bolnike, paciente in oskrbovance, ki so potrebovali njihovo pomoč. Hvala za vse strokovno znanje, ki so ga delili med sodelavce in druge. Hvala za vse trenutke, ki so jih s svojo prisotnostjo dan za dnem vnašali v delovna okolja. Vsem se je DMSBZT Celje iskreno zahvalilo za dolgoletni prispevek h kakovostni stroki zdravstvene in babiške nege in jim zaželelo, da bi si ob zasluženem upokojitvi vzeli čas zase in za vse drobne radosti, ki jih s seboj prinaša tretje življenjsko obdobje.

V DMSBZT Celje že 22 let podeljujejo najvišje regijsko priznanje, srebrni znak posameznikom, ki pri svojem delu v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi stopajo iz povprečja in so še kako prepoznavni po svojem delu in požrtvovalnosti ter so svetli zgled

mlajšim generacijam. Komisija za priznanja je letos namenila srebrne znake trem posameznicam in dvema timoma zdravstvene nege. Prejeli so jih:

Marjana Skale je po izobrazbi magistrica integrirane zdravstvene in socialne oskrbe. Po Srednji zdravstveni šoli Celje in opravljenem pripravništvu se je zaposlila v Zdravstvenem domu Šmarje pri Jelšah, kjer je delovala na različnih področjih: v splošnih ambulantah, dispanzerju za otroke in mladino, v reševalni službi, občasno v ambulanti Doma upokoencev Šmarje pri Jelšah, opravljala prevoze onkoloških bolnikov v Ljubljano, nato pa leta 2011 začela delati kot diplomirana medicinska sestra v patronažni zdravstveni negi na terenu v ZD Šmarje pri Jelšah in to dela še danes.

Ob tako raznolikem delu in delovnih področjih se je ves čas izobraževala. Pri tem je bila vedno zelo motivirana in vztrajna. Na Fakulteti za organizacijske vede je pridobila naziv diplomirana organizatorica

Pogled na prisotne v dvorani (Fotografija: Peter Čepin Tovornik)

– menedžerka. Leta 2008 se je vpisala na Fakulteto za zdravstvene vede Maribor in diplomirala z diplomskim delom Preventivni obiski patronažne medicinske sestre pri starostniku. Svoje znanje je želela predajati mladim, ki se izobražujejo na področju zdravstvene nege, tako je leta 2020 opravila specialna znanja na področju mentoriranja študentov. Njena vztrajnost in želja po novem znanju in izkušnjah sta jo motivirali do te mere, da se je vpisala v magistrski študijski program na Fakulteti za zdravstvene vede v Novem mestu.

Ob vsem pa je Marjana Skale zelo aktivna na različnih področjih. Je članica sveta zavoda ZD Šmarje pri Jelšah in njihova predstavnica v IO DMSBZT Celje. Na sejah IO društva se redno vključuje v razprave, kjer tvorno sodeluje in daje konstruktivne predloge ter podpira vse, kar je v prid članstvu in delovanju društva. Vedno je polna idej, predana svojemu delu in zelo rada dela z ljudmi, tako z zdravimi kot bolnimi v vseh življenjskih obdobjih, predvsem pa rada pomaga ljudem v stiski. Je prostovoljka in vodja dela župnijske Karitas Šmarje pri Jelšah. S svojimi dobrimi komunikacijskimi veščinami in sposobnostjo empatije prispeva k dobrih odnosom s pacienti in njihovimi svojci ter sodelavci. Idej ji nikoli ne zmanjka in vedno je pripravljena najti rešitve za nastale težave. Tako po svojih močeh pripomore k razvoju področij, kjer je aktivna. Njen strokovni prispevek na področju zdravstvene nege je zagotovilo, da gre srebrni znak DMSBZT Celje v prave roke.

Majda Hrastnik se je po zaključeni Srednji zdravstveni šoli Celje zaposlila v Splošni bolnišnici Celje na Oddelku za ortopedijo in športne poškodbe. Svoje strokovno znanje je nadgradila na Višji zdravstveni šoli v Ljubljani in leta 2006 še na Visoki zdravstveni šoli v Mariboru. Na začetku poklicne poti je opravljala delo srednje medicinske sestre na oddelku, nadaljevala na mestu višje medicinske sestre, nato pa kot vodja tima v negovalni enoti. Bila je tudi uradna namestnica glavne sestre oddelka. Poleg rednega dela se je aktivno ukvarjala s področjem preprečevanja in obvladovanja bolnišničnih okužb kot medicinska sestra za to področje.

Z veliko odgovornostjo se je vključevala v izobraževanje. Bila je članica komisije za opravljanje strokovnih izpitov zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev s srednjo strokovno izobrazbo za predmet Strokovne vsebine poklicnega področja tehnika zdravstvene nege – zdravstvenega tehnika – srednje medicinske sestre – bolničarja. Opravila je specialna znanja za mentoriranje študentov zdravstvene nege. Na področju obvladovanja procesov kakovosti je od leta 2023 usposobljena za notranjo presojevalko sistema vodenja kakovosti. Od 2010

sodeluje s Fakulteto za zdravstvene vede v Celju kot strokovna sodelavka za področje zdravstvene nege. Aktivno sodeluje pri izvedbi laboratorijskih vaj, ki predstavljajo temelj izobrazbe diplomiranih medicinskih sester, v okviru predmeta zdravstvena nega in raziskovanje. Je koordinatorka kliničnega usposabljanja za predmeta diagnostično-terapevtski program ter nujna medicinska pomoč in zdravstveno varstvo v izrednih razmerah. V svoje delo vnaša sodobne metode poučevanja in preverjanja znanja. Je somentorica diplomantom fakultete. 2024 je kot soavtorica sodelovala pri pripravi visokošolskega učbenika Postopki in posegi v zdravstveni negi, ki ga je izdala FZVCE.

Kolegica Majda Hrastnik pri svojem delu vedno poudarja pomembnost razvoja stroke zdravstvene nege, strokovnost, poštenost, natančnost, odgovornost, široko strokovno znanje in dobre medsebojne odnose. Pri svojem delu vedno sledi visokemu etičnemu in humanemu odnosu do pacienta. Z vzornim, doslednim, predanim in pozitivnim odnosom do dela prispeva pomemben delež k ugledu in prepoznavnosti kakovosti zdravstvene in babetne nege v Splošni bolnišnici Celje. Zaradi vsega naštetega ji DMSBZT Celje podeljuje srebrni znak.

Suzana Koštomaj je svojo poklicno pot začela kot bolničar-negovalca v Domu starejših Šentjur, nato kot tehnik zdravstvene nege, nadaljevala kot vodja tima in namestnica direktorice za področje zdravstvene nege in oskrbe. Pridobila je znanstveni magisterij, je absolventka doktorskega študija Socialne gerontologije na Alma Mater Europeae-ECM Maribor in v fazi priprave doktorske naloge s področja paliativne. Novembra 2023 je prejela priznanje najboljši doktorske študentke za področje socialne gerontologije. Mag. Koštomaj se je v vlogi namestnice direktorice za področje ZNO trudila soustvarjati Hišo po meri človeka s timskim sodelovanjem pri implementaciji sodobnih konceptov dela. Je članica razvojnega tima, kjer s predanostjo in bogatim strokovnim znanjem stremi k zagotavljanju kakovostne, varne zdravstvene nege in socialne oskrbe stanovalcev doma, uporabnikov pomoči na domu in uporabnikov dnevnega centra. Znanje in veščine nenehno dopolnjuje, kar dokazujejo pridobljeni certifikati za praktično nevrolingvistično programiranje (NLP) in življenjski ter poslovni kovčing. Sodelovanje v Twinning programu najboljših praks iz H2020 – Gatekeeper in v projektu EU ILIVE jo je povežalo z mednarodno skupnostjo in obogatilo njen pogled na socialno varstvo. Ima specialna znanja s področja paliativne oskrbe, opravlja delo mentorice magistrskih študentov paliativne oskrbe v okviru kliničnega usposabljanja in kandidatov specialnih znanj s področja paliativne oskrbe pri Zbornici – Zvezi in mentorira študente gerontologije.

Mag. Suzana Koštomaj je članica Slovenskega združenja paliativne in hospic oskrbe in predsednica namestnikov direktorjev celjske regije pri SSZS. Kot vabljena predavateljica je sodelovala na več kongresih paliativne oskrbe. Na tem področju aktivno deluje že od leta 2008. Je članica delovne skupine za paliativno oskrbo pri Zbornici – Zvezi, kjer aktivno sodeluje kot predavateljica in članica organizacijskega odbora. Rada opravlja delo članice komisij Državnega republiškega izpitnega centra za NPK socialni oskrbovalec. Od januarja 2025 je imenovana članica komisije za priznavanje kompetenc oskrbovalca družinskega člana pri Socialni zbornici Slovenije. Pri skupnosti socialnih zavodov Slovenije je že drugi mandat predsednica regijskega aktivna namestnikov direktorjev za področje ZNO in vodij ZNO celjske regije, kjer na vseh srečanjih obravnavane vsebine intenzivno usmerjajo v spremembe in razvoj ZNO, upoštevajoč nacionalno zakonodajo. Mag. Koštomaj je tudi članica DMSBZT Celje, za katero meni, da za področje zdravstvene in babetne nege predstavlja izjemno pomemben segment delovanja na področju zdravstvene in babetne nege.

V dolgoletni praksi je pridobila pomembne veščine v ocenjevanju potreb posameznikov, razvoju individualnih načrtov oskrbe ter izvajanju različnih storitev socialne pomoči. Kot medicinska sestra z dušo in srcem na področju institucionalnega domskega varstva si je prizadevala za razvoj, napredek in povezovanje ZN tako na regionalni kot nacionalni ravni. Sama pravi, da se veseli novih priložnosti za nadaljnji prispevek v dobro posameznikov in skupnosti ter dela v okolju, kjer je poudarek na inovacijah, etiki in neprestanem učenju za boljši jutri vseh. Skoraj sočasno z novico, da je prejemnica srebrnega znaka, je bila Suzana Koštomaj imenovana za direktorico Doma starejših Šentjur. DMSBZT Celje ji za dosedanje bogato strokovno delo in sodobne pristope na področju zdravstvene nege in oskrbe podeljuje srebrni znak.

Tim zdravstvene nege hemodializnega centra Nefrodial Celje. Pot hemodializnega centra se je

Nagrajenke (Fotografije: Nataša Muller)

začela leta 1994 v Zrečah, kjer so začeli izvajati dializno zdravljenje. Leta 2005 so svoje delo nadaljevali v sodobnih prostorih v Celju. Lani je kolektiv obeležil 30-letnico uspešnega delovanja na področju hemodializnega zdravljenja. V delovnem timu, kjer vladajo pozitivno vzdušje, visoka strokovna raven znanja, spodbudno okolje, empatija in sposobnost razumeti bolnikove tegobe,

je učinkovitost večja in dobro delovno okolje. Ob tem so bolniki deležni vrhunške in sočutne zdravstvene nege, kar prispeva k njihovem dobremu okrevanju in počutju. V hemodializnem centru Nefrodial poleg hemodialize in hemodiafiltracije izvaja še hemodializno zdravljenje brez sistemske anti-koagulacije, hemodializno zdravljenje z zmanjšano koncentracijo standardnega heparina ter citratno hemodializo. Zaposleni v timu zdravstvene nege se nenehno dodatno usposablja v Dializni šoli ter na strokovnih izobraževanjih doma in v tujini. Pomembno in zahtevno področje nadomestnega zdravljenja je priprava bolnika na transplantacijo ledvice. Zaradi kompleksnosti in specifičnosti procesa so izvedli tudi obsežno usposabljanje, ki je vključevalo optimalno pripravo bolnika na vključitev na čakalno listo po programu Evrotransplanta ter celovito obravnavo bolnika s presajeno ledvico. Ob tem bolnikom zagotavljajo celostno oskrbo in podporo, ki presega zgolj medicinske potrebe in jim omogoča kakovostnejše življenje.

V Nefrodialu aktivno sodelujejo s Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji ter s Slovenskim nefrološkim društvom. Na mednarodnem področju so dejavni v EDTNA/ERCA, kjer prispevajo s predavanji, plakati, moderiranjem in raziskovalno zdravstveno nego. Poleg tega se odzivajo na povabila Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje in sodelujejo na njihovih strokovnih popoldnevih. So aktivni člani Društva ledvičnih bolnikov, kjer sodelujejo in preventivno ozaveščajo prebivalstvo s svetovanjem. Sodelovanje z omenjenimi strokovnimi organizacijami jim omogoča nenehno izmenjavo znanj in izkušenj ter stalno strokovno izpopolnjevanje.

Z raziskovalnim delom in izobraževanjem v timu prispevajo k napredku na področju nefrologije in dializnega zdravljenja, hkrati pa tudi k večji ozaveščenosti javnosti o pomenu zdravja ledvic. Da bi izboljšali kakovost zdravstvene nege, so se osredotočili na pripravo in standardizacijo protokolov za diagnostične, terapijske in negovalne postopke. Ključne kazalce kakovosti in učinkovitosti vnašajo v klinično bazo podatkov EuCliD, ki nadgrajuje negovalno dokumentacijo. Z elektronskim vodenjem bolnikove zdravstvene dokumentacije so izboljšali sledljivost in analizo podatkov. Za zagotavljanje visokokakovostnih storitev so v letu 2016 razvili standard najboljše dializne prakse in higienski standard, ki zagotavljata varne delovne postopke za bolnike in zaposlene, s čimer so dvignili kakovost

in varnost zdravstvene nege v dializnem centru. Z vizijo odličnosti in nenehnega izboljševanja so prvi na svojem področju pridobili certifikat kakovosti po standardu ISO 9001 prestižnega TÜV München. Pridobili so tudi okoljski certifikat pa standardu ISO 14001, kar je bila dodatna potrditev njihove zavezanosti k odličnosti in trajnostnemu poslovanju. Od prve presoje so vse naslednje dobro prestali in prejeli številne pohvale mednarodnih presojevalcev za izjemno uspešno delo na področju dializnega zdravljenja. Njihovi inovativni pristopi k izboljšanju učinkovitosti zdravljenja so bili večkrat izpostavljeni kot primer dobre prakse v drugih državah. Med prvimi so prevzeli uporabo EuCliD naprednega orodja in bili prvi center v mreži Freseniusovih dializnih centrov, ki so začeli uporabljati Econ-5 za računalniški nadzor virov. Vse naštetu odraža njihovo zavezanost k inovaciji, odličnosti in skrbi za paciente, kar jih uvršča v sam vrh dializnih centrov v Sloveniji in tudi širše.

V DMSBZT Celje so prepoznali njihova prizadevanja za doseganje kakovosti v zdravstveni negi z najboljšimi možnimi rezultati, na najvarnejši način v prid in zadovoljstvo bolnikov. Prepričani so, da tim zdravstvene nege hemodializnega centra Nefrodial Celje zaslužen prejem srebrni znak društva.

Tim zdravstvene nege Centra za duševno zdravje odraslih Posavje v Zdravstvenem domu Sevnica. Na podlagi nacionalne Resolucije o duševnem

zdravju je leta 2019 v ZD Sevnica začel delovati tim zdravstvene nege za področje duševnega zdravja in psihiatrije v okviru multidisciplinarne ekipe Centra za duševno zdravje odraslih Posavje (CDZO). V timu je zaposlenih šest diplomiranih medicinskih sester, ki so v kratkem obdobju delovanja razvile kompetentne procese dela ter postale primer dobre prakse in učna točka za druge tovrstne centre v Sloveniji.

Zdravstvena nega tima CDZO Posavje obsega triažni postopek usmerjanja in vključitve v obravnavo, ugotavljanje aktualno izraženih psihofizičnih težav osebe s težavami na področju duševnega zdravja in psihiatrije v skladu s kompetencami, terensko delo v skupnosti in v ambulantni. Posamezna diplomirana medicinska sestra v timu samostojno koordinira do 35 bolnikov in v tesnem sodelovanju s timom zdravstvene nege in z razširjenim multidisciplinarnim timom interpretira, predlaga in načrtuje nadaljnje korake kontinuirane obravnave. Model nizkopražnega pristopa, ki so ga kot dobro prakso razvile medicinske sestre v CDZO Posavje, pomeni vstopanje v neklinično in nekontrolirano domače okolje osebe z duševno motnjo, vzpostavljanje zaupanja in dolgotrajnega terapijskega sodelovanja. Pomembno vsebino dela predstavlja aktivno povezovanje služb v regiji, kot so centri za socialno delo, izbrani zdravniki, urgentne službe, policija idr. Psihoedukacija, podpora, razbremenilni pogovori, ukrepi za izboljšanje delovanja, učenje delovnih aktivnosti, vzpostavljanje in vzdrževanje strukture dneva, zdravstvena vzgoja in promocija zdravja ter delo v skupini so v timu razviti do te stopnje, ko lahko beležijo izjemne učinke na zvišanju kakovosti življenja in boljše psihofizično zdravje vključenih oseb in njihovih družin.

Kot pomembno strokovno in človeško vrednoto v mladem timu ZN, ki jo občutijo v ZD Sevnica, poudarjajo pozitivno energijo in komunikacijo, sodelovanje in izjemno strokovno usposobljenost. V timu so prisotna visoka etična načela, kultura, zaupanje in spoštovanje med sodelavci – strokovnjaki multidisciplinarnega tima CDZO in širše, kar so nedvomni razlogi, da tim zdravstvene nege Centra za duševno zdravje odraslih Posavje v Zdravstvenem domu Sevnica prejme srebrni znak DMSBZT Celje.

Komisija za priznanja je podelila tudi naziv **častna članica DMSBZT Celje**. Prejela ga je **Anita Kračun**, zunanja strokovna sodelavka. Njena poklicna pot sicer poteka na področju arhitekture, a že nekaj let z veseljem sodeluje s Strokovnim društvom medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje.

Njena tehnična in logistična podpora pri organizaciji on-line seminarjev, povezovanju predavateljev in udeležencev predavanj ter urejanju in oblikovanju spletne strani je za društvo izjemnega pomena.

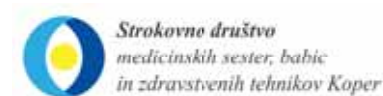
V okolju, kjer je odrasla, je že kot otrok začutila pomen skupnosti. Šola ji je bila v veselje, družba ljudi pa ji je vedno znova dajala zagon in občutek pripadnosti. Pot je nadaljevala na Gimnaziji Celje - Center, umetniška smer, kjer je razvila občutek za oblikovanje, prostor in vizualno izražanje. Že takrat so jo zanimali računalniški programi, tehnologija pa jo je spremljala povsod – kot orodje za ustvarjanje, povezovanje in reševanje izzivov. Nadaljevala je študij arhitekture, ki ji je odprl široka obzorja – od umetniškega ustvarjanja do projektnega vodenja, od oblikovanja prostora do komunikacije z ljudmi. Študij jo je naučil natančnosti in širine razumevanja sveta, kar ji danes koristi na vseh področjih življenja. Po diplomi se je zaposlila v Mladinskem centru Dravinjske doline kot strokovna sodelavka pri projektu Mladinske kreativne produkcije. Danes poklicno pot nadaljuje v enem izmed arhitekturnih birojev v Celju, kjer je del stalne ekipe. Sama pravi, da v delu

z ljudmi in nudenju pomoči najde svoj notranji kompas. Zato z veseljem dopolnjuje delo v arhitekturi s sodelovanjem v društvu, kjer jo navdihujejo predani posamezniki, ki s srčnostjo in jasnim namenom skrbijo za druge. Hvaležna je, da je lahko del te skupnosti – in se veseli vsega, kar bodo še skupaj ustvarili. V društvu pa so srečni, da jo imajo in da skupaj krmarijo skozi vse računalniške izzive. Ker ne more biti redna članica društva, jo DMSBZT Celje prepozna kot nepogrešljivi člen njihovega delovanja in ji kljub mladosti podeljuje naziv častne članice.

V DMSBZT Celje so se z dolгим aplavzom zahvalili za njeno strokovno delo na področju zdravstvene nege in izobraževanja tudi stanovski kolegici, dobitnici zlatega znaka Zbornice – Zveze, Barbari Smrke.

V pisan mozaik spominov smo družno dodali nove koščke, nove slike. Kljub zunanjemu dežju in hladu so v dvorani, v ritmu šansonov in zimzelenih melodij, prevladovali dobra volja, nasmehi na obrazih prisotnih, veliko pozitivne, srčne energije in veselje ob videnju znanih in tudi novih obrazov.

Svečanost ob mednarodnem dnevu babic in mednarodnem dnevu medicinskih sester s podelitvijo priznanj srebrni znak SDMSBZT Koper za leto 2025

IGOR KARNJUŠ

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (SDMSBZT) Koper je na svečanosti ob mednarodnem dnevu babic in mednarodnem dnevu medicinskih sester, natančneje 16. maja, podelilo priznanja srebrni znak društva za leto 2025 sodelavcem, ki so s svojo strokovnostjo, dosežki in zgledom pomembno prispevali k razvoju stroke. Slavnostna podelitev je potekala v Hotelu Histrion v Portorožu. Svečanost sta povezovala člana UO SDMSBZT Koper, Elvira Blaškovič in Igor Karnjuš.

Za posebno slavnostno vzdušje so poskrbeli izbrani gostje. Za glasbeno razvajanje je poskrbela mlada, talentirana pevka Ivana Aleksič, katere glasbeni talent je bil že opažen na festivalih, kot sta FENS in Glas mladih. Za zabavni del večera, poln smeha in dobre volje, sta poskrbeli Nataša Kobal in Valentina Šukljan, ki se že vrsto let ukvarjata z gledališčem, sodelujeta z različnimi gledališkimi skupinami in pripravljata avtorske skeče za različne priložnosti.

Svečani govornici na dogodku sta bili novoizvoljena predsednica SDMSBZT Koper, Maja Praček, ter novoizvoljena predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Anita Prelec.

Tudi letos smo se člani SDMSBZT Koper zbrali v velikem številu, da bi podelili srebrni znak, najvišje priznanje našega strokovnega društva in nagradili dolgoletne vidne prispevke naših članov na področju strokovnega in društvenega delovanja v zdravstveni in babiški negi.

Prejemnice srebrnih znakov SDMSBZT Koper za leto 2025 so Jasminka Božič, Gracijela Ferfolja, Suzana Krmac, Tanja Montanič Starc in Helena Skočir.

JASMINKA BOŽIČ

Jasminka Božič je leta 1984 zaključila Srednjo medicinsko šolo v Piranu in svojo poklicno pot začela na kirurškem oddelku Splošne bolnišnice Izola. Leta 2005 se je zaposlila v Zdravstvenem domu Piran, najprej v patronažni službi na programu nege na domu, nato pa nadaljevala delo v ambulanti družinske medicine. Na vsakem delovnem mestu je izkazovala visoko strokovnost, znanje in empatijo ter svoje izkušnje nesebično prenašala na mlajše generacije kot mentorica dijakom. Aktivno je sodelovala tudi kot predavateljica na strokovnih sekcijah, med drugim na urološki sekciji v Velenju in na sekciji medicinskih sester v psihiatriji.

Leta 2020 je v javnosti odmeval njen članek z naslovom »Vsi, ki se tako spoznajo na naše delo, naj

preživijo en dan z nami v ambulanti družinske medicine«, s katerim je odprla pomembno razpravo o razmerah v zdravstvu. Že od leta 2008 je sindikalna zaupnica v ZD Piran, leta 2018 pa je prejela priznanje sindikata delavcev v zdravstveni negi Človek in pol.

Svojo predanost stroki je izražala tudi kot članica upravnega odbora SDMSBZT Koper in aktivna sodelavka Rdečega križa Koper. Leta 2022 je pridobila kompetence po 38. členu ZZDej - K in s tem licenco na področju zdravstvene nege v ambulanti družinske medicine, kjer svoje delo opravlja izredno predano in dosega visoke standarde kakovosti in varnosti.

Jasminka je spoštovana sodelavka, ki svoje delo opravlja srčno, predano in strokovno. Njena zavzetost, toplina in skrb za paciente so prepoznane tako med kolegi kot v širši skupnosti.

GRACIJELA FERFOLJA

Gracijela Ferfolja je leta 1984 zaključila Srednjo zdravstveno šolo v Piranu in svojo poklicno pot začela istega leta v piranski bolnišnici na oddelku za otorinolaringologijo (ORL), kjer je opravila pripravištvu in se zaposlila kot operacijska medicinska sestra. Leta 1989 je nadaljevala delo v ORL ambulanti, nato pa leta 1992 svojo pot nadaljevala v zobni ambulanti Zdravstvenega doma Piran.

Leta 1998 je s številnimi izkušnjami z ORL področja prestopila v Zdravstveni dom Izola. Tam je pridobivala dodatna znanja s področja diagnostičnih preiskav in si utrla pot do zaposlitve v dispanzerju za

medicino dela, prometa in športa, kjer je ostala do njegovega zaprtja leta 2019. V istem letu je pridobila licenco po 38. členu ZZDej-K, kar predstavlja pomembno potrditev njene strokovne poti.

V času epidemije covid-19 je prevzela delo v COVID ambulanti, kasneje pa kot trižna medicinska sestra na informacijski točki Zdravstvenega doma Izola, kjer še danes vestno opravlja svoje naloge. Aktivno je sodelovala pri organizaciji dela, uvajanju novih pristopov ter izboljševanju timskega sodelovanja. S premišljenimi predlogi in odločnim pristopom je pomembno prispevala k uspešni vzpostavitvi COVID točk.

Poleg izjemne strokovnosti je Gracijela tudi predana mentorica, ki svoje bogato znanje predaja mlajšim generacijam. V dodatni ambulanti družinske medicine, kjer skrbi za paciente brez izbranega zdravnika, izkazuje visoko mero empatije in čuta za pravičnost.

Njena srčnost, strokovnost in predanost predstavljajo zgled vsem zdravstvenim delavcem. S svojo držo navdihuje sodelavce, da sledijo visokim standardom kakovostne in humane zdravstvene nege.

SUZANA KRMAC

Suzana Krmac je svojo poklicno pot začela leta 1986 po zaključku Srednje zdravstvene šole v Piranu. Po uspešno opravljenem strokovnem izpitu se je zaposlila v Porodnišnici Koper, kjer je delala na oddelku za novorojenčke. Leta 1989 se je pridružila Zdravstvenemu domu Koper, kjer je sprva delovala v zobni ambulanti. Zaradi potreb zavoda je v naslednjih letih pridobila dragocene izkušnje v različnih specialističnih ambulantah, zlasti na področjih ortodontije, oralne kirurgije in parodontologije.

Ker si je vedno želela delati z otroki in mladostniki, se je leta 1994 zaposlila v otroško-šolskem dispanzerju ZD Koper, kasneje pa nadaljevala delo v mladinski zobozdravstveni ambulanti. Suzana je bila ena prvih, ki je opravila nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) in pridobila naziv zobozdravstvena asistentka. V istem letu je uspešno zaključila tudi usposabljanje za notranje presojevalce po standardu ISO 9001.

Na strokovnem srečanju, ki ga je organiziral NIJZ, je predstavila svoje delo z naslovom »Delo zobne asistentke v zobni ambulanti«. Do leta 2021 je opravljala funkcijo odgovorne medicinske sestre zobozdravstvenih asistentk v ZD Koper, kjer je oblikovala ključne protokole in navodila za delo.

V času epidemije COVID-19 je imela pomembno vlogo pri organizaciji dela v namenski ambulanti, usklajevanju postopkov z NIJZ in sodelavci ter izvedbi množičnih cepljenj.

Svoje znanje predano prenaša na pripravnike in mlajše kolege. Je strokovna, zanesljiva in izjemno kolegialna sodelavka, ki z optimizmom in spoštovanjem soustvarja pozitivno delovno okolje. Suzana je nepogrešljiv član zobne ambulante in izjemen zgled v zdravstveni negi.

TANJA MONTANIČ STARC

Tanja Montanič Starc je svojo poklicno pot začela leta 1991 na Centru za socialno delo Koper, kjer je sodelovala v pilotnem projektu oskrbe starostnikov in invalidnih oseb na domu. Leto kasneje se je zaposlila v Ortopedski bolnišnici Valdoltra, kjer je

Od leve proti desni: Anita Prelec, predsednica Zbornice – Zveze, Maja Praček, predsednica SDMSBZT Koper, Jasminka Božić, Gracijela Ferfolja, Helena Skočir, Tanja Montanič Starc, Suzana Krmac, Marina Čok, predsednica komisije za priznanja (Fotografija: arhiv društva)

kar 20 let predano delovala na oddelku pooperativne nege in kasneje na negovalnem oddelku.

Leta 2011 je UP Fakulteti za vede o zdravju v Izoli zaključila dodiplomski študij zdravstvene nege, leta 2017 pa še magistrski študij in pridobila naziv magistrica zdravstvene nege. Njeno strokovno znanje je nadgradil tudi podiplomski tečaj iz hospitalne higijene, ki ga je uspešno zaključila leta 2021.

Z leti je prevzemala vedno bolj odgovorne naloge: leta 2016 je postala vodja zdravstvene nege na področju protetike, dve leti kasneje pa pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege, kar ji je omogočilo še aktivnejšo vlogo pri razvoju kakovostnih standardov in inovacij v negi.

Tanja Montanič Starc je nepogrešljiv član svoje ustanove – dejavno sodeluje pri uvajanju novo zaposlenih, pripravlja interna usposabljanja, skrbi za kakovost in varnost storitev ter prispeva k razvoju inovativnih rešitev v zdravstveni negi. Delovala je tudi kot strokovna sodelavka na Fakulteti za vede o zdravju, od leta 2024 pa opravlja vlogo izpraševalke za strokovne izpite.

Je dolgoletna članica Zbornice – Zveze ter Upravnega odbora SDMSBZT Koper, kjer trenutno deluje kot podpredsednica. Aktivno prispeva k povezovanju strokovne skupnosti in uresničevanju skupnih ciljev društva.

Tanja Montanič Starc je predana mentorica in vodja, ki s čutom za ljudi, strokovnostjo in človeško toplotino pomembno prispeva k ustvarjanju varnega, spoštljivega in prijaznega delovnega okolja.

HELENA SKOČIR

Helena Skočir je svojo poklicno pot začela leta 1983 po zaključku višješolskega študija zdravstvene nege na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani. Najprej se je zaposlila v Bolnišnici Ankan, nato pa nadaljevala delo v Splošni bolnišnici Izola kot višja medicinska sestra. Delovala je na različnih internističnih oddelkih, nevrološkem oddelku in v enoti intenzivne terapije. Vodila je različne zdravstvene time, osem let pa je bila tudi glavna medicinska sestra internističnih oddelkov v SB Izola.

Ob delu je uspešno zaključila univerzitetni študij Organizacija dela na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru in pridobila naziv univerzitetna diplomirana organizatorica. Leta 2006 se je zaposlila na Fakulteti za vede o zdravju Univerze na Primorskem, kjer je najprej delovala kot asistentka za področje zdravstvene nege. Leta 2013 je bila izvoljena v naziv predavateljica, danes pa na fakulteti predano opravlja delo kot višja predavateljica.

Helena je uvedla sodobne pristope ocenjevanja kliničnega usposabljanja, pri čemer jo študenti redno ocenjujejo kot odlično učiteljico in mentorico. Aktivno sodeluje v številnih strokovnih in raziskovalnih projektih, tako na fakulteti kot širše. V času pandemije COVID-19 je bila članica strokovne skupine Zbornice – Zveze, imenovane s strani ministrstva za koordinacijo zdravstvene dejavnosti v socialno varstvenih zavodih. Za svoje požrtvovalno delo je prejela spominski znak Vlade Republike Slovenije.

Njeno delo zaznamujejo strokovnost, predanost, visoka etična načela ter odlične komunikacijske spretnosti. Kot mentorica in sodelavka je zanesljiva, srčna in odgovorna – vloga, ki jo opravlja z izjemnim občutkom za ljudi in poklicno integriteto.

Vsem letošnjim prejemnicam srebrnega znaka iskreno čestitamo za zaslužen priznanje – ponosni smo, da soustvarjate našo skupnost s strokovnostjo, srčnostjo in zgledom, ki navdihuje.

OBVESTILO

Spoštovani,
naslednja številka Utripa
avgust / sptember izide
v prvih dneh avgusta 2025.

Prispevke sprejemamo
do 20. julija.

Uredništvo

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške vsako leto podeljuje priznanje za vidne prispevke na ožjem strokovnem področju zdravstvene in babiške nege

JANJA PUNGARTNIK

15. 4. 2025 smo na rednem letnem zboru članov SDMSBZT Koroške članicam in članu podelili štiri srebrna priznanja.

Srebrni znak so prejeli:

Franja Hribernik je medicinska sestra z velikim srcem in izjemno pripadnostjo Zdravstvenemu domu Dravograd, kjer je zaposlena 41 let. Srednjo zdravstveno šolo je obiskovala v Slovenj Gradcu in jo uspešno zaključila 1983. Po končani srednji zdravstveni šoli in pridobitvi naziva zdravstveni tehnik se je Franja 15. 9. 1983 zaposlila v koroškem Zdravstvenem domu Dravograd najprej kot pripravnik srednja medicinska sestra in kasneje kot srednja medicinska sestra v ambulantni. Zaradi kadrovskega pomanjkanja in želje po pridobivanju novih znanj se je vključevala v splošne ambulate, pediatrijo, ginekologijo, medicino dela in na druga delovišča po zdravstvenem domu. Vedno je bila pripravljena pomagati vsakemu, zato je vedno prevzela tudi delo na drugih deloviščih.

Želja po dodatnem znanju jo je spodbudila, da se je vpisala na Visoko šolo za zdravstvene vede v Ljubljani in leta 2001 pridobila naziv dipl. m. s.

2009 je opravila šolo za promocijo zdravja in preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni v osnovnem zdravstvenem varstvu. Po opravljeni šoli je opravljala preventivna predavanja po vseh šolah in vrtcih na območju Občine Dravograd. Opravila je tudi tečaj Denver.

Sodelovala je tudi pri administrativnem delu pri svetovanjih za zdrav življenjski slog in skladne medsebojne odnose pod vodstvom dr. Franca Hebrea.

Po njeni zaslugi je Zdravstveni dom Dravograd postal tudi cepilni center, kjer cepljenja nemoteno potekajo. V zahvalo za cepljenje v času covid-19 je leta 2021 prejela zlati znak Občine Dravograd.

Dolga leta je nadomeščala odsotnosti v ginekološki ambulanti, kjer se je srečala z izzivi v nosečnosti in ginekoloških zapletih, ki jih je spretno in vestno reševala.

Franja je pustila izjemen pečat tudi na področju medicine dela, kjer je delala vse od leta 1985. Z vsem svojim znanjem je aktivno opravljala preglede za šoferje iz vse Koroške.

1. 2. 2001 je bila imenovana za delo glavne medicinske sestre/pomočnice direktorja za zdravstveno nego, ki ga opravlja še danes. Med delovno potjo je pripomogla k pridobitvi certifikata ISOSS 22 in bila imenovana kot predstavnik vodstva za kakovost v Zdravstvenem domu Dravograd. Franja je velikokrat

morala sprejeti mesto vršilca dolžnosti direktorja in je svoje delo odgovorno opravljala tudi v zelo težkih situacijah.

Je članica delovne skupine pri Zbornici – Zvezi v strokovni sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov za higieno rok, kjer s svojim znanjem prispeva k izboljšanju higiene rok in preprečevanju okužb v zdravstvu. Je glavna mentorica dijakom in študentom na kliničnem usposabljanju ter pripravnikom zdravstvene nege.

2018 je bila koordinatorica Zdravega mesta Dravograd in se je povezovala v projektni skupini z vsemi deležniki iz lokalne skupnosti.

Franja je tudi članica Koroškega društva za boj proti raku, kjer se udeležuje preventivnih srečanj in svoje znanje o preventivi pred rakom prenaša na širši krog ljudi v lokalni skupnosti.

Franja Hribernik je veliko prostovoljno delala tudi na področju humanitarosti. 2012 je bila izvoljena za podpredsednico OZRK Dravograd. V času štiri-letnega mandatnega obdobja je spoznavala aktivnosti in delovanja dela na OZRK Dravograd. 2017 je bila izvoljena za predsednico OZRK Dravograd in delo predsednice opravlja še danes.

Njena prostovoljna pomoč pri aktivnostih OZRK Dravograd se je začela že v letu 2007, usposabljala je ekipo prve pomoči Občine Dravograd. Vpeta je bila v usposabljanje krajanov občine Dravograd za opravljanje prve pomoči, zlasti obnovitvene tečaje z avtomatskim defibrilatorjem. Že od leta 2008 je kot strokovna sodelavka pomagala pri usposabljanju in opravljanju izpitov iz PP za kandidate motornih vozil in delovne organizacije. Vse od leta 2012 v osnovnih šolah predava prvo pomoč za četrte

in pete razrede, pripravila je program Čeladica za učence osnovnih šol (predavala je teorijo in praktični del PP).

Vsako leto je bilo na Koroškem organizirano regijsko tekmovanje ekip PP in civilne zaščite. Od leta 2000 je pri tekmovanju sodelovala kot ocenjevalka znanja PP.

OZRK je imel ekipo prve pomoči, ki jo je usposabljala. OZRK je organiziral obdaritve in prireditve za starostnike. Pomagala je pri sami organizaciji prireditev, obiskovala tudi nekatere starejše po domovih.

Krvodajalstvo je zelo pomembna dejavnost OZRK Dravograd. Vsako leto se podeljujejo priznanja za krvodajalce. Vsako leto pripravijo prireditev in podelitev priznanj za krvodajalce, to zelo pomembno nalogo je vedno prevzela Franja.

Redno je sodelovala pri humanitarnih akcijah zlasti v času poplav, vetroloma in žledoloma pri zbiranju prispevkov za socialno ogrožene ali obolele otroke različnih bolezni in okvar.

Veliko je bilo potrebnega vloženega dela tudi pri vodenju same organizacije, od finančnega, organizacijskega dela, do same sestave organizacije OZRK Dravograd, skrb za prostovoljstvo in njihovo delo na terenu, vse to je skrbno spremljala vsa leta, saj je tudi z resnostjo poskrbela, da organizacija dela ažurno, z zaupanjem in poštenostjo. Sproti je sledila vsem novim navodilom, ki so jih pošiljali iz nacionalnega društva Rdečega križa Ljubljana in organe OZRK seznanjala z novimi informacijami.

Franja je strokovnjakinja na svojem področju. Odlikujejo jo strokovnost, natančnost, srčnost in zanesljivost. Svoje delo v pediatrični ambulanti opravlja z veliko mero empatije. Po svojih najboljših močeh

Prejemnice priznanj za leto 2023/24 (od leve proti desni): Bojana Štern, Silvija Skrivarnik, Franja Hribernik, Danica Ladinek (Fotografija: arhiv društva)

pomaga otrokom in njihovim staršem v najboljčutljivejših in življenjsko pomembnih trenutkih.

Pri vsakdanjem delu upošteva standarde, se nenehno izobražuje in vključuje nove metode. Zaveda se pomena timskega dela, sodelovanja in povezanosti med sodelavci. Kot mentorica študentom in novim sodelavcem nesebično prenaša svoje znanje. Je odlična vodja, pomočnica direktorice za zdravstveno nego, ki je vedno pripravljena pomagati zaposlenim in nuditi pacientom najboljšo možno oskrbo. Je zagovornica kakovostne zdravstvene nege, ki temelji na standardih.

Že od vsega začetka svoje poklicne poti je vključena v Društvo MSBZT Koroške.

Sicer pa je njeno največje poslanstvo biti mama sinu Damjanu in hčerki Maruši. Prosti čas ji zapolni njenih pet vnukov, ki jih ima neizmerno rada. Dajejo ji energijo in moč, da se lažje spopada z različnimi izzivi. Franja je delovna tudi doma, saj opravlja delo na kmetiji, kjer rada prideluje lokalno zelenjavo in sadje ter z njo oskrbuje svoje domače.

S predlogom za podelitev srebrnega znaka bi ji radi sporočili, da je izjemen vzor vsem medicinskim sestram, hkrati pa se ji tudi zahvaljujemo za ves trud in prizadevanja.

Predlagatelj:

Lea Rebernik, mag. zdr. in soc. ved., s sodelavci ZD Dravograd

Danica Ladinek

Pomočnica direktorice za zdravstveno nego Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi se je rodila leta 1975, torej je zanjo to posebno, jubilejno leto. Z iskreno hvaležnostjo in spoštovanjem se ji tim zdravstvene nege Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi zahvaljuje za nesebično in predano delo.

Sestra Danica je obiskovala osnovno šolo na Muti in zadnja tri leta v sosednji Vuzenici.

V okolju svoje ljubeče družine in v lepem sožitju s staršema in starejšo sestro se ji je zelo zgodaj porodila želja pomagati ljudem, jih podpirati v težkih trenutkih ter prispevati k njihovemu zdravju in dobremu počutju.

Zato se je Danica odločila šolanje nadaljevati na srednji zdravstveni šoli, tukaj v Slovenj Gradcu.

Praktične izkušnje si je nabirala na več oddelkih Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Na razvijanje njene osebnosti v takratnem času je imela zelo velik vpliv danes že pokojna gospa Marija Geč. Med počitnicami je Danica zelo rada zahajala med dedke in babice Koroškega doma starostnikov Črneče, kjer so bile takrat vsake roke pomoči dobrodošle.

Kasneje je šolanje nadaljevala na Višji zdravstveni šoli v Mariboru, diplomirala pa na Visoki šoli za zdravstvene vede v Slovenj Gradcu.

Njena prva redna zaposlitev je bila na otroškem oddelku Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, kjer je sočutno skrbela za male paciente, obrisala je marsikatero solzico in s svojo mirnostjo zagotavljala čustveno podporo otrokom, hkrati pa nudila podporo tudi njihovim staršem.

Ker si je želela delati v domačem okolju, je Danico pot leta 2002 ponesla v Zdravstveni dom Radlje ob Dravi, kjer se je zaposlila kot patronažna medicinska sestra. Tukaj je svoje poslanstvo z vso skrbjo opravljal v domovih pacientov v mnogih zelo odmaknjenih ktičkih naših krajev. Ne glede na to, ali jo je potrebovala mamica z novorojenčkom ali neboljlen in nepokreten starostnik, Danica ni nudila samo strokovne pomoči, ampak je svoje delo opravljal predvsem kot človek z veliko toplino in sočutja.

Kasneje je prevzela področje zdravstvene vzgoje na osnovnih šolah in vrtcih na območju nekdanje občine Radlje ob Dravi, kjer je svoje strokovno znanje otrokom predajala na njim prilagojen in zanimiv način.

Hkrati je sodelovala pri organiziranju delavnic za odrasle, kot je šola hujšanja, zdrav življenjski slog, opuščanje kajenja ...

V zadnjih letih igra pomembno vlogo pri organizaciji zelo dobro obiskanih Sejmov zdravja, ki potekajo v vseh krajih nekdanje občine Radlje ob Dravi.

Ves čas je članica Koronarnega društva, kjer občasno sprejema vlogo vaditeljice in poskrbi, da so njeni »koronarci« v dobri fizični kondiciji.

Leta 2011 je po upokojitvi sestre Sonje Keuc prevzela mesto pomočnice direktorice za zdravstveno nego Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi, kjer vodi tim zdravstvene nege že 15. leto.

Samo predstavljamo si lahko, kako odgovorno je njeno delo. Pa najsi gre za organiziranje nadomeščanj, razporeditev dela, seznanjanje z novostmi v zdravstvu ali na področju materialov in zdravstvene zakonodaje. Posebno skrb namenja zaščiti pred infekcijami, pripravlja poročila državnim ustanovam.

Če pa le malo zavrtimo čas nazaj v obdobje obvladovanja bolezni covida-19, je bil njen prispevek ob direktorici Lidiji Golob nepredstavljiv. Marsikatera noč najbrž ni bila prespana, ker je razmišljala, kako bomo poskrbeli za maske, razkužila, ali bodo stvari dobavljive, kako bomo organizirali cepljenja ... Seveda je z dobro organizacijo Danici včasih uspelo nemogoče. V tistih težkih časih smo se močno povezali.

Danica je velika ljubiteljica glasbe in petja. Dolga leta si je prizadevala, da bi bilo zborovsko petje slišati tudi v Zdravstvenem domu Radlje ob Dravi. Zato je leta 2023 zbrala sodelavke in ustanovila vokalno skupino Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi. V domači Vuzenici se je istega leta pridružila tudi cerkvenemu pevskemu zboru Kapljice.

Ko pa med vsemi obveznostmi najde nekaj malo časa, njena duša dobi čudovito ustvarjalno moč in užitek je videti njeno pisarno in stanovanje, ki praznikom primerno blesti v prekrasnih dekoracijah.

Danica je skrbna žena, mama dvema fantoma in dobra prijateljica. Nadvse srečna je, ko se z možem Boštjanom odideta na morje. Na otok Ugljan ali Hvar in uživata v ribolovu.

Poklic medicinske sestre zahteva empatijo, potrpežljivost in strokovno znanje, hkrati pa prinaša veliko osebnega zadovoljstva, ko vidiš, da si nekomu resnično pomagal. Prav teh vrlin naši sestri Danici zagotovo ne manjka.

S svojo strokovnostjo, odgovornostjo in nesebičnim delom pomembno prispeva k visokemu standardu zdravstvene nege, dobremu počutju pacientov in prav tako tudi zaposlenih.

Vsa leta dela se sestra Danica strokovno izobražuje, tako v domačem strokovnem društvu MSBZT, katerega dolgoletna članica je, kot tudi drugje po Sloveniji.

Njena podpora pri delovanju naše organizacije je neprecenljiva, ima dobre organizacijske sposobnosti in hkrati čut za sočloveka, kar prispeva k dobrim temeljem za kakovosten sistem v zdravstveni negi, ki ga soustvarja skupaj s svojimi zaposlenimi.

S svojim zgledom in predanostjo je nepogrešljiva pri zagotavljanju odlične zdravstvene nege ter razvoju stroke. Nikoli ne kritizira, vedno z lepo besedo in svojo mirnostjo pomaga rešiti vse težave. V tem duhu svoje mlade sodelavke in sodelavce vedno usmerja na pravo pot.

Draga Danica!

Zahvaljujemo se ti za vse tvoje napore, srčnost in požrtvovalnost ter ti želimo veliko uspeha in zadovoljstva pri nadaljnjem delu.

Predlagatelj: Tim zdravstvene nege Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi

Predlagatelj:

Duško Erik Robnik s sodelavci ZD Radlje ob Dravi

Silvija Skrivarnik

Zdravstveni dom Slovenj Gradec je predlagal, da se Silviji Skrivarnik, dipl. m. s., mag. zdr. ved, podeli srebrni znak društva za njeno dolgoletno in predano delo na področju zdravstvene nege ter njen prispevek k strokovnemu razvoju in izobraževanju.

Silvija Skrivarnik se je rodila 27. novembra 1978 v Slovenj Gradcu. Svojo kariero je začela po končani Srednji zdravstveni šoli v Slovenj Gradcu in se 1999 zaposlila v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, kjer je opravljala volontersko pripravništvo. Kljub mladosti se je že takrat izkazala kot izjemna in predana medicinska sestra.

Od začetka svoje kariere je bila Silvija Skrivarnik močno povezana z bolniki, kar se kaže tudi v njenem delu na internem oddelku v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, kjer je bila zaposlena od leta 2001. Njeno delo v diabetični ambulanti v SB Slovenj Gradec je bilo opazno za napredek na tem področju. Silvija je sodelovala pri usposabljanjih na Danskem, kjer je pridobila dodatno strokovno znanje na področju sladkorne bolezni tipa 1. Leta 2013 pa je od Zbornice – Zveze pridobila specialna znanja s področja zdravstvene vzgoje bolnika s sladkorno boleznijo. Od leta 2015 do 2021 je bila članica izvršnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji.

Od 2020 je zaposlena v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec, kjer dela v Gastroenterološki ambulanti. V teh letih si je pridobila tudi znanja in izkušnje na drugih delovnih enotah Zdravstvenega doma Slovenj Gradec, kamor se z veseljem vključi, če potrebujejo njeno pomoč. Aktivno se vključuje v SNMP oziroma po novem v enoto EHP v UC SBSG.

Od 2024 do 2025 je nadomeščala pomočnico direktorice za ZN v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec v primeru njene odsotnosti in intenzivno delala na področju fakturiranja zdravstvenih storitev, odgovorna oseba je za čakalne dobe v ZD SG.

Njen prispevek k širjenju strokovnega znanja je opazen tudi v njenem delu glavne mentorice pripravnikom, kjer prenaša svoje bogate izkušnje na nove generacije zdravstvenih delavcev. 2019 je pridobila naziv visokošolske predavateljice za področje zdravstvene nege.

2002 je postala članica SDMSBZT Koroške, kjer je od leta 2023 tudi del nadzornega odbora.

Njeno strokovno znanje se je ves čas razvijalo, kar dokazujeta tudi njena diplomska naloga na Visoki zdravstveni šoli Maribor z naslovom *Zdravstveno vzgojno delo pri pacientkah z gestacijskim diabetesom* (2010) ter magistrska naloga *Življenjski slog pacientov s sladkorno boleznijo udeležencev presejalnega testa za diabetično stopalo*, ki jo je zagovarjala 2017 na Fakulteti za zdravstvene in socialne vede v Slovenj Gradcu.

Poleg svojega strokovnega znanja in dosežkov je Silvija tudi zgled empatije, pozitivnosti in pripravljenosti pomagati tako v svojem poklicu kot tudi v prostem času, kjer se aktivno vključuje v Prostovoljno gasilsko društvo Podgorje kot prva posredovalka in v kulturno življenje v Podgorju.

Silvija najbolj uživa v družinskem življenju z možem in tremi odrasčajočimi otroki.

Silvija Skrivarnik je svoja izjemna dela in prispevke večkrat potrdila s strokovnimi članki, kot so avtorica: *Življenjski slog pacientov z diabetičnim stopalom, Pomen telesne dejavnosti pacientov s sladkorno boleznijo, Almanah zgodovine o endokrinološki zdravstveni negi*, kjer je poleg svojega strokovnega znanja prispevala tudi k širši razpravi in ozaveščanju o pomembnosti preventive in zdravljenja bolezni.

Zaradi vsega omenjenega, ki vključuje dolgoletno in predano delo na področju zdravstvene nege, njen izjemni prispevek k razvoju stroke, natančnost pri izobraževanju drugih, pa tudi njen osebni pristop, ki združuje empatijo, humor in timski duh, predlagamo Silvijo Skrivarnik za prejemnico srebrnega znaka SDMSBZT Koroške.

Zahvaljujemo se ji za njeno delo in želimo, da se njen prispevek tudi uradno prizna ter spodbudi druge, da sledijo njenemu zgledu.

Predlagatelj: Tim zdravstvene nege Zdravstvenega doma Slovenj Gradec

Zapisala pomočnica direktorice za zdravstveno nego Zdravstveni dom Slovenj Gradec: Anita Smahej, dipl. m. s.

Bojana Štern

Gospa Bojana Štern, rojena 24. 10. 1966 v Slovenj Gradcu, je leta 1985 zaključila Srednjo zdravstveno šolo v Slovenj Gradcu in šolanje nadaljevala na Visoki šoli za zdravstvo Univerze v Ljubljani. Pedagoško-andragoško izobrazbo si je pridobila na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Nosi pedagoška strokovna naziva: mentorica in svetovalka.

Njena prva zaposlitev je bila v Zdravstvenem domu v Slovenj Gradcu, nato v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, na porodnem oddelku in v ginekološki operacijski dvorani, zdaj pa je že 26 let zaposlena na Srednji zdravstveni šoli Slovenj Gradec.

Njen prispevek k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva je na področju 26-letnega izvajanja

meritev KS, CHOL, RR vsako prvo nedeljo v mesecu, kjer sodeluje kot prostovoljka in mentorica dijakom iz lokalne skupnosti (krajevna organizacija RK Legen). V njej izvaja tudi aktivnosti za pridobivanje znanja iz prve pomoči s poudarkom na najpogostejših nujnih stanjih v domačem okolju, vključno z uporabo defibrilatorja.

25 let je mentorica projekta NEkajenje, ki se ukvarja s problematiko zasvojenosti, predvsem s tobačnimi izdelki. Projekt deluje v smislu, da mladi mladim predstavijo izbor zdravega življenja, brez zasvojenosti, ozaveščajo o škodljivostih tobačnih izdelkov in o pasteh tobačne industrije. S projektom so konstantno prisotni in prepoznavni na SZŠ SG, v širši skupnosti Šolskega centra, dejavnost širijo na druge šole, gostovali so na osnovnih šolah v koroški regiji, sodelovali so tudi na državnih ravni. Vsako leto pridobivajo nove dijake – nekadilce, ki želijo delovati na tem področju in ki jih žalosti dejstvo, da toliko mladih posega po tobačnih izdelkih. Bojana jih pripravi za nastope pred vrstniki in vodi promocijo Nekajenja (TV in radijske oddaje).

Kot prva in dolgo časa edina učiteljica predmeta Etika in komunikacija (v prenovi programa) je pripravila dijakinje za oddajo, ki so jo predvajali na VTV. Tema je bila zelo težka: Sprejemanje smrti in soočanje dijakov s to življenjsko izkušnjo. Z doslednim poznavanjem Kodeksa etike in svojim zgledom je znanje o etiki in deontologiji prenašala na svoje dijake, povezovala teorijo s prakso ter pomagala pri razvoju zdravstvenih delavcev z visokimi moralno-etičnimi normami – ne samo vedeti o etiki, ampak tudi ravnati etično v vseh situacijah.

Bojana je zasnovala in uredila kotiček s starinskimi negovalnimi pripomočki in učbeniki ter podoba Angele Boškin na Zdravstveni šoli Slovenj Gradec

Promovirala je naš poklic in navduševala mlade za vpis v zdravstveno šolo v oddaji »Šola, da se ti zrola«, ki je trajala 50 minut in se je velikokrat predvajala na KOR TV. Od ideje do izvedbe, vključno s pridobitvijo vseh soglasij, priprave besedil in dijakov za snemanje na različnih lokacijah in v različnih delovnih okoljih, pa vse do montaže, je bilo njeno delo.

Je mentorica mlajšim kolegicam za pridobitev strokovnega izpita, je večkrat mentorica dijakom na državnih tekmovanjih, kjer so dosegli tudi zlato in srebrno priznanje.

Samostojno je izvedla delavnico v 1. sklopu predavanj za mentorje Projektnega učenja dijakov – PUD.

Dva mandata je bila članica Upravnega odbora Strokovnega društva MSBZT Koroške ter osem let Komisije za priznanja, od tega dve leti predsednica.

Bojana Štern z več kot 35 leti izkušenj je predana strokovnjakinja, ki je skozi leta razvila širok spekter znanj in veščin. Poleg rednega dela v šoli, zdravstvenih ustanovah se aktivno vključuje v prostovoljne dejavnosti. Sodelovala je pri različnih projektih, kjer je svoje bogate izkušnje delila z drugimi strokovnjaki ter prispevala k izboljšanju zdravstvenega sistema. Z veseljem je mentorica dijakom in mladim pomaga pri začetku njihove kariere v zdravstvu. Njena strast do pomoči drugim ter neprestano izpopolnjevanje znanja so ključni dejavniki njene dolgoletnega uspeha in predanosti poklicu.

Med sodelavci velja za osebo, ki je vselej pripravljena pomagati.

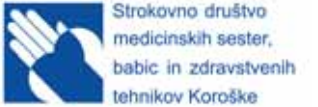
V strokovnem aktivu zdravstvene nege in prve pomoči Srednje zdravstvene šole Slovenj Gradec smo prepričani, da si naša kolegica Bojana Štern zasluži priznanje Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov – **srebrni znak**.

Predlagatelj: Larisa Jeromel, dipl. m. s., mag. zdr. ved, učiteljica strokovno teoretičnih predmetov in praktičnega pouka, Srednja zdravstvena šola Slovenj Gradec s člani strokovnega aktiva zdravstvene nege in prve pomoči Srednje zdravstvene šole Slovenj Gradec

Vsem iskreno čestitamo. Zahvaljujemo se jim za njihovo vrhunsko delo in prispevek k odličnosti obravnave pacientov ter s tem k dviganju kakovosti in ugleda našega poklica. Ponosni smo, da jih imamo v svoji sredini.

Aktivnosti društva

JANJA PUNGARTNIK

Obravnava kronične rane v hospitalnem okolju in na terenu

22. 4. 2025 se je 93 članov SDMSBZT Koroške udeležilo strokovnega popoldneva o oskrbi kroničnih ran.

Petra Fužir Andanovski, dipl. m. s., Ambulanta za kronične rane, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, je predstavila metodo T.I.M.E.R.S., ki zajema

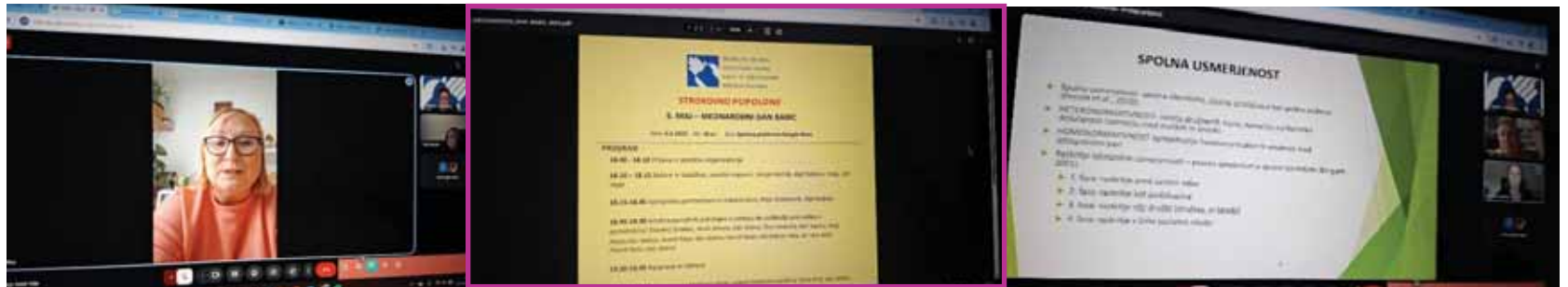
zdravljenje osnovnega vzroka in urejanje dejavnikov tveganja (T: TKIVO, I: INFJEKT/VNETJE, M: VLAŽNOST, E: ROBOVI, R: CELJENJE, S: Socialni dejavniki in dejavniki, povezani s pacientom) in obravnavo kronične rane v hospitalnem okolju.

Sledil je del predstavitve obravnave patronažnih medicinskih sester kronične rane na terenu Urške Obretan, dipl. m. s., iz Zdravstvenega doma Slovenj Gradec in Mirjam Štehar, dipl. m. s., iz Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem, saj je

obrnava pacienta s kroničnimi boleznimi zelo kompleksna, raznolika in je zato pomembno povezovanje vseh služb, ki se srečujejo ob pacientu – pomemben je interdisciplinarni timski pristop. Patronažna medicinska sestra (PMS) je tudi koordinator obravnave pacienta s kronično rano v domačem okolju. Obveščati mora izbranega osebnega zdravnika, koordinirati po telefonu, dokumentirati in zapisovati, načrtovati ponovne obiske in pričakovati ter spremljati povratne informacije.

Vir: lastni arhiv

Vir: lastni arhiv

PMS opravlja zdravstveno nego rane pod drugačnimi pogoji kakor v zdravstvenih ustanovah. Pacient je delno odvisen od samooskrbe, od pomoči svojcev in od oskrbe patronažne službe, ki je organizirana v sklopu zdravstvenega doma. PMS je nosilka patronažne dejavnosti, ugotavlja potrebe po zdravstveni negi, načrtuje intervencije zdravstvene nege, izvaja načrtovane intervencije in vrednoti dosežene cilje.

Strokovnega popoldneva se je udeležilo 93 članic in članov.

Strokovno popoldne ob mednarodnem dnevu babic

Maja je bil eden izmed strokovnih popoldnevov SD-MSBZT Koroške posvečen tudi 5. maju – mednarodnemu dnevu babic.

V uvodnem nagovoru je Sonja Harnik, dipl. babica, mag. zdr. ved., pozdravila prisotne udeležence in predstavila letošnji slogan ob 5. maju – Babice – ključne v izrednih razmerah. Srečanju se je pridružila tudi Saša Matko, dipl. babica, predsednica Sekcije babic pri Zbornici zdravstvene in babiške nege in čestitala babicam ob njihovem prazniku.

Mija Grešovnik, dipl. babica, je pripravila prispevek z naslovom Istospolno partnerstvo in materinstvo. Istospolna usmerjenost ali homoseksualnost je spolna nagnjenost do osebe ali oseb istega spola. Da posameznik razkrije svojo spolno usmerjenost, po navadi preide skozi štiri faze. Večina homoseksualcev svojo usmerjenost skriva do vstopa v partnersko zvezo. Istospolno partnersko zvezo določa zakon o partnerski zvezi, kjer imata istospolna partnerja enake pravne pravice, kot jih ima zakonska zveza. Istospolno usmerjene ženske, ki si želijo otroka, imajo v večini težko pot do materinstva. Spopadajo se z družbenimi in pravnimi ovirami. V Sloveniji nimajo pravice do pomoči pri umetni oploditvi. Večina lezbičnih, gejevskih, biseksualnih in transspolnih (LGBT) parov po svetu navaja pozitivne izkušnje v odnosih z babico med nosečnostjo, v času poroda in v poporodnem obdobju. Kljub temu pa je ozaveščenost babic o teh skupnostih slaba.

Babica in vsi ostali zdravstveni delavci so primorani svoje predsodke, če jih imajo, potisniti na stran ali skrb lezbične matere prepustiti svojim zdravstvenim kolegom. Vedno več istospolno usmerjenih parov si želi ustvariti družino, vendar doživljajo stresno obdobje v času načrtovanja zaradi predsodkov družbe in ovir. Potrebne bi bile dodatne raziskave na področju homoseksualnosti s poudarkom na njihovih družinah in odnosih v zdravstvu. Prav tako bi bila nujna dodatna izobraževanja babic in ostalih zdravstvenih delavcev za zmanjšanje stigmatizacije in izboljšanje obporodne obravnave.

V nadaljevanju popoldneva je Sonja Harnik, dipl. babica, mag. zdr. ved., predstavila Analizo porodnih položajev v odnosu do poškodb presredka v porodnišnici Slovenj Gradec. V Sloveniji je še vedno eden najpogostejših položajev med rojevanjem ležeči na hrbtu ali polseže na postelji. Vsaka ženska mora med porodom poslušati svoje telo in svoje potrebe, kajti le tako ji je dana možnost, da lahko med porodom uporabi še druge, pokončne položaje, če za to ni medicinskih kontraindikacij. Gibanje med porodom omogoča manj boleče popadke, porod hitreje napreduje, porodnica se udobno počuti, ker ima nadzor nad svojim telesom.

V Porodnišnici Slovenj Gradec med porodom uporabljajo različne porodne žoge, blazine, porodni stol s pručko, tens in letvenik z blazino. Boljše počutje zagotavljajo še z aromaterapijo, sproščujočo glasbo in shiatsu masažo. 2017 so se preselili v nove prostore in sodobnost porodnih sob nam omogoča rojevanje v različnih porodnih položajih – leže na levem ali desnem boku s privzdignjeno nogo, čepe na tleh ob porodni postelji ali pručki, kleče na kolenih z uporabo na roke ali komolce, stoje – ob tem naslon na partnerja, posteljo ali žogo. Omogočajo tudi lajšanje bolečin v porodni kadi, uporaba toplih obkladkov na presredek in porod v vodi.

V porodnem bloku je zaposlenih 12 diplomiranih babic, ki od 2021 vodijo lastno statistiko učinkovitosti vpliva različnih porodnih položajev med porodom za manjše število poškodb presredka in epiziotomije.

Porod je za vsako žensko eden izmed najpomembnejših dogodkov v življenju, zato želijo prihodnje starše med nosečnostjo še bolj ozaveščati in informirati o pomembnosti priprave na porod v materinski šoli, individualnem posvetu z babico in spletu za čim lepšo porodno izkušnjo.

Strokovno popoldne smo zaključili s prispevkom Tjaše Krof, dipl. babice, **Mentorstvo v kliničnem okolju: pogled študentov babištva**. Mentorstvo v kliničnem okolju je povezano z razvijanjem posameznika, kritičnosti in samozavedanja. Mentor naj bi bil oseba, ki uči, svetuje, vodi, vzgaja, je dobro misleč, pomaga z nadgradnjo znanja, oseba, ki usmerja neizkušene posameznike/začetnike in je učni partner. Študentje babištva vse več govorijo o tem, da so njihovi odnosi z mentorji vse težji. Študentje so med prakso dobili različne izkušnje z mentorstvom. V tem primeru prevladujejo pozitivne izkušnje. Vendar se rezultati razlikujejo glede na področje prakse, ki so jo opravljali.

Razprava in zaključek: Mentor ima v času opravljanja klinične prakse veliko vlogo pri usmerjanju in učenju študentov. Pomembno je, da ima ta oseba ustrezno izobrazbo, delo opravlja z veseljem in študente vzame pod svoje okrilje. Študenti prvega letnika ocenjujejo, da je delo kliničnega mentorja najbolj učinkovito, kadar proces dela resnično poteka »ena na ena«. Tak način dela študenti doživljajo pozitivno, saj se z mentorjem lahko bolje spoznata, ustvarita zaupljiv odnos in spoznavata način dela.

Srečanje smo zaključili s čestitko vsem babicam ob praznovanju njihovega 5. maja.

Gibanje je zabava

12. maja smo mednarodni dan medicinskih sester obeležili tudi v našem regijskem društvu. Po uvodnem nagovoru predsednice Janje Pungartnik je sledila polurna vadba. Vodila nas je Mirjam Štehnar, dipl. m. s., ki je na zabaven način poskrbela za naše dobro razgibanje.

Po dogodku je sledilo kratko zabavno druženje s pogostitvijo.

Vir: lastni arhiv

Oživljanje novorojenčka in podpora prehodu ob porodu

Izobraževanje z delavnico je bilo namenjeno usposabljanju medicinskih sester za hitro, učinkovito in varno ukrepanje ob rojstvu novorojenčka, s poudarkom na prepoznavanju in ukrepanju v primerih, kjer otrok ne prehaja uspešno iz intrauterinega v ekstrauterino življenje. Delavnica sledi mednarodnim smernicam European Resuscitation Council (ERC) iz leta 2015.

Predavanje **Teorija oživljanja novorojenčka in podpora prehodu ob porodu** je izvedla Andreja Valcl, dr. med., specialistka pediatrije. Namen predavanja je bil, da bi slušatelji znali prepoznati ogroženega novorojenčka in ga oceniti, da bi poznali smernice iz oživljanja novorojenčka – osnovni algoritem ABCD 2015; poznali in znali uporabiti reanimacijsko mizo, poznali in znali uporabiti pripomočke, kot so laringoskop, airway, aspirator, aspiracijske cevi, opremo za intubacijo, pripomočke za venski pristop, pripomočke za umbilikalni kateter, ambu, maske za kisik, pulzni oksimeter, zdravila za reanimacijo; poudarek je bil na pomenu komunikacije med zdravstvenimi delavci, timske sodelovanju med reanimacijo novorojenčka. Sledilo je predavanje o SIOP/SBAR (Situation, Background, Assessment, Recommendation), kjer so se udeleženci učili uporabe pravilne tehnike komunikacije kot orodje v urgentnih situacijah za zagotavljanje večje varnosti pacientov. Na koncu se je izvedel praktični prikaz sprostitve dihalne poti, pravilnega nameščanja maske na obraz, masaže srca, nastavitve pretokov PEEP in PIP za ventilacijske in inflacijske vpihe. Udeleženci so izvedli več scenarijev. V praktičnem delu je sodelovala tudi Gabrijela Čeplak, dipl. m. s.

Delavnice se je udeležilo 14 članov SDMSBZT Koroške.

Vir: lastni arhiv

Marie Simon – nemška Florence Nightingale

TANJA GLAVIČ

Udeležili smo se konference nemškega združenja za zgodovino zdravstvene nege v Dresdnu. Ob stoletnici rojstva Marie Simon je bilo predstavljeno tudi njeno delo in njen prispevek k razvoju stroke.

V prelepem nemškem mestu Dresden, glavnem mestu nemške zvezne dežele Saške, je 16. novembra 2024 nemško združenje Deutsche Gesellschaft für Pflegewissenschaft organiziralo kongres z naslovom *Zdravstvena nega v vojnem času in obdobju miru iz zgodovinske perspektive*. Udeležile smo se ga članice Delovne skupine za ohranjanje zgodovine zdravstvene in babiške nege pri DMSBZT Maribor Tanja Glavič, Jadranka Stričević (tudi članica Delovne skupine za ohranjanje zgodovine zdravstvene in babiške nege Zbornice – Zveze) ter Anita Bezjak.

Dogodek je bil organiziran v prostorih evangeličanske visoke šole v Dresdnu. Predavateljji so prihajali iz različnih okolij – iz posameznih nemških univerz do predstavnikov nemškega Rdečega križa in Sekcije za raziskovanje zgodovine zdravstvene nege.

Konferenca je potekala v okviru leta Marie Simon (1824–1877) 2024 in se je z zgodovinskega vidika osredotočala na zdravstveno nego v času vojne in miru, torej konteksta, ki ga še posebej predstavlja Rdeči križ. Nekatera predavanja Marie Simon so predstavljala delo njenega časa in v kontekstu organizacije DRK (nemška organizacija Rdečega križa). Nadaljnji prispevki so spremljali njeno delovanje v zdravstveni negi skozi zgodovinska obdobja in izpostavili njeno veliko vlogo pri skrbi za ranjence v prusko-nemško-avstrijski vojni leta 1866, za kar je bila odlikovana z zlato medaljo Rdečega križa – sočasno je bila takrat odlikovana tudi Florence Nightingale. Marie Simon je napisala prvo knjigo o teoretičnih in praktičnih osnovah zdravstvene nege, ustanovila šolo za medicinske sestre, prevedla več knjig avtorice Florence Nightingale. Potrebo po vključevanju zdravstvene nege je videla v domala v vseh skupinah populacije in različnih področjih, kot na primer psihiatrično področje, kjer je Marie Simon zagovarjala takrat nove pristope v psihiatriji ali zdravstvenovzgojno delo v času miru, na področju obravnave dojenčkov in mladostnikov.

Utrinki (Fotografiji: arhiv društva)

Iz preteklosti sta nas dva prispevka prestavila v današnji čas. Član odprave nemškega Rdečega križa, ki opravlja delo v reševalni ekipi na vojnem območju bližnjega vzhoda, nas je pretresel s poročanjem in posnetki z bojišč. Drugi prispevek o humanitarni pomoči prebivalcem Ukrajine in drugih, pomoči potrebnih območjih na vseh koncih sveta.

Med premorom je bil organiziran sprehod do bližnjega pokopališča, kjer smo položili venec na grob Marie Simon.

Udeležba na dogodku nam je približala delo nemške organizacije in obogatila znanje o preteklih dogodkih na področju zdravstvene nege na njihovih tleh.

Priprava pacienta na operativni poseg ušesa in okrevanje po njem

DUNJA GORNJAK

S kolegico Petro Kolbl sva v okviru strokovnih kliničnih večerov društva pripravili predavanje na temo operacije ušesa in okrevanje po njem. Petra, ki je zaposlena na naši kliniki kot operacijska medicinska sestra, je na kratko povedala, kakšne težave sploh morajo imeti pacienti, da pridejo k nam v ambulanto na pregled in da so kasneje kandidati za morebitni operativni poseg. Med te kandidate velikokrat spadajo tudi otroci. Opisali smo različne vrste operativnih posegov, ki jih pri nas najpogosteje izvajamo. Med te sodijo paracenteza, tubulacija, stapedotomija, baha, kohlearni implant, otoskleroza, osikuloplastika ...

Poudarek je bil na tem, kakšne so naloge oddelčne medicinske sestre. Predstavili smo pisna navodila, ki jih pacient prejme na dan operativnega posega oz. ob sprejemu. Pacient mora navodila prebrati, jih razumeti in tudi upoštevati. V navodilih je zapisano, kako naj ravna s prevezo rane po samem odpustu, kdaj jo lahko odstrani, kako je s tampončkom, ki ga imajo v ušesu. Povedali smo, da se lahko po operativnem posegu pojavijo vrtoglavica oz. motnje ravnotežja, slabost in bruhanje. Po posegu je sluh lahko tudi rahlo slabši, kar je posledica otekle sluznice srednjega ušesa ali napolnjenost srednjega ušesa s tekočino. Paciente je treba opozoriti, da morajo skrbeti za redno in dobro prehodnost nosu, in najbolj pomembno navodilo je, da jim v uho ne sme priti voda. Izogibati se morajo hitrim in sunkovitim gibom. Nekateri pacienti so po operativnih posegih tudi cepljeni s pnevmokoknim cepivom. Po operaciji oz. vstavitvi kohlearnega implantata morajo pacienti opraviti tudi Rtg ali CT slikanje, da preverijo lego elektrod.

Samo predavanje smo popestrili z nekaj fotografijami iz kliničnega okolja.

Ob koncu kliničnega večera smo se vsi strinjali, da zaposleni v zdravstvu premalo vemo o samih operacijah s področja otorinolaringologije.

Predavateljji (od leve proti desni): Petra Kolbl in Dunja Gornjak (Fotografija: Mitja Prapertnik)

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi na

TEČAJ REFLEKSNE MASAŽE UHLJA IN AURIKULOTERAPIJE,

ki bo **9. oktobra 2025 od 15.30 do 20.30** v prostorih DMSBZT Ljubljana na Poljanski cesti 14 v Ljubljana.

Izvajalka tečaja je gospa **Oli Lukner:**
www.zdravljenje.si

Tečaj je zelo intenziven, praktičen in dokaj enostaven ter z gradivom za kasnejšo uporabo.

Z **refleksno masažo uhlja** masiramo refleksne cone na uhlju in s tem izzovemo samozdravilne učinke ter globoko sprostitvev.

Pri **aurikuloterapiji** pa delujemo na več sto refleksnih točk na uhlju, ki so jih empirično postavili evropski, ameriški, kitajski in drugi strokovnjaki. Na boleča mesta nalepimo obliže z drobnimi semeni ali magnetki. Uporabljamo jo kot samostojno ali dopolnilno metodo za vzdrževanje zdravja. Je neverjetno učinkovita metoda, ki vas bo navdušila! Primerna je za vse vrste zdravstvenih težav, tudi za stres, psihične težave in težave z učenjem. Primerna je za otroke, odrasle in starostnike.

Aurikuloterapija se odlično **dopolnjuje** z masažo stopal in dlani ali s katero koli drugo masažo ali terapijo, saj lahko klienti z masažo semen na obližih v času med tretmaji sami pospešijo tok zdravljenja. Z njo poskrbite za **dolgoročno zdravje svoje družine** in jo uporabite kjer koli in kadar koli.

Ta tečaj je **primeren za vsakogar**, ki bi ga ta tema zanimala, je pa **pogoj za pridobitev** certifikata **NPK** za refleksoterapijo.

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na www.drustvo-med-sester-lj.si do 3. 10. 2025 oz. do zapolnitve prostih mest (20) ali na irma.kiprijanovic@gmail.com.

Tečaj je namenjen članom DMSBZT Ljubljana. Za člane osebni prispevek znaša **30 €**, za člane Zbornice – Zveze (člani ostalih regijskih strokovnih društev) kotizacija znaša **90 €** z vključenim DDV-jem na posameznega udeleženca.

V imenu Izvršnega odbora Dragica Jošar, predsednica SDMSBZT Pomurja

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja
Lendavska ulica 5A, 9000 Murska Sobota

RAZPIS ZA VOLITVE SDMSBZT POMURJA ZA PREDSEDNICO/PREDSEDNIKA, PODPREDSEDNICO/PODPREDSEDNIKA IN ORGANE DRUŠTVA (IO, NO, ČR), ZA MANDATNO OBDOBJE OD SEPTEMBRA 2025 DO SEPTEMBRA 2029

V skladu s 14. členom Statuta in 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. členom Pravilnika o volitvah in imenovanjih v organe SDMSBZT Pomurja in na podlagi sklepa 28. seje IO z dne 9. 4. 2025 objavljamo razpis za

- **predsednico/predsednika, podpredsednico/podpredsednika ter člane Izvršnega odbora, Nadzornega odbora in Častnega razsodišča** društva za mandatno obdobje **september 2025 – september 2029**.

V skladu s 7. členom Pravilnika o volitvah in imenovanjih v organe Strokovnega DMSBZT Pomurja (v nadaljevanju pravilnika) mora **kandidat/ kandidatka za predsednico/predsednika izpolnjevati naslednje pogoje:**

- član/članica najmanj 10 let,
- aktivno delo v društvu vsaj 5 let,
- ugled v strokovni javnosti.

V skladu s 9. členom Pravilnika o volitvah in imenovanjih v organe društva mora **kandidat za podpredsednico/podpredsednika Strokovnega DMSBZT Pomurja izpolnjevati naslednje pogoje:**

- član/članica najmanj 5 let,
- aktivno delo v društvu vsaj 5 let,
- ugled v strokovni javnosti.

Kandidati morajo k vlogi predložiti

- življenjepis s poudarkom na dosedanjih društvenih in strokovnih aktivnostih,
- program dela Strokovnega DMSBZT Pomurja za naslednje mandatno obdobje.

Kandidati, ki želijo biti imenovani v organe društva, morajo na osnovi 11. člena pravilnika, dati pisno soglasje k imenovanju v organe društva. Prijavijo se lahko kandidati, ki so vsaj pet let člani društva in vsaj tri leta aktivno delajo v društvu.

Kandidati naj pošljejo vlogo v zaprti pisemski ovojnici na naslov: Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja, IZVRŠNI ODBOR Kandidatura – ne odpiraj!, Lendavska ulica 5 a, 9000 Murska Sobota. Rok prijave je do 2. 9. 2025.

V imenu Izvršnega odbora Dragica Jošar, predsednica SDMSBZT Pomurja

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov PTUJ-ORMOŽ

DMSBZT PTUJ-ORMOŽ NA PODLAGI PRAVILNIKA O PRIZNANJIH DRUŠTVA OBJAVLJA: RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA SREBRNI ZNAK ZA LETO 2025

Kriteriji za podelitev srebrnega znaka:

- članstvo v društvu več kot 10 let;
- uspešno poklicno delo na področju zdravstvene in babiške nege;
- prispevek k večji kakovosti, prepoznavnosti in kreitvi vloge zdravstvene in babiške nege;
- prispevek k humanizaciji odnosov med uporabniki in izvajalci;
- promoviranje stroke zdravstvene ali babiške nege na področju delovanja društva;
- skrb za višjo raven znanja v strokovni in laični javnosti;
- aktivno sodelovanje z DMSBZT Ptuj-Ormož.

Kriteriji za podelitev srebrnega znaka za življenjsko delo:

- članstvo v društvu najmanj 30 let;
- aktivni člani ali upokojeni člani društva;
- uspešno poklicno delo na področju zdravstvene in babiške nege;
- prispevek k večji kakovosti, prepoznavnosti in kreitvi vloge zdravstvene in babiške nege;
- prispevek k humanizaciji odnosov med uporabniki in izvajalci;
- promoviranje stroke zdravstvene ali babiške nege na področju delovanja društva;
- skrb za višjo raven znanja v strokovni in laični javnosti;
- aktivno sodelovanje z DMSBZT Ptuj-Ormož;
- prepoznavnost v okviru zdravstvene in babiške nege v DMSBZT Ptuj-Ormož.

Kandidate za priznanja lahko predlagajo člani, delovna telesa in organi društva.

Predlagatelji naj pisne vloge posredujejo s priporočeno pošto in lastnoročnim podpisom predlagatelja na sedež društva: **DMSBZT Ptuj-Ormož, Potrčeva 19 a, 2250 Ptuj, s pripisom KOMISIJA ZA PRIZNANJA – NE ODPIRAJ.**

Komisija bo upoštevala le pravočasno prispel predloge, ki bodo ustrezali razpisnim pogojem in bodo na sedež DMSBZT Ptuj-Ormož prispeli vključno do **4. 6. 2025**.

Podeljeni bodo štirje srebrni znaki, en srebrni znak za življenjsko delo in do pet priznanj.

Predsednica DMSBZT Ptuj-Ormož
Tanja Ribič Vidovič

Študentski projekt: Ozaveščanje o pravilnem ravnanju z odpadnimi zdravili

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

Sofinancira
Evropska unija

DOC. DR. TAMARA ŠTEMBERGER KOLNIK, DOC.
DR. ANDREJA HROVAT BUKOVŠEK, TAMARA
JOVANOVIČ, ARIETE SELIMI, NINA PODKRIŽNIK,
TADEJ ZAVRŠNIK, KARIN KLEPEJ, MIHA GOTOVNIK,
GAJA KRAMBERGER

V sodobni družbi, ki se hitro stara in v kateri uporaba zdravil narašča, postaja vprašanje njihovega pravilnega shranjevanja in odstranjevanja izjemno pomembno. Povečana uporaba farmacevtskih izdelkov pomeni tudi večjo količino zdravil, ki niso več uporabna, s tem pa se povečuje tveganje za neustrezno ravnanje z njimi.

Študije kažejo, da vrednost neuporabljenih zdravil na recept za prebivalstvo, starejše od 65 let, ki nastanejo zaradi premajhne uporabe ali celo neuporabljenih zdravil, izdanih na recept in/ali kupljenih, lahko povzroči znatno gospodarsko izgubo. V Združenih državah Amerike ta izguba znaša vsaj milijardo dolarjev na leti ravni, za Švico pa je bila letna vrednost neuporabljenih zdravil, ki končajo v gospodinjstvih odpadkih, ocenjena na več kot 400 milijonov EUR, kar so že leta 2014 povzemali Vogler, et al. (2014). Leta 2022 je veleprodajec, ki v Sloveniji skrbi za zbiranje odpadnih zdravil, samo v lekarnah zbral okoli 75 ton zavrženih zdravil, kar pomeni tudi veliko finančno breme, ocenjeno na približno 10 milijonov evrov (Kemofarmacija, 2024). Kljub možnosti vračila zdravil v lekarno pa del prebivalstva zdravila še vedno nepravilno odvrže – bodisi skupaj z gospodinjstvenimi odpadki bodisi jih splakne v kanalizacijo. To predstavlja ekološko tveganje, saj lahko učinkovine iz zdravil kontaminirajo vodo, zemljo in vplivajo na celotne ekosisteme, hkrati pa pomenijo nevarnost za zdravje ljudi, predvsem za otroke, živali in ranljive skupine (Almeida Freitas & Radis-Baptista 2021). Še posebej izpostavljena skupina so starejši odrasli, ki so največji uporabniki zdravil. Pogosto imajo doma večje količine zdravil, kar povečuje tveganje za napake pri shranjevanju, nenaмерно predoziranje in izpostavljenost zdravilom, ki niso več potrebna. Mnogi še vedno niso dovolj informirani o ustreznih načinih odstranjevanja zdravil, kar zahteva dodatna prizadevanja pri ozaveščanju.

Kot odgovor na to problematiko je bil leta 2024 v okviru javnega razpisa Problemsko učenje študentov v delovno okolje 2024–2027 zasnovan projekt Ozaveščanje o pravilnem ravnanju z zdravili. V projektu so sodelovali študenti iz štirih visokošolskih institucij – Fakultete za zdravstvene vede v Celju,

Dan zdravja v Mestni občini Celje, 6. april 2025. Študenti, vključeni v projekt, skupaj z mentorico. (Fotografiji: Arhiv FZVCE)

Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani, Fakultete za varstvo okolja in Mednarodne fakultete za družbene in poslovne študije ter Lekarna pri teatru Dušan Hus Celje kot strokovni partner v projektu.

Projekt je bil razdeljen na štiri sklope. V prvem so študenti pregledali literaturo in dobre prakse v Sloveniji ter v določenih državah EU. Analiza je pokazala, da je nepravilno odstranjevanje zdravil še vedno razširjeno kljub možnostim vračila zdravil v lekarno. V drugem sklopu so študenti ob podpori pedagoških mentorjev ter mentorja iz lekarn pripravili uporabna gradiva, plakate, zloženke in kratek film z vsebino o varnem

odstranjevanju zdravil – namenjene različnim ciljnim skupinam, ki s pomočjo grafičnih prikazov in preprostih razlag, razumljivih splošni populaciji, poudarjajo pomen vračila zdravil v lekarno.

Tretji sklop je bil osredotočen na neposredno delo s prebivalstvom, predvsem s starejšimi odraslimi. Delavnice so potekale na dogodkih ob svetovnem dnevu zdravja v Mestni občini Celje in Občini Šentjur, v Splošni bolnišnici Celje in v Citycentru Celje. Udeleženci so se seznanili z varnim shranjevanjem zdravil, prepoznavanjem neuporabnih zdravil ter pravilnim načinom odstranitve.

Zloženka s QR kodo

Projekt ni prinesel le koristi za okolje in javno zdravje, temveč je tudi pomembno prispeval k osebni in strokovni rasti sodelujočih študentov. Študenti različnih študijskih programov so v interdisciplinarnem okolju razvijali komunikacijske in organizacijske veščine ter pridobili dragocene izkušnje pri delu z ljudmi. Ena izmed študentk je povedala, da je bil stik z ljudmi ključen za razumevanje njihovega vedenja: »Veliko ljudi sploh ni vedelo, da zdravil ne smemo odlagati v smeti ali metati v stranišče.«

Z izvedbo projekta smo naredili korak k večji ozaveščenosti in pokazali, da lahko študentske pobude pomembno prispevajo k izboljšanju javnega zdravja ter trajnostnemu razvoju. Verjamemo, da bomo s podobnimi pobudami tudi v prihodnje gradili odgovorno in ozaveščeno skupnost.

Projekt je potekal v okviru razpisa »Problemsko učenje študentov v delovno okolje: gospodarstvo, negospodarstvo in neprofitni sektor v lokalnem/regionalnem okolju 2024–2027«, ki ga financirata Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije in Evropski socialni sklad.

Literatura:

Almeida Freitas, L.A., & Radis-Baptista, G. (2021). Pharmaceutical Pollution and Disposal of Expired, Unused, and Unwanted Medicines in the Brazilian Context. *Journal of Xenobiot*. 11(2), 61-76; <https://doi.org/10.3390/jox11020005>

Kemofarmacija. (2024). Skrbimo za zbiranje in varno odstranjevanje odpadnih zdravil. <https://www.kemofarmacija.si/wps/wcm/connect/SL/Domov/Za+medije/Aktualno/Landing/Skrbimo+za+zbiranje+in+varno+odstranjevanje+odpadnih+zdravil>

Vogler, S., Leopold, C., Zuidberg, C., & Habi, C. (2014). Medicines discarded in household garbage: analysis of a pharmaceutical waste sample in Vienna. *Journal of Pharmaceutical Policy and Practice*. 7(6), 1-8. <http://www.joppp.org/content/7/1/6>

Univerza v Novem mestu Fakulteta za zdravstvene vede

Vabljeni k vpisu!

Visokošolski strokovni študijski programi

- Zdravstvena nega
- Fizioterapija
- Fitoterapija

Magistrski študijski programi

- Zdravstvena nega
- Fizioterapija
- Integrirana zdravstvena in socialna oskrba
- Vzgoja in menedžment v zdravstvu

Doktorski študijski program

- Zdravstvene vede
 - študijske smeri: Zdravstvena nega, Fizioterapija, Edukacija v zdravstvu, Menedžment v zdravstvu in Preventiva v zdravstvu

Informativni dnevi za 2. in 3. stopnjo:
11. 6. 2025 in 10. 9. 2025 ob 16.30

www.uni-nm.si / 07 393 00 17 / Na Loko 2, Novo mesto

Dajte svoji karieri nov zagon!

Magistrski študij
Napredna zdravstvena nega
30 mest za izredni študij v Ljubljani

Magistrski študij
Promocija zdravja
30 mest za izredni študij v Ljubljani

Magistrski študij
Management zdravstvenih organizacij
30 mest za izredni študij v Ljubljani

Doktorski študij
Zdravstvene vede
30 mest za izredni študij v Ljubljani

Informativni dnevi:

Magistrski študiji:
4. september 2025

Doktorski študij:
5. september 2025

Prvi prijavni rok:

od 1. aprila
do 31. avgusta 2025

www.fzab.si

Fakulteta za zdravstvo
Angele Boškin

Ko si želodec vzame pravico do odklopa ...

JOŽE LAVRINEC

Gastropareza je motnja v praznjenju želodca, brez evidentnih mehaničnih zapor. S tem zapletom se ne srečujemo ravno vsak dan, čeprav prizadene kar štiri odstotke ljudi. Resnici na ljubo pravega števila bolnikov z gastroparezo niti ne poznamo, saj večina niti ne poišče zdravniške pomoči. Se pa lahko pojavi v kateremkoli življenjskem obdobju in po statistiki sodeč, je precej pogostejša pri ženskah. Gastropareza se pojavi, ko se upočasnijo kontrakcije želodca in v njem začne zastajati hrana.

Če malo zavrtimo čas nazaj v študijska leta, se bomo mogoče spomnili predavanj iz anatomije, kjer smo lahko slišali, da je želodec vrečast organ, sestavljen iz treh mišičnih plasti (vzdolžna zunanja, krožna srednja in notranja poševna; srednja mišična plast se ob izvodu zadebeli v pilorus, poleg tega so v njej na predelu velike krivine locirane »celice spodbujevalke«, ki s svojimi električnimi impulzi spodbujajo neprestane kontrakcije), ki so prekrile s sluznico, v kateri so žlezna izvodila. S svojo obliko in mišično strukturo omogoča deloma kopičenje in deloma prebavo hrane, deloma njen prehod skozi pilorus v dvanajstnik, kjer se prebava nadaljuje. Kontrakcije v želodcu potekajo nenehno v rednih valovih od zgoraj navzdol in s tem omogočajo mešanje hrane z želodčnim sokom ter praznjenje želodca. Vse dokler si nenadoma želodec vzame pravico do odklopa ter upočasnijo ali celo preneha s kontrakcijami.

Za razvoj gastropareze lahko okrivimo številna obolenja ali sindrome: neurejena ali dolgo trajajoča sladkorna bolezen, multipla skleroza, mišična distrofija, amiloidoza ... Pojavi se kot stranski učinek nekaterih antidepressivov, radiacijske terapije in kemoterapije, kot posledica poškodbe vagusa pri operaciji prebavil; hipotiroizem in motnje hranjenja pa so lahko sprožilec podobne simptomatike (NIDDK, 2018) ...

Simptomatika gastropareze ni nujno jasno prepoznavna. Med simptome spadajo zgaga ali vsi znaki refluksa (GERB), slabost, bruhanje, odpor do hrane, občutek sitosti prej kot običajno, napihnjenost v trebuhu ali celo bolečine in zmanjšani tek. Ob dlje časa trajajočih težavah se pojavi izguba teže, saj večina bolnikov nezavedno zmanjša vnos hrane.

Neprijetni znaki se izmenjujejo vse od blagih do hudih in se poslabšajo (okrepijo) z vnosom čvrste hrane, maščobno bogate hrane ter hrane z izredno veliko vlaknin. Uživanje gaziranih napitkov lahko povzroči občutek polnosti; s tem dodatno poslabša simptomatiko in včasih sproži še znake GERB-a. Simptomatika gastropareze je tako neprijetna, da pri enem od desetih bolnikov vodi v invalidnost, vsem pa poslabša kakovost življenja (idem).

Sladkorna bolezen je pravi magnet za gastroparezo. Vendar ni jasno, koliko sladkornih bolnikov trpi zanjo. Nekatere raziskave kažejo, da ima od 11 do 18 odstotkov znake obolenja zgornjega gastrointestinalnega trakta, in kar 50 do 65 odstotkov teh bolnikov je imelo ob pregledu gastroparezo. Druge študije kažejo, da ima gastroparezo 30 do 50 odstotkov bolnikov tipa 1; ter 15 do 30 odstotkov bolnikov s tipom 2 (Mandal, 2023). Pri sladkornih bolnikih se gastropareza običajno pojavi kot okvara živcev zaradi slabše urejene glikemije. Dlje časa trajajoča visoka glukoza v krvi lahko povzroči kemične spremembe živcev in poškodbe krvnih žil. Živci postanejo prikrajšani za kisik ter ustrezna hranila. Nastane tako imenovana nevropatija. Razen hiperglikemije, ki je vsekakor glavni vzrok za njen razvoj, poznamo še nekaj dejavnikov tveganja za nastanek: hipertenzija, hiperlipidemija, čezmerna telesna teža, napredovana ledvična bolezen, čezmerno uživanje alkohola ter kajenje.

Po pojavnosti je idiopatska gastropareza druga najpogostejša. Ta oblika gastropareze ni posledica sladkorne bolezni ali operativnega posega na zgornjem delu prebavne cevi. Ravno tako je ni mogoče povezati z ostalimi endokrinimi, nevrološki ali revmatološkimi vzroki ali kakšnimi zdravili. Skratka, razlogi zanjo so nam neznani. Tipično zanjo je, da se sicer tipični znaki gastropareze prekrivajo z znaki dispepsije. Medtem ko sta slabost in bruhanje bolj intenzivna pri diabetični gastroparezi, so pri idiopatski gastroparezi v ospredju bolečine v trebuhu (Parkman, 2010).

Sodobni čas prinaša dodatne možnosti za nastanek postoperativne gastropareze. Razen operativnega posega zaradi raka na želodcu se srečujemo s porastom bariatrične kirurgije, s katero poskušajo intenzivno zmanjšati prehranski vnos pri morbidno debelih osebah (Cresci et al., 2017).

Pravijo, da muhe rade »vkup lete« ter da »težava nikoli sama ne pride«, zato se tudi ob gastroparezi radi pojavijo razni zapleti. Ob močno izraženi gastroparezi se lahko neprebavljivi ostanki hrane (hrana z grobimi netopnimi prehranskimi vlakninami ...) združijo v čvrsto maso in zaprejo prehod želodčne vsebine v dvanajstnik. Terapija ni enostavna, saj je treba čvrsto grudo ostankov hrane razbiti mehansko.

Pri sladkornih bolnikih, predvsem tistih, ki se pogosteje srečujejo z gastroparezo, se lahko razvije

bakterijsko preraščanje v tankem črevesu. Na srečo antibiotična terapija hitro razreši problem. Na splošno diabetična gastropareza »hrani sama sebe«. Medtem ko je eden pomembnih dejavnikov za sam razvoj gastropareze neurejena glikemija, postane urejanje glikemije zelo težavno. Zaradi upočasnjenega praznjenja želodca se sladkorni bolnik (še posebej, če je zdravljen z inzulinom) srečuje z nenadnimi padci glikemije neposredno po obroku, ter nato pogostimi visokimi porasti krvnega sladkorja. Pri bolnikih, ki ne potrebujejo insulina, so ta nihanja manj izražena. (Bernstein, 2015).

Zaradi pomanjkanja apetita ter občutka sitosti se pri nekaterih bolnikih z gastroparezo lahko pojavi neustrezna prehranjenost (podhranjenost). Stanje prehranjenosti lahko poslabša tudi pogosto bruhanje ter spremenjena absorpcija hranil. Spremljanje telesne teže ter nadzor nad tekom sta vsekakor del strategije obvladovanja optimalne prehranjenosti.

Medicinska sestra ima ob srečanju z bolnikom z gastroparezo vedno dovolj dela. Skupaj z bolnikom rešuje trenutne zaplete ter ga poučuje o zdravem življenjskem slogu. Bolnik se mora zavedati, da tako količina kakor vrsta ter konsistenca hrane lahko vplivata na pojavnost simptomov. Pri sladkornem bolniku pa pravilen izbor hrane omogoča boljšo glikemično urejenost in s tem tudi nekoliko manj težav zaradi gastropareze.

Prehranska priporočila:

1. Bolnik naj bo pozoren na velikost obroka! Volumensko preveč zajetni obroki še dodatno podaljšajo že tako počasno praznjenje želodca; s tem pa je možnost za nastanek neprijetne simptomatike večji! Bolnik naj preko dneva uživa večje število manjših obrokov (štiri do šest). Volumen posameznega obroka naj ne presega ene in pol skodelice ali 400 ml. Neprijetna simptomatika bo blažja; glikemična urejenost pri sladkornih bolnikih boljša; večja je verjetnost, da bo bolnik zaužil dovolj hranil in energije. Čas in velikost obrokov naj bo prilagojen bolnikovim potrebam. V času med obroki naj bolnik ne sega po drobnih prigrizkih – s tem zagotovi prebavilom dovolj časa za normalno prebavljanje.
2. Bolnik naj daje prednost mehki teksturi hrane; dobro kuhana in sočna hrana je lažje prebavljiva in zato hitreje preide skozi želodec. Kljub temu naj bo skrb za zadostno energijsko in hranilno sestavo hrane na prvem mestu. Potrebno energijsko in hranilno vrednost bo bolnik najlažje dopolnil z oralnimi prehranskimi dopolnili (npr.: Ensure, Fresubin, Fortifit ...), jogurtom, skuto, sadnimi sokovi (pozor: sladkorna bolezen) ...

Občasno razmislimo tudi o pretlačeni ali pirirani hrani (pire krompir, mleta pečenka namesto zrezka ... Čvrsto hrano običajno bolniki bolje tolerirajo v dopoldanskem času; kasneje v dnevu naj bo mehke ali celo tekoče teksture. Kadar je izraženo bruhanje, v prvi vrsti nadomeščamo tekočino, zato preidemo na tekočo hrano (npr.: juhe, sadne sokove, mlečne napitke, smutije ... Vse to naj bolnik dopolni z oralnim prehranskim dopolnilom, ki naj ga pije po požirkih).

3. Bolnik naj v svoji prehrani omeji maščobo! Mastna hrana še dodatno obremeni želodec ter upočasni njegovo praznjenje! Pri maščobi se priporočila približajo zahtevam zdravega prehranjevanja. Z »omejevanjem maščobe« namreč ne mislimo na prehrano povsem brez dodanih ter čim manj skritih maščob. Povprečni vnos okoli 40 g maščobe dnevno tudi bolniki z gastroparezo dobro prenašajo. Lažje prenašajo maščobo v napitkih kakor v čvrsti hrani. Zato naj se izogiba jo uživanju ocvrte hrane, mastnih mesnih izdelkov (slanina, salame, hrenovke). Naslednja maščobna živila, ki so običajno dobro sprejeta, naj uporablja zmerno in v manjših količinah: olivno in repično olje, arašidovo (orehovo, mandljevo ...) maslo, avokado, jajca, mleto meso, mastne ribe ter mlečni izdelki.
4. Bolnik naj se izogiba izrazito vlaknasti hrani! Hrana z veliko vsebnostjo vlaknin lahko podaljša praznjenje želodca. Če bolnik ni že prej vaje

na hrano, bogato s prehranskimi vlakninami, naj vnosa ne povečuje! Prehranske vlaknine se skrivajo v stročnicah, polnozrnatih živilih, sadju in zelenjavi.

Da bosta zelenjava in sadje lažje prebavljiva:

- a. naj bolnik sadje oluplji ter odstrani grobo vlaknasto zelenjavo; preostalo zelenjavo naj nareže na majhne koščke ter jih skuha do mehkega (preverimo z vilicami). Sadje in zelenjavo naj omeji na pol skodelice; kasneje, ko se neprijetni znaki pomirijo, lahko počasi poveča volumen.
5. Pri obroku naj bolnik najprej zaužije hranilno bogatejša živila in šele nato zelenjavo. V vsakem obroku (tudi malici) naj bo tako vir ogljikovih hidratov kakor beljakovin.
6. Bolnika spodbujamo k vztrajnemu in skrbnemu žvečenju ter počasnemu uživanju hrane.
7. Posebno skrb naj bolnik nameni nadomeščanju tekočin. Če bolnik bruha, naj mu ne bo odveč poseči po oralni rehidracijski tekočini, ki si jo lahko kupi v lekarni, za silo pa bo ustrezal tudi kakšen izotonični športni napitek.
8. V spodbudo peristaltiki pomaga petnajst do tri-deset minut lagodnega sprehoda neposredno po obroku.
9. Zadnji obrok naj bo vsaj dve uri pred spanjem.

10. Učenje bolniku prijaznega ter še vedno zdravega življenjskega sloga postane ob prepoznani gastroparezi za medicinsko sestro pravi izziv. Iskanje bolniku optimalnih prehranskih prilagoditev se občasno sprevrže v detektivsko delo, ki na koncu prinese toliko večje zadovoljstvo za oba – za bolnika in medicinsko sestro. Še več filigransko natančnega zdravstvenovzgojnega dela pade na edukatorja sladkornih bolnikov, saj je omenjene napotke treba vkomponirati v splošno uveljavljena načela prehrane sladkornega bolnika.

Res ni preprosto, a je mogoče!

Literatura:

Cresci G, Escuro A. 2017. Medical Nutrition Therapy for Upper Gastrointestinal Disorders. In: Mahan LK, Raymond JL, eds. *Krause's Food & The Nutrition Care Process*. 14th ed. St. Louis, MO: Elsevier; pp. 520-523.

NIDDK. 2018. Diabetic neuropathy. National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases website. <https://www.niddk.nih.gov/health-information/diabetes/overview/preventing-problems/nerve-damage-diabetic-neuropathies/all-content>. Updated February 2018. Dostop: 20. april 2025.

Mandal A. 2023. Gastroparesis epidemiology. News Medical Life Sciences website. <https://www.news-medical.net/health/Gastroparesis-Epidemiology.aspx>. Updated January 23, 2023. Dostop: 20. april 2025.

Parkman, HP., Fass, R. & Foxx-Orenstein, AE., 2010. Treatment of patients with diabetic gastroparesis. *Gastroenterology Hepatological* (NY); 6(6 Suppl 9):1-13.

Bolj FIT, več Sparkasse udobja

SPARKASSE

FIT račun z 0 € stroškov

Edinstven transakcijski račun **BREZ STROŠKOV VODENJA**, dokler imate povprečno stanje na vašem računu vsaj 1.000 €*. FIT finance za FIT življenjski slog.

** V kolikor bo v obračunskem obdobju (tj. od zadnjega dne preteklega meseca do predzadnjega dne tekočega meseca) na osebnem računu uporabnika povprečno stanje višje od zneska 1.000 EUR (tj. mejni znesek), se mesečni strošek vodenja paketnega transakcijskega računa ne obračuna. Več na www.sparkasse.si.

4,5% FIT fiksna obrestna mera*

Potrošniški krediti brez stroškov vodenja kredita in s polovičnimi stroški odobritve.*

HITRO
V 1 dnevu vam odobrimo potrošniški kredit

UGODNO
Po ugodnih pogojih in brez skritih stroškov vodenja kredita ali stroškov ocene rizika kreditjemalca.

OSEBNO
Finančni svetovalec vam z veseljem pomaga pri iskanju financiranja za izpolnitev vaših želja.

Pridobite ponudbo na SPLETU

Z informativnim izračunom preko spleta preverite, koliko kredita lahko dobite. Na koncu informativnega izračuna sledite 6 korakom in pridobite ponudbo na SPLETU!

#VerjemiVase #BodiFIT

* Informativni izračun akcijskega potrošniškega kredita s fiksno letno obrestno mero.

Znesek kredita	Odplačilna doba	Fiksna letna obrestna mera	Stroški odobritve	Mesečni stroški vodenja kredita	Mesečni stroški vodenja TRR	Mesečna anuiteta	EOM	Skupni znesek za plačilo
15.000 €	7 let	4,5 %	157,50 €	0,00 EUR	2,80 €	208,50 €	5,345 %	17.912,89 €

Vsi prikazi v izračunu so informativni in za banko nezavezujoči. Banka bo željeni kredit lahko odobrila po predložitvi celotne zahtevane dokumentacije, na podlagi katere bo banka izvedla oceno kreditne sposobnosti stranke. Efektivna obrestna mera (EOM) v informativnem izračunu je izračunana na dan 31.3.2025, ob upoštevanju Cenika bančnih storitev in sklepa o o obrestnih merah, ki velja na dan 31.3.2025, in znaša 5,345 %. EOM se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli pogoj kredita, ki je bil upoštevan v izračunu. V izračun EOM in skupni znesek za plačilo v višini 17.912,89 EUR je vključeno: odplačilo glavnice, obresti, interkalarne obresti, strošek odobritve kredita in strošek vodenja Udobnega računa s prenosom plače oz. pokojnine za čas trajanja kredita. Akcijski pogoji potrošniškega kredita veljajo tako za obstoječe, kot za nove stranke banke Sparkasse, ki imajo oz. bodo odprli transakcijski račun pri banki Sparkasse in nanj prenesli plačo oz. pokojnino. Višina kreditne obrestne mere se zvišja, če potrošnik nima oz. ne bo odprl transakcijskega računa pri banki Sparkasse in nanj prenesel svojih osebnih dohodkov. Stranke morajo oddati popolno vlogo za potrošniški kredit in skleniti kreditno pogodbo v času trajanja akcije med 24.3.2025 in 30.5.2025.

REVIJA UTRIP	AKORD IZ PRIME, TERCE IN KVINTE	NOVI-NARSKO POROČANJE	DEL VERIGE	ZUPAN POD FRANCOZI	JAPON. ROBOT, PODOBEN ČLOVEKU	NAŠA DRAMATURGINJA (IRA)
GOSTILNIČAR				10		
GORSKA RASTLINA Z BELIMI CVETI	1					
STRUPEN BOJNI PLIN						
DOLINA OB SPOD. TOKU REKE NOČE V ITALIJI				KOZJA IZJAVA VARANJE, GOLJUFANJE		
OZNAKA TURČIJE			MEDLA SVETLOBA STAR. IZRAZ ZA OČETA			
KORALNI OTOK					NAŠA MUZIKOLOGINJA IN PEVKA	SREDO-ZEMSKA OKRASNA RASTLINA
STRANICA PRAVO-KOTNEGA TRIKOTNIKA						
AVTOR: MARKO DREŠČEK	POTROŠNIK, KORISTNIK	FRANC. PESNIK (ALPHONSE DE)	MAJHNA ZAJEDAVSKA ŽUŽELKA	KRAJ PRI KRŠKEM	GROBO ORIENT. DOMAČE SUKNO	UMETNIŠKO IZDELAN VODNJAK
FILTRACIJA KRV V LEDVICAH						ILOVICA, TUDI KRAJ PRI KRANJU
PLOSKEV S PRESEKI V OBLIKI PARABOLE ALI ELIPSE		3			4	SEVERNI JELEN Z VELIKIMI ROGOVI
KULTURNOST						PRIMOR. ZAČIMB. RASTLINA JOSIP BROZ
PUBLICISTKA ŠUKLJE	9			TELEVIZIJA PRISTANIŠČE V IRAKU	OPREMA PRIPADNIK UDBE	
LIKOVNA UMETNOST			GL. MESTO AZERBAJDŽANA ŽITNA BOLEZEN		PROSTOR ZUNAJ IGRIŠČA IT. SLIKAR (AGNOLO)	KARMEN ŠTRANCAR RIMSKE DUŠE UMRLIH
BRUNO TRAVEN		NEKD. HR. PREMIER (IVO) SKLADAT. SOSS			11	MESTO V SIBIRIJI VRBA IVA (NAREČ.)
ODTENEK, RAZLIČICA				DLAKE POD NOSOM STANE UREK		ARIJA, SAMOSPEV ALES ZALAR
MILANSKI NOGOMETNI KLUB		6		POČASEN ŠPANSKI PLES		
NEKD. PREDSEDNIK MALIJA (MODIBO)				MAJHNI ZAJEDAVCI V LASIŠČU		AZIJEK (ZANIČ-LJIVO)

OZNAČENE ČRKE RAZPOREDITE V LIK

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

VIR - nova linija izdelkov za inkontinenco

Tosama predstavlja novo blagovno znamko izdelkov za inkontinenco Vir. To je sodobna linija izdelkov za različne stopnje inkontinence, od lahke do zelo težke. Ponaša se z dvema opaznima prednostma:

- **obseg linije je manjši**, ker so izdelki zadosti vpojni, da en sam (oz. ena velikost) zadosti več stopnjam inkontinence;
- **kakovost izdelkov je vrhunska**, izdelki so visoko vpojni, materiali omogočajo dihanje kože in pomagajo preprečevati vnetja; imajo sistem za preprečevanje neprijetnih vonjav ter zaščito pred iztekanjem.

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. julija na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov clanarina@zbornica-zveza.si in izžreballi bomo 6 nagrajencev. Med pravilnimi rešitvami bomo izžreballi 6 nagrad, ki jih prispeva Tosama d. o. o. Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 10,00 evrov.

Nagrajenke nagradne križanke Tosame d. o. o. aprilske in majske številke Utripa so:

Katjuša Mlačnik, 2366 Muta

Anže Kokošinek, 4270 Jesenice

Slavica Bacali, 1410 Zagorje ob Savi

Gabrijela Gorenc, 8274 Raka

Nives Cencič, 6281 Škofije

Marijana Puklavec, 9252 Radenci

Geslo oziroma pravilna rešitev nagradne križanke se glasi:

TO TO ZA OTROKE.

KUPON UGODNOSTI

10 % POPUSTA NA CELOTEN NAKUP

15 % POPUSTA NA VSE TOSAMINE BLAGOVNE ZNAMKE

Kupon ugodnosti velja do 31. 12. 2025 ob predložitvi ID kartice Zbornice - Zveze. Popusti se ne seštevajo in ne veljajo na izdelke na naročilnico, ki jo predpiše zdravnik, na izdelke v akciji, darilne bone in izdelke z zaklenjeno ceno.

KUPON 10%

KUPON 15%

Specializirana prodajalna z medicinskimi pripomočki

POSLOVALNICE

VIR

Sarajnovičeva cesta 35, Domžale, ob tovarni

LJUBLJANA

Ameriška ulica 13, BTC City, Dvorana A - visoko pritličje

MARIBOR

Jezdarska ulica 4, 2000 Maribor, na Taboru

KOPER

Pristaniška ulica 19, 6000 Koper, nasproti tržnice

IZOLA

Ljubljanska ulica 1, 6310 Izola, na tržnici

Pomoč po telefonu: 01 77 77 380

www.tosamashop.si

Junij, julij 2025 XXXII / 3

ORGANIZATOR	TEMA SREČANJA	DATUM, KRAJ, LOKACIJA DOGODKA IN REGISTRACIJA	PROGRAM IZOBRAŽEVANJA	
	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji	ZDRAVSTVENA NEGA IN OSKRBA ZAPLETOV IZLOČALNIH STOM; KOLO -, ILEO - IN UROSTOMA	Četrtek, 5. 6. 2025 online – preko Google Meet	Program je namenjen dipl. m.s./ dipl. zn., sms, TZN in zajema strokovne vsebine s področja ZN in oskrbe izločalnih stom; kolo -, ileo - in urostoma.
	Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji	55. Strokovni seminar SEKUNDE ŠTEJEJO KLJUČNA VLOGA MEDICINSKIH SESTER PRI ŽIVLJENJSKO OGROŽUJOČIH STANJIH	Termin izobraževanja: 26. in 27. september 2025 Lokacija izobraževanja: Kulturni center Rogaška Slatina	KLJUČNA VLOGA MEDICINSKIH SESTER PRI ŽIVLJENJSKO OGROŽUJOČIH STANJIH Šokovna stanja Reanimacijska zdraviila
	Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji, Zbornica - Zveza	ZDRAVSTVENA OSKRBA RANE, INKONTINENCE, STOME Z RAZLIČNIH ZORNIH KOTOV	Ponedeljek, 29. septembra 2025 v Hotel & kamp; Resortu Adria Ankaran, Ankaran	Program je namenjen dipl. m.s./ dipl. zn., sms, TZN in zajema strokovne vsebine s področja ZN in oskrbe ran, inkontinence, stom ter novosti na teh področjih
	DMSBZT Maribor	OBVEZNE VSEBINE: TPO Z AED	Termini izobraževanj (prostor DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor): • petek, 6. junij, • petek, 19. september, • petek, 10. oktober, • petek, 14. november, • petek, 12. december.	Enodnevno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si
	DMSBZT Maribor	VPLIV ŽIVLJENJSKEGA SLOGA NA NEPLODNOST , Tjaša Matko, dipl. m. s. in Tjaša Božič, mag. zdr. nege EDUKACIJA NEPLODNEGA PARA PRI APLIKACIJI HORMONSKE TERAPIJE , Alenka Jelenko, dipl. m. s. in Andrejka Jnačič, dipl. m. s.	Četrtek, 19. junij 2025, od 16.00 do 19.00, prostori DMSBZT Maribor (Ul. Heroja Jevtiča 5, 2000 Maribor)	Program je v celoti objavljen na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si
	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci	"TEČAJ ATCN - TEČAJ DODATNIH POSTOPKOV ZDRAVSTVENE NEGE PRI OBRAVNAVI OGROŽENEGA POŠKODOVANCA"	6. - 8. november 2025, Hotel Bellevue, Na slemenu 35, 2208 Mariborsko Pohorje Registracija udeležencev med 8.30 - 9.00 uro.	Intenzivni teoretični in praktični tečaj je namenjen vsem dipl. med. sestram/zdravstvenikom, ki želijo nadgraditi svoje znanje in praktične veščine pri oskrbi življenjsko ogroženega poškodovanca. Prijave do 20. 9. 2025, število udeležencev je omejeno. Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze.
	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci	URGENTNI PACIENT	Četrtek, 16. in petek, 17. oktober 2025 Terme Čatež, Topliška cesta 35, 8251 Čatež ob Savi Registracija udeležencev od 8.00 do 8.40	Obravnava starostnika in pacientov s poškodbami hrbtenice, imobilizacija, učne delavnice. Predstavitev dela ob 30. obletnici delovanja strokovne sekcije. Vabljeni k sodelovanju v okviru prostih tem/prikazov primerov. Prispevke pošljite do 15. 8. 2025. Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze.
	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci	14. seminar PREPOZNAVANJE ŽIVLJENJSKO OGROŽENEGA PACIENTA IN REANIMACIJA	Petek, 21. november 2025 Hotel Delfin, Tomažičeva ulica 10, 6310 Izola - Isola Registracija udeležencev od 8.00 do 8.50	Seminar je pripravljen za obvezne vsebine iz temeljnih postopkov oživljanja odraslih in otrok. Vsebuje teoretični del s predavanji iz obveznih vsebin in praktičnih delavnic. Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev
medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

STALNA DELOVNA SKUPINA ZA PALIATIVNO ZDRAVSTVENO NEGO IN OSKRBO

Izobraževanje za pridobitev specialnih znanj iz paliativne oskrbe za izvajalce zdravstvene in babiške nege

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego in oskrbo pri Zbornici – Zvezi organizira izobraževanje za pridobitev **specialnih znanj iz paliativne oskrbe za izvajalce zdravstvene in babiške nege**.

Namen strukturiranega izobraževalnega programa za izvajalce zdravstvene in babiške nege iz specialnih znanj v paliativni oskrbi je usposobiti izvajalce zdravstvene in babiške nege za poglobljeno profesionalno delo na področju paliativne oskrbe. Paliativna oskrba mora biti zagotovljena za vse, ki jo potrebujejo, ne glede na starost, spol, raso, versko prepričanje ali vrsto/stadij neozdravljive bolezni.

Cilji izobraževanja:

- spoznati usmeritve razvoja, pomen, organizacijo in cilje organizirane paliativne oskrbe;
- uporabljati paliativni pristop – temeljne sestavine paliativne oskrbe v okolju, kjer so neozdravljivo bolni, družinski člani/bližnji;
- povečati fizično udobje bolnikov v celotnem procesu njihove bolezni;
- prepoznati psihološke potrebe bolnikov;
- prepoznati socialne potrebe bolnikov;
- prepoznati duhovne potrebe bolnikov;
- odzivati se na potrebe družinskih oskrbovalcev glede na kratko-, srednje- in dolgoročne cilje oskrbe bolnika;
- odzivati se na izzive kliničnega in etičnega odločanja v paliativni oskrbi;
- voditi celovito koordinacijo oskrbe in interdisciplinarno timsko delo v vseh okoljih, kjer se izvaja paliativna oskrba;
- razviti medosebne in komunikacijske sposobnosti, ustrezne za paliativno oskrbo;
- spoznati tehnike in mehanizme za preprečevanje in lajšanje stresa ter lastne izgorelosti.

Ciljni udeleženci izobraževanja: Diplomirane medicinske sestre/zdravstveniki in diplomirane babice/babičarji, tehniki zdravstvene nege, ki izvajajo zdravstveno in babiško nego na vseh ravneh izvajanja zdravstvene dejavnosti.

Lokacija, obseg izobraževanja in pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih: Izobraževanje bo potekalo v prostorih Zbornice – Zveze, on-line in v učnih bazah; obsega 151 ur, od tega je 21 ur usposabljanja v učnih bazah. Pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih v paliativni oskrbi za izvajalce zdravstvene in babiške nege: 80-% prisotnost na predavanjih, 100-% prisotnost na kliničnih vajah; pozitivna ocena pri preverjanju znanja in pri pisnem izdelku z ustno predstavitvijo. Sistematizacija delovnega mesta po uspešno opravljenem izobraževanju je opredeljena v Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi.

Čas izobraževanja: Izobraževanje bo potekalo ob sobotah: 27. 9., 4. 10., 18. 10., 8. 11., 22. 11., 6. 12., 20. 12. 2025 in 10. 1., 24. 1. in 7. 2. 2026; od 8. do 17. ure. Pridržujemo si pravico do spremembe datumov izobraževanja v primeru potrebe po dogovoru z udeleženci izobraževanja. Praktično usposabljanje bo potekalo februarja in marca 2026 po dogovoru z udeleženci in učnimi bazami.

Število udeležencev: do 25 udeležencev v skupini, minimalno 20 udeležencev v skupini.

Cena: 1.600 EUR z vključenim DDV; v ceno so vključeni predavanja, usposabljanje v učnih bazah, gradivo, potrdilo o opravljenih specialnih znanjih in pogostitev.

Prijave sprejemamo **do 14. septembra 2025** oziroma do zapolnitve razpoložljivih mest na spletni strani Zbornice – Zveze: **www.zbornica-zveza.si** pod E-PRIJAVNICA.

Dodatne informacije so na spletni strani Zbornice – Zveze in na e-naslovu: jslak64@gmail.com

Judita Slak,
predsednica Stalne delovne skupine za
paliativno ZNO

Anita Prelec,
predsednica Zbornice – Zveze